

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W DĘBICY
za 2025 rok**

Dębica, marzec 2026r.

Spis Treści

WPROWADZENIE	5
I. Zakres zadań i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	7
1.1. Ramy prawne działalności Ośrodka.....	7
1.2. Struktura organizacyjna.....	10
1.3. Kadra – zatrudnienie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych	11
II. System Pomocy Społecznej	14
2.1. Kryteria uprawniające do korzystania z pomocy społecznej	14
2.2. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy	14
2.3. Funkcja i zadania pracowników socjalnych.....	18
2.4. Praca socjalna.....	20
2.5. Realizacja projektów socjalnych oraz innych inicjatyw na rzecz osób potrzebujących	21
2.6. Pogłębiona praca socjalna z osobami bezdomnymi	25
2.6. Klub Integracji Społecznej - program prac społecznie użytecznych	25
III. Analiza wypłaconych świadczeń pomocy społecznej	27
3.1. Świadczenia pieniężne i pomoc w naturze	27
3.2. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.....	30
3.3. Wsparcie w zakresie dożywiania	31
3.4. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	34
3.5. Dodatki mieszkaniowe.....	37
IV. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny	41
4.1. Asysta rodzinna.....	41
4.2. Pogłębiona praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo - wychowawczymi	44
4.3. Wsparcie rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	45
4.4. Placówki Wsparcia Dziennego „Zgrana Paka”	46
4.5. Karta Dużej Rodziny – program wspierania rodzin wielodzietnych	49
V. System wsparcia osób starszych i z niepełnosprawnościami	50
5.1. Usługi opiekuńcze	50
5.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	51
5.3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi	53
5.4. Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej.....	54
5.5. Dzienny Dom „Senior+” oraz Dom Dziennego Pobytu Senior+ pn.: „Dom Seniora”	56
5.6. Pogłębiona praca socjalna z osobami starszymi	57

5.7. Działania realizowane na rzecz osób starszych.....	58
5.7.1. Projekt „Pora na DOM SENIORA”	58
5.7.2. Program wieloletni „Senior +”	58
5.7.4. Program „Opieka 75+”	59
5.7.5. Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego	60
5.7.6. Program „Korpus Wsparcia Seniora”	61
5.7.7. Program „Opieka wytchnieniowa”	62
5.9. Ogólnopolska Karta Seniorów	62
5.10. Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego i Urzędzeń Pomocniczych.....	62
VI. Świadczenia rodzinne, opiekuńcze, wychowawcze, fundusz alimentacyjny, a także rządowa tarcza energetyczna	64
6.1. Świadczenia rodzinne	64
6.2. Świadczenie wychowawcze	67
6.3. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	68
6.4. Świadczenie wypłacone na podstawie rządowej tarczy energetycznej	68
6.4.1 Dodatek osłonowy	68
6.4.2 Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2025 r.	69
6.4.3. Bon energetyczny.....	69
6.5. Fundusz alimentacyjny	70
6.6. Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.....	71
6.7. Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	73
6.8. Zaświadczenia na potrzeby programu „Czyste powietrze”.....	74
6.9. Podsumowanie realizacji zadań przez Dział Świadczeń Rodzinnych w 2025 r.	75
VII. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań.....	81
7.1. Świadczenia z zakresu zadań własnych gminy	82
7.2. Świadczenia - środki rządowe oraz dofinansowanie do zadań własnych gminy	83
7.3. Programy w obszarze pomocy społecznej.....	84
7.4. Dochodzenie należności i prowadzenie postępowań administracyjnych.....	86
VIII. Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie infrastruktury	87
8.1. Obsługa organizacyjna Ośrodka.....	87
8.2. Zamówienia publiczne.....	89
8.3. Kontrola Zarządcza w MOPS	91
8.4. Inspektor Ochrony Danych (IOD)	91
8.5. Współpraca z organizacjami, innymi instytucjami i podmiotami	92

8.6. Składnica akt.....	94
<i>Podsumowanie</i>	95
<i>Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2026</i>	99

WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie przedstawia działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy w 2025 roku oraz stanowi podsumowanie podejmowanych działań w obszarze pomocy społecznej i wspierania rodziny.

Ustawa o pomocy społecznej stanowi, że kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9).

Sprawozdanie zawiera również informacje o zakresie realizowanych zadań z zakresu wspierania rodziny, zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających z realizacji obu powyższych obowiązków sprawozdawczych, prezentowane dane zostały ujęte łącznie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane w 2025 roku. Dane zaprezentowano również w odniesieniu do lat poprzednich, tj. 2023 i 2024, co umożliwi analizę zachodzących zjawisk, ułatwia ich wykorzystanie do celów planistycznych oraz stanowi materiał do opracowań strategicznych, raportów, projektów czy badań naukowych.

W 2025 roku podejmowano liczne inicjatywy o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym i integracyjnym. W placówkach wsparcia dziennego „Zgrana Paka” dzieci uczestniczyły m.in. w warsztatach kulinarnych i żywieniowych realizowanych w ramach Programu „Żółty Talerz”, zajęciach językowych w projekcie „Page-by-page”, a także w kampaniach społecznych „Dzieciństwo bez Przemocy” oraz „Razem dla naszych dzieci”. Kontynuowano również działania wzmacniające więzi rodzinne, takie jak inicjatywa „2 godziny dla rodziny”, a także projekty integrujące mieszkańców i seniorów, w tym przedsięwzięcie „Dziergajmy razem” oraz Piknik Pokoleń.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy organizował także działania skierowane do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym kolonie letnie, zajęcia rekreacyjno-edukacyjne w ramach akcji „Lato 2025” oraz spotkania i warsztaty dotyczące bezpieczeństwa, realizowane we współpracy z Policją. W okresie świątecznym odbyły się tradycyjne wydarzenia integrujące mieszkańców – Motomikołaje oraz Wigilia Miejska, które sprzyjały budowaniu poczucia wspólnoty i solidarności w lokalnej społeczności.

Miniony rok był również okazją do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w obszarze polityki społecznej. MOPS w Dębicy gościł przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z województwa lubelskiego, natomiast dyrektor Ośrodka uczestniczyła w wyjeździe studyjnym do Helsinek, podczas którego zaprezentowano rozwiązania stosowane w fińskim systemie polityki społecznej.

W 2025 roku szczególnym wydarzeniem było także podsumowanie dotychczasowej działalności Ośrodka w związku z jubileuszem 35-lecia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy. Jubileusz stał się okazją do refleksji nad dorobkiem minionych lat, podkreślenia roli pracowników pomocy społecznej oraz

znaczenia współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz mieszkańców miasta.

Jednocześnie był to czas przygotowań do zmian organizacyjnych – z dniem 1 stycznia 2026 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy został przekształcony w Centrum Usług Społecznych Miasta Dębica. Nowa jednostka powstała na bazie dotychczasowej struktury Ośrodka, stanowiąc kontynuację jego dotychczasowych działań oraz rozwinięcie systemu usług społecznych dla mieszkańców miasta Dębicy.

Wszystkie podejmowane działania realizowane były zgodnie z kierunkami i priorytetami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Dębica na lata 2022–2027, przyczyniając się do rozwoju lokalnego systemu wsparcia społecznego, wzmocnienia integracji społecznej oraz profilaktyki problemów społecznych.

Opisany w sprawozdaniu rocznym katalog zadań realizowanych w 2025 roku będzie w 2026 roku modyfikowany i aktualizowany. Ośrodek planuje realizację nowych projektów oraz wdrażanie innowacyjnych rozwiązań. Część obecnie prowadzonych przedsięwzięć będzie kontynuowana, a niektóre – w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby – zostaną rozwinięte lub zmodyfikowane.

I. Zakres zadań i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

1.1 Ramy prawne działalności Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy, funkcjonuje w strukturach miasta od 1990 r., udzielając mieszkańcom wsparcia (nie tylko finansowego), które umożliwia im samodzielną egzystencję, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, włączenie społeczne, skuteczną realizację ról społecznych, a także szansę na rozwój.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 Ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy świadczył pomoc na rzecz mieszkańców miasta w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.),
- 2) Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 r., poz. 881),
- 3) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335),
- 4) Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 roku w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz. U. z 2013 r. poz. 589),
- 5) Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo Energetyczne (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 43),
- 6) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 647 z późn. zm.),
- 7) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 z późn. zm.),

- 8) ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 246 z późn. zm.),
- 9) Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 79),
- 10) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r., poz. 1576 z późn. zm.),
- 11) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1829),
- 12) Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2026 r., poz. 77)
- 13) Ustawa z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2025 r., poz. 764 z późn. zm.),
- 14) Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1288 z późn. zm.),
- 15) Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2025 r., poz. 204),
- 16) Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1207),
- 17) Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 881 z późn. zm.),
- 18) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49 z późn. zm.),
- 19) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 725),
- 20) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1461 z późn. zm.),
- 21) Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 199),
- 22) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. z 2024 r., Dz. U. poz. 917 z późn. zm.),
- 23) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 913 z późn. zm.),
- 24) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673 z późn. zm.),
- 25) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1338),
- 26) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1718),

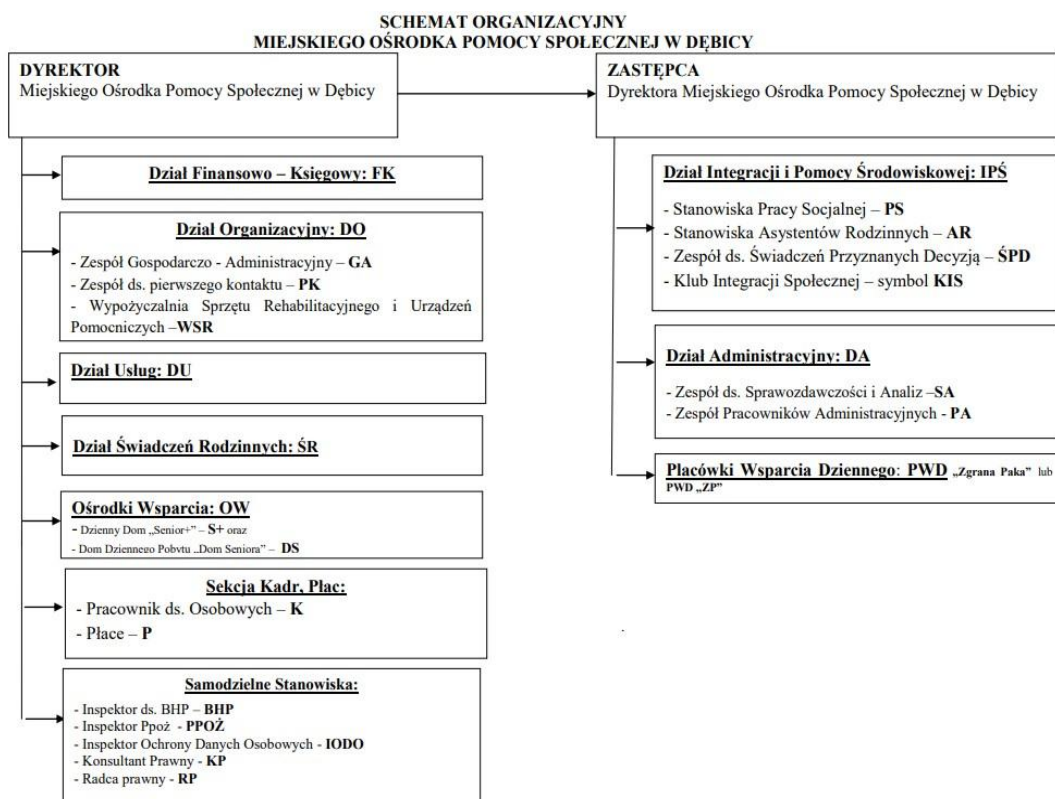
- 27)Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 214),
- 28)Ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r, poz. 620 z późn. zm.)
- 29)Ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r., poz. 337 z późn. zm.)
- 30)Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.),
- 31)Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 z późn. zm.),
- 32)Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1484),
- 33)Ustawa z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781);
- 34)Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE,
- 35)Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1691).
- 36)Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 277 z późn. zm.),
- 37)Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. 2025 poz. 820),
- 38)Ustawa z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. 2024 r. poz. 928),
- 39)Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 roku w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. 2017 r., poz. 2447),
- 40)Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2024 r., poz. 816),
- 41)Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. za 2023 r., poz. 1870),
- 42)Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 236),
- 43)Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 roku o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 163),
- 44)Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.),
- 45)Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 268),

46) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1092).

1.2. Struktura organizacyjna

Szczegółową strukturę organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy oraz podział zadań zawiera Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy. W skład struktury organizacyjnej Ośrodka wchodzi dział, zespoły i samodzielne stanowiska pracy. Na dzień 31 grudnia 2025 roku wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

Wykres Nr 1. Schemat organizacyjny MOPS w Dębicy.

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

1.3. Kadra – zatrudnienie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych

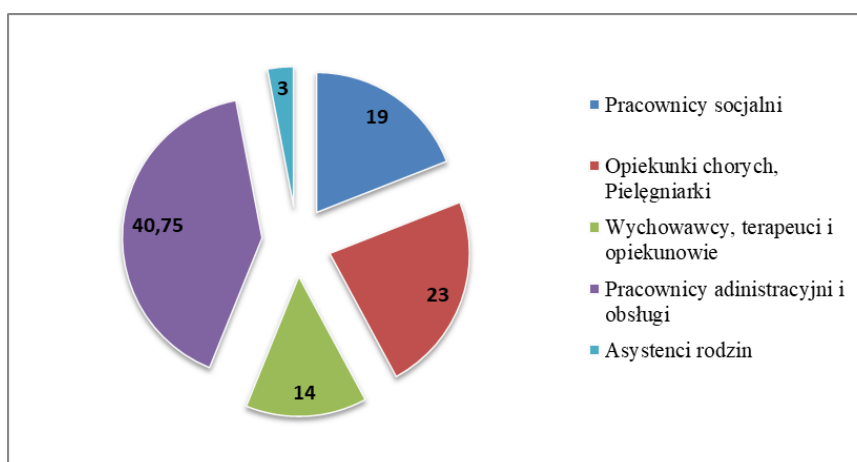
Liczba zatrudnionych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy według stanu na dzień 31.12.2025 r. wynosiła 101 osób, tj. 99,75 et. (w przeliczeniu na pełen etat). Dodatkowo jedna osoba przebywała na urlopie bezpłatnym.

Tabela Nr 1. Liczba etatów

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba etatów
1	Pracownicy socjalni	19,00
2	Opiekunki chorych, pielęgniarki	23,00
3	Wychowawcy, terapeuci i opiekunowie	14,00
4	Pracownicy administracyjni i obsługi	40,75
5	Asystenci rodzin	3,00
OGÓŁEM		99,75

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Dębicy.

Wykres Nr 2. Zatrudnienie pracowników w etatach w 2025 roku

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka.

Ilość zatrudnionych pracowników socjalnych reguluje art. 110 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, który mówi, że: „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną

wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie lub ukończyła studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej, po uprzednim ukończeniu studiów na jednym z w/w kierunków.

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań, co wiąże się z koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, asystentów rodzin, jak i pracowników obsługi administracyjno – finansowej Ośrodka, owocują corocznym wzrostem poziomu wykształcenia kadry.

Zdecydowana większość pracowników legitymuje się wykształceniem wyższym – 68 osoby (67%). Ponadto zatrudnione jest 27 osoby (27%) z wykształceniem średnim, w tym 12 osób ukończyło szkoły policealne oraz 6 osób (6%) z wykształceniem zawodowym. Poza tym 23 osoby uzupełniło swoje kwalifikacje na studiach podyplomowych, uzyskując łącznie 32 dyplomy. Dodatkowo 2 osoby są w trakcie dokończania na studiach podyplomowych.

Pracownicy Ośrodka w 2025 r. uczestniczyli w różnego rodzaju kursach, szkoleniach oraz konferencjach organizacyjnych przez firmy zewnętrzne, a także przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Szkolenia te organizowane były zarówno on-line w formie webinarium jak i w formie szkoleń wyjazdowych. W ubiegłym roku pracownicy wzięli udział w 60 płatnych i bezpłatnych szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych oraz konferencjach (łącznie 191). Przeprowadzone szkolenia obejmowały swoim zakresem między innymi następujące tematy:

- Pomoc społeczna – aktualne problemy i wątpliwości
- Odpowiedzialność stron stosunku pracy
- Zamówienia publiczne. Tryb podstawowy – krok po kroku
- Udzielanie zamówień publicznych poniżej 130 tys. złotych
- Zmiany w urloпах macierzyńskich i rodzicielskich w roku 2025
- Zasady współpracy w 2025 r. w zakresie wnioskowania i rozliczania środków finansowych przekazywanych przez Wojewodę Podkarpackiego
- Wsparcie rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi
- Superwizja (cykliczne dla pracowników socjalnych, asystentów rodzin, opiekunek i pielęgniarek)
- Procedura ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej od mieszkańca i rodziny, dochodzenie zwrotu zastępczo poniesionych przez gminę opłat w roku 2025 – zmiany orzecznicze. Ustalenie i zmiana opłaty dla mieszkańca. Zwolnienie z opłaty za pobyt mieszkańca w dps
- Sieć Asystentów Rodziny
- Sieć Pracowników Socjalnych

- Uzależnienie – słabość charakteru czy choroba
- Biuletyn prawa pracy, czyli ostatnie i planowane zmiany w prawie pracy
- Źródła i inne akty zakładowe prawa pracy 2025
- Koordynator ds. dostępności w instytucji
- RODO w działalności ośrodków pomocy społecznej
- Instrukcja kancelaryjna i jednolity rzeczowy wykaz akt w jst i ich jednostkach organizacyjnych
- Program „Czyste powietrze” – procedury wydawania zaświadczeń 2025
- Noc ekonomii społecznej
- Kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka – procedura niebieska karta. Dokumentacja Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Diagnostyczno – Pomocowych. Wzory dokumentów, praktyka, orzecznictwo, najnowsze zmiany
- Budowanie współpracy i współpraca lokalna na rzecz osób potrzebujących
- Organizacja społeczności lokalnej
- Opracowanie i realizacja indywidualnych planów usług społecznych
- Zarządzanie i organizacja usług społecznych
- Nowe technologie wspomagające funkcjonowanie osobom z niepełnosprawnościami
- Uzależnienie od alkoholu, wpływ na rodzinę oraz metody leczenia
- Zadania organów samorządu terytorialnego w myśl ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, w tym rola jednostek pomocy społecznej
- Przygotowanie do wprowadzenia KSeF w JSFP
- VIII Podkarpackie Forum Ekonomii Społecznej
- Kontrola zarządcza w JSFP z elementami samooceny
- Bezpieczeństwo pracownika socjalnego w trakcie wykonywania czynności zawodowych
- Podkarpacka konferencja BHP
- II Forum Polityki Społecznej
- Człowiek w świecie wielowymiarowego ryzyka. Skuteczne modele profilaktyki i wsparcia
- Nowości orzecznicze i prawne 2025 r. – wydawanie decyzji z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, potwierdzania świadczeń zdrowotnych – najczęściej popełniane błędy, najnowsze orzecznictwo
- Przygotowania do zamknięcia roku budżetowego 2025 i otwarcia 2026 w jednostkach pomocy społecznej.

II. System Pomocy Społecznej

2.1. Kryteria uprawniające do korzystania z pomocy społecznej

Podstawową przesłanką udzielenia osobom i rodzinom wsparcia w ramach pomocy społecznej jest wystąpienie trudnej sytuacji życiowej, której nie są one w stanie przezwyciężyć, pomimo wykorzystania własnych uprawnień, zasobów i możliwości.

Trudna sytuacja życiowa zachodzi w szczególności w przypadku wystąpienia jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium dochodowego określonego w przepisach ustawy.

W 2025 roku obowiązywały nowe kryteria dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosiło 1010 zł, natomiast w przypadku osoby w rodzinie 823 zł na osobę w rodzinie.

Spełnienie kryterium dochodowego stanowi jedną z podstaw przyznania świadczeń z pomocy społecznej, przy czym każdorazowo sytuacja osoby lub rodziny jest analizowana indywidualnie w toku przeprowadzanego wywiadu środowiskowego.

2.2. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Problemy społeczne rozumiane są jako powtarzające się, masowe zjawiska uznane przez daną społeczność za negatywne, niekorzystne, których nasilenie budzi zaniepokojenie opinii publicznej i może przyczynić się do dezorganizacji życia społecznego.

Rodzaj i forma udzielanej pomocy uzależniona jest w szczególności od rodzaju i skali występujących w danej rodzinie problemów. Każdy przypadek rozpatrywany jest indywidualnie, a udzielanie pomocy następuje po wnikliwym zbadaniu i ocenie sytuacji przez pracownika socjalnego podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego oraz po zebraniu niezbędnych danych i informacji.

Tabela Nr 2. Rzeczywista liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2023 – 2025.

Wyszczególnienie	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
Liczba rodzin	837	801	813
Liczba osób w rodzinach	1 594	1 449	1 446

Źródło: Sprawozdania MOPS w Dębicy.

W 2025 roku z pomocy społecznej skorzystało 813 rodzin, obejmujących 1 446 osób. W porównaniu z rokiem 2024 liczba rodzin wzrosła nieznacznie (z 801 do 813), natomiast liczba osób pozostaje praktycznie na tym samym poziomie (1 449 vs. 1 446). Tendencja ta wskazuje na stabilizację w liczbie beneficjentów po wcześniejszym okresie spadkowym w latach 2023–2024.

Tabela Nr 3. Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2023 – 2025.

Powód korzystania z pomocy	Rok 2023		Rok 2024		Rok 2025	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	460	813	459	765	457	778
Bezdomność	57	57	54	54	57	57
Potrzeba ochrony macierzyństwa	60	313	49	250	53	270
Bezrobocie	301	681	288	629	275	570
Niepełnosprawność	333	587	378	615	393	624
Długotrwała lub ciężka choroba	460	775	436	656	462	695
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, w tym:	64	283	46	213	49	195
<i>rodziny niepełne</i>	32	103	16	52	21	61
<i>rodziny wielodzietne</i>	22	135	21	132	20	110
Alkoholizm	8	9	10	15	7	11
Narkomania	2	2	2	2	2	2
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu	7	11	0	0	5	5
Zdarzenie losowe	6	14	3	11	0	0

Źródło: Sprawozdania MOPS w Dębicy*

(Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumuje się).

Dominującymi przyczynami przyznania świadczeń pozostają:

- Ubóstwo – 457 rodzin, 778 osób. Jest to nadal najczęstszy problem życiowy beneficjentów, co wskazuje na jego trwałą rolę w strukturze potrzeb społecznych.
- Długotrwała lub ciężka choroba – 462 rodziny, 695 osób, co podkreśla potrzebę wsparcia zdrowotnego i opiekuńczego.
- Niepełnosprawność – 393 rodziny, 624 osoby, wymagająca kompleksowej pomocy dostosowanej do ograniczeń sprawnościowych.
- Bezrobocie – 275 rodzin, 570 osób, co pokazuje ciągłą potrzebę działań aktywizacyjnych na rynku pracy.

Inne, mniej liczebne problemy to m.in. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezdomność, oraz ochrona macierzyństwa. Zjawiska te, choć występują rzadziej, wciąż wymagają uwagi pracowników socjalnych ze względu na ich znaczący wpływ na życie rodzin i społeczności lokalnej.

Ośrodek objął pomocą społeczną następujące typy rodzin:

Tabela Nr 4. Typy gospodarstw domowych objętych pomocą w latach 2023 - 2025 roku.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023		Rok 2024		Rok 2025	
	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM		OGÓŁEM		OGÓŁEM	
Rodziny Ogółem	978	1 793	969	1 665	1 039	1 743
o liczbie osób						
1	650	650	692	962	738	738
2	117	234	95	95	121	242
3	76	228	68	68	63	189
4	52	208	40	160	44	176
5	44	220	40	200	47	235
6 i więcej	39	253	34	219	26	163
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem	225	921	197	797	206	800
o liczbie dzieci						
1	66	178	58	142	63	158
2	71	260	66	243	73	265
3	52	250	39	191	42	202
4	30	180	26	156	19	112
5	2	13	4	27	6	40
6	1	8	3	25	3	23
7 i więcej	3	32	1	13	0	0

RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	102	346	95	314	104	326
o liczbie dzieci 1	39	91	39	88	42	90
2	35	111	34	113	42	139
3	16	70	11	47	12	51
4 i więcej	12	74	11	66	8	46
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	213	279	208	257	235	309
o liczbie osób 1	161	161	172	172	182	182
2	44	88	26	52	41	82
3	4	12	8	24	5	15
4 i więcej	4	18	2	9	7	30

Źródło: Sprawozdania roczne MPiPS-03-R.*

Analiza składu rodzin w 2025 roku pokazuje, że:

- Najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa jednoosobowe (738 osób).
- Kolejną pod względem liczebności są rodziny z dziećmi – 206 rodzin, 800 osób. Wśród nich najczęściej występują rodziny z 1–2 dziećmi (łącznie 158 rodzin).
- Rodziny niepełne to 104 rodziny obejmowały 326 osób, a rodziny emerytów i rencistów – 235 rodzin to 309 osób.

Struktura ta pokazuje, że pomoc społeczna trafia zarówno do osób samotnych, jak i do rodzin wymagających wsparcia w wychowaniu dzieci oraz do osób starszych.

Priorytety pracy ośrodka w 2025 roku pozostają podobne jak w latach poprzednich: wsparcie osób długotrwale chorych, niepełnosprawnych, bezrobotnych oraz rodzin dotkniętych ubóstwem.

Pomimo niewielkich zmian w liczbie beneficjentów, nadal istotnym wyzwaniem pozostaje zaspokojenie potrzeb rodzin wielodzietnych, niepełnych oraz osób starszych, co wymaga elastycznych form wsparcia.

Dane pokazują, że większość problemów społecznych ma charakter wieloaspektowy – często współwystępują ze sobą różne dysfunkcje, co wymaga kompleksowej i indywidualnej interwencji socjalnej.

2.3. Funkcja i zadania pracowników socjalnych

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy zatrudniał w 2025 roku wykwalifikowaną kadrę, w tym 19 pracowników socjalnych. Pracownicy socjalni zatrudnieni byli w Dziale Integracji i Pracy Środowiskowej. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie kompleksowej diagnozy.

Pracownicy przeprowadzają wywiady środowiskowe również na potrzeby innych ośrodków pomocy społecznej, czy innych instytucji m.in.: wywiady środowiskowe dotyczące ubiegania się o ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki stałe, zasiłki celowe, zasiłki na pokrycie kosztów pobytu w schronisku dla osób bezdomnych, o umieszczenie w domach pomocy społecznej, o specjalny zasiłek opiekuńczy, o zasiłek dla opiekunów oraz wywiady „alimentacyjne” z osobami zamieszkałymi w Dębicy, których bliscy ubiegają się o świadczenia z pomocy społecznej, a mieszkają poza Dębicą.

Tabela Nr 5. Wskaźnik obrazujący pracę pracowników socjalnych w 2024 - 2025 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok 2025
1	Liczba wniosków o przyznanie pomocy (finansowej, usługowej, rzeczowej)	4 638	4 261
2	Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych	2 905	2 950
3	Liczba przeprowadzonych wywiadów na potrzeby dodatków mieszkaniowych	35	65

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Dębicy.

Liczba wniosków o pomoc spadła, co może wskazywać na stabilizację sytuacji socjalnej części beneficjentów lub zmniejszenie liczby nowych zgłoszeń.

Jednocześnie wzrosła liczba wywiadów środowiskowych, co świadczy o bardziej intensywnej pracy diagnostycznej i indywidualnym podejściu do rodzin. Pracownicy socjalni w ramach swoich obowiązków realizują szereg działań o charakterze diagnostycznym, interwencyjnym i opiekuńczym, mających na celu ochronę osób najbardziej zagrożonych oraz wsparcie rodzin w trudnej sytuacji życiowej. Do głównych zadań należało:

- **Kierowanie do sądów wniosków o stwierdzenie potrzeby umieszczenia osób chorujących psychicznie w szpitalu psychiatrycznym bez ich zgody.** Procedura ta była stosowana w przypadkach, gdy dotychczasowe zachowanie osób wskazywało, że nieprzyjęcie do szpitala mogłoby spowodować poważne pogorszenie stanu zdrowia psychicznego, a osoby te były niezdolne do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Działania te miały na celu zapewnienie bezpieczeństwa pacjentów i ich otoczenia oraz przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym.

- **Występowanie do sądów o wydanie postanowienia o konieczności umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody**, w sytuacjach, gdy stan zdrowia lub choroba psychiczna uniemożliwiały świadome wyrażenie zgody, a brak odpowiedniej opieki stwarzał zagrożenie życia lub zdrowia. Pracownicy socjalni przygotowywali kompleksową dokumentację, umożliwiającą sądom podjęcie decyzji zgodnych z dobrem osoby wymagającej wsparcia.
- **Realizacja zadań z zakresu kontroli i opiniowania sytuacji rodzinno-wychowawczej**. Pracownicy socjalni występowali do sądów z wnioskami o wgląd w sytuację rodzin i opiekę nad małoletnimi dziećmi, co pozwalało na podejmowanie działań wspierających prawidłowy rozwój dzieci i zapobiegało negatywnym konsekwencjom zaniedbań wychowawczych.
- **Skierowania osób uzależnionych do przymusowego leczenia odwykowego** poprzez Miejską Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Działania te były realizowane w przypadkach, gdy leczenie dobrowolne nie przynosiło efektów, a zachowanie osoby uzależnionej zagrażało jej zdrowiu, rodzinie lub społeczności lokalnej.
- **Współpraca z Zakładem Karnym w Dębicy**, w ramach której pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe z osadzonymi i ich rodzinami na zlecenie różnych urzędów. Wywiady dotyczyły m.in. ustalania odpłatności za pobyt w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rozkładania zadłużenia alimentacyjnego na raty czy organizacji ubezpieczenia zdrowotnego.
- **Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla rodzin osadzonych**, w tym organizowanie spotkań informacyjnych w porozumieniu z Zakładem Karnym. Spotkania te umożliwiały rodzinom uzyskanie informacji o możliwościach korzystania z pomocy społecznej po opuszczeniu zakładu karnego oraz wsparciu w zakresie reintegracji społecznej i ekonomicznej.
- **Współpraca ze schroniskiem dla osób bezdomnych** – pracownicy socjalni współpracowali z placówkami zapewniającymi schronienie osobom w kryzysie bezdomności, kierując osoby potrzebujące do odpowiednich form wsparcia oraz podejmując działania mające na celu poprawę ich sytuacji życiowej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Dzięki powyższym działaniom pracownicy socjalni nie tylko diagnozują i zaspokajają bieżące potrzeby rodzin i osób w trudnej sytuacji, ale również pełnią funkcję prewencyjną, chroniąc osoby najbardziej narażone na wykluczenie społeczne, oraz wspierają systemy opieki zdrowotnej i wymiaru sprawiedliwości w Dębicy.

W ubiegłym roku zrealizowano 130 interwencji w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, obejmujących m.in. przeciwdziałanie przemocy, bezrobociu, uzależnieniom, bezdomności oraz wsparcie osób z niepełnosprawnościami. Działania te były elementem systemu interwencji i pomocy dostosowanego do potrzeb mieszkańców.

2.4. Praca socjalna

Praca socjalna stanowi zadanie własne gminy o charakterze obligatoryjnym i jest świadczeniem niepieniężnym. Realizowana jest na rzecz osób i rodzin niezależnie od wysokości osiąganego dochodu oraz nie wymaga wydania decyzji administracyjnej przez organ pomocy społecznej. Jej celem jest wspieranie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie właściwych ról społecznych, a także tworzenie warunków sprzyjających osiągnięciu tego celu.

W latach 2023–2025 obserwowany jest systematyczny wzrost liczby rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej: w 2023 roku pomocą objęto 358 rodzin (579 osób w tych rodzinach), w 2024 roku – 743 rodziny (1 210 osób), w 2025 roku – 852 rodziny (1 382 osoby).

Dane te wskazują na wyraźne zwiększenie skali realizowanych działań oraz rosnące zapotrzebowanie na wsparcie w tej formie.

W ramach pracy socjalnej podejmowane są liczne działania ukierunkowane na poprawę jakości życia osób i rodzin. Jednym z kluczowych narzędzi jest kontrakt socjalny – pisemna umowa zawierana z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania obu stron w zakresie wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, w tym m.in. aktywizacji zawodowej (np. rejestracji w urzędzie pracy).

Tabela Nr 6. Liczba zawartych kontraktów socjalnych oraz realizowanych projektów socjalnych w latach 2023–2025.

Praca socjalna prowadzona w oparciu o:	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
KONTRAKT SOCJALNY część A*	42	197	225
KONTRAKT SOCJALNY część B*	12	12	23
Projekt socjalny	8	9	29
Liczba osób objętych projektem socjalnym	367	652	1 580

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Dębicy.

Kontrakt socjalny część A dotyczy osób i rodzin, z którymi zawierana jest umowa w celu rozwiązania trudnej sytuacji życiowej. Kontrakt socjalny część B obejmuje osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, i służy wzmocnieniu ich aktywności oraz samodzielności życiowej i zawodowej, a także przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.

W 2025 roku odnotowano znaczący wzrost liczby realizowanych projektów socjalnych oraz liczby osób nimi objętych, co świadczy o intensyfikacji działań środowiskowych i większym ukierunkowaniu na kompleksowe wsparcie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

2.5. Realizacja projektów socjalnych oraz innych inicjatyw na rzecz osób potrzebujących

Tabela Nr 8. Realizowane projekty socjalne oraz działania wspierające społeczność lokalną przez MOPS w Dębicy w 2025 roku

Lp.	Nazwa projektu socjalnego/działania	Krótki opis
1	Projekt socjalny „Dziergajmy razem”	Plenerowa inicjatywa rękodzielnicza promująca wspólne działania mieszkańców. Sprzyjała aktywizacji seniorów i budowaniu relacji w przestrzeni publicznej.
2	Projekt socjalny „Seniorzy w lesie” – blisko natury	Wyjścia terenowe i edukacja przyrodnicza dla seniorów. Projekt wspierał zdrowie fizyczne i psychiczne oraz integrację społeczną.
3	Projekt socjalny „Wsparcie Zdrowia Seniora” – Suplementy dla Witalności	Profilaktyka zdrowotna seniorów, edukacja o właściwych nawykach i dbałości o organizm. Projekt promował długofalową witalność i samodzielność.
4	Projekt socjalny „Czujny Senior” – Nowoczesne Formy Kradzieży i Oszustw	Edukacja w zakresie bezpieczeństwa osób starszych. Uczestnicy poznawali sposoby reagowania na oszustwa i zagrożenia.
5	Projekt socjalny „Krok w zdrowie” – nordic walking dla seniorów i dzieci	Projekt skierowany do dzieci i młodzieży z PWD Zgrana Paka oraz do seniorów z placówek Senior +poprawa jakości życia seniorów poprzez wprowadzenie aktywności fizycznej w postaci nordic walking, poprawa kondycji uczestników, integracja społeczna oraz promocja zdrowego trybu życia wśród starszych osób.
6	Projekt socjalny „Bezpieczny Senior – Czujka Dymu w Twoim Domu”	Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpożarowego seniorów poprzez edukację i praktyczne wsparcie.
7	Projekt socjalny „Dziergamy Razem – Kolorowy Dzień Dziergania Seniorów”	Plenerowe rękodzieło dla seniorów w przestrzeni publicznej. Projekt sprzyjał integracji lokalnej społeczności.
8	Projekt socjalny „Zanim kupisz, zastanów się! Bezpieczne zakupy seniora”	Edukacja w zakresie bezpieczeństwa konsumenckiego seniorów.
9	Profesjonalna pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym – szkolenie opiekunek	Szkolenie podnoszące kwalifikacje w opiece nad osobami zależnymi, poprawiające jakość usług opiekuńczych.
10	Program „Żółty Talerz”	Wsparcie dzieci zagrożonych wykluczeniem poprzez warsztaty, posiłki i szkolenia kadry. Projekt łączył edukację żywieniową i profilaktykę społeczną.
11	Projekt „Page by Page – English for Everyone”	Dodatkowe zajęcia językowe wyrównujące szanse rozwojowe dzieci i młodzieży. Projekt wspierał rozwój kompetencji oraz aktywność lokalną.

12	„Akcja Lato 2025”	Półkolonie dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia. Projekt łączył wypoczynek z elementami profilaktyki uzależnień.
13	Kolonia letnia	Wyjazd integracyjny i wypoczynkowy dla dzieci. Sprzyjał rozwojowi społecznemu i wsparciu rodzin.
14	Warsztaty „Bezpieczne wakacje”	Edukacja w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym i Internecie. Kształtowały odpowiedzialne postawy dzieci i młodzieży.
15	Kampania „Dzieciństwo bez Przemocy”	Działania edukacyjne przeciwdziałające przemocy wobec dzieci. Promowały bezpieczne środowisko wychowawcze.
16	Kampania „Razem dla naszych dzieci”	Warsztaty i działania informacyjne wzmacniające kompetencje wychowawcze rodziców. Projekt o charakterze profilaktycznym.
17	Udział w Policijnym Pikniku Rodzinnym	Stoisko informacyjne o wsparciu rodzin i procedurze „Niebieskiej Karty”. Charakter edukacyjno-profilaktyczny.
18	Projekt LIFE „Podkarpackie – żyj i oddychaj”	Warsztaty ekologiczne zwiększające świadomość jakości powietrza i oszczędzania energii. Połączenie edukacji środowiskowej z prozdrowotną.
19	Projekt socjalny „Doradzamy bez przerwy”	Specjalistyczne poradnictwo osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Pomoc w rekrutacji uczestników z terenu miasta i klientów OPS oraz w rozwiązywaniu problemów życiowych i zawodowych.
20	Projekt socjalny „Cicha Krzywda”	Projekt przeciwdziałający przemocy wobec osób starszych i zależnych. Promowanie reagowania na sygnały przemocy.
21	Projekt socjalny „Magiczny Dzień Dziecka – Integrujemy się wspólnie	Integracja rodzin z dziećmi objętymi wsparciem asystenta rodziny poprzez wspólne aktywności.
22	Projekt socjalny „Pierwsza pomoc od najmłodszych lat”	Warsztaty edukacyjne uczące dzieci udzielania pierwszej pomocy. Kształtowały odpowiedzialność społeczną i postawy proobywatelskie.
23	Projekt socjalny „Florystyka – nowa szansa na aktywizację zawodową mieszkańców Dębicy	Szkolenia zawodowe dla osób bezrobotnych. Wzmacniały szanse na rynku pracy i rozwój kompetencji.
24	Projekt socjalny „Nowy kolor” – nowy start	Aktywizacja osób bezrobotnych poprzez działania dla społeczności lokalnej. Wsparcie powrotu na rynek pracy i budowanie motywacji.
25	Projekt socjalny „Świąteczna paczka dla mieszkańców Dębicy	Pomoc dla osób samotnych i potrzebujących. Wzmacniała poczucie bezpieczeństwa i solidarności.
26	Projekt socjalny „Wielkanocna pamięć o osobach bezdomnych”	Wsparcie osób w kryzysie bezdomności, edukacja społeczna i integracja środowiska.

27	Dbamy o nasz ogród	Edukacyjno-wychowawcza inicjatywa angażująca dzieci we wspólne prace ogrodowe. Rozwijała odpowiedzialność i współpracę.
28	Drugi udział w Policyjnym Pikniku Rodzinnym	Stoisko informacyjne i działania profilaktyczne dla rodzin.
29	Projekt socjalny „Profesjonalna pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym – szkolenie opiekunek”	Projekt zakładał realizację szkolenia zawodowego w zawodzie opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych. Celem było podniesienie kwalifikacji uczestników i zwiększenie ich szans na zatrudnienie
30	Wizyty studyjne i wymiana doświadczeń	Spotkania instytucjonalne w zakresie polityki społecznej i integracji. Podnoszenie jakości pracy i wdrażanie dobrych praktyk.
31	IV Piknik Pokoleń	Duże plenerowe wydarzenie integrujące mieszkańców różnych grup wiekowych. Wzmacniało więzi społeczne i poczucie wspólnoty.
32	Piknik „Europejska Przygoda – odkryj moc Funduszy”	Wydarzenie promujące projekty społeczne i fundusze europejskie. Umożliwiało mieszkańcom poznanie działań lokalnych.
33	Motomikołaje w „Zgranej Pace”	Akcja społeczna z udziałem wolontariuszy, wspierająca dzieci i rodziny. Wydarzenie integracyjne dla społeczności lokalnej.
34	Wigilia Miejska na Rynku	Otwarte spotkanie świąteczne dla mieszkańców miasta. Sprzyjało budowaniu relacji i tożsamości lokalnej.
35	Projekt socjalny „Dębickie korzenie”	Projekt patriotyczno-międzypokoleniowy. Stworzenie patriotycznych kotylionów przez seniorów z Ośrodków dla mieszkańców Dębicy z okazji Święta Narodowego 3 Maja. Projekt wzmacniał lokalną tożsamość i więzi społeczne poprzez wspólne działania.
36	Projekt socjalny Ekipa w rytmie – integracja na parkiecie	Dwumiesięczny cykl zajęć tanecznych dla dzieci i młodzieży. Rozwijały kompetencje społeczne i współpracę grupową. Zajęcia taneczne prowadzone w trzech placówkach PWD „Zgrana Paka” pod okiem wykwalifikowanego instruktora tańca.
37	Projekt socjalny „Leśny Kulig”	Wydarzenie rekreacyjne integrujące dzieci i młodzież. Promowało aktywność fizyczną i współdziałanie.
38	Projekt socjalny „Świetlicowe kulinarne potyczki”	Warsztaty kulinarne dla dzieci, rozwijające umiejętności praktyczne i współpracę w grupie.
39	Projekt socjalny „Warsztaty Bożonarodzeniowe – z Gwiazdką do Bliskich”	Międzypokoleniowa inicjatywa artystyczna. Budowała więzi między dziećmi a seniorami.
40	Projekt socjalny „Z Polską w sercu”	Projekt edukacyjny promujący postawy patriotyczne i świadomość historyczną młodego pokolenia.

41	Projekt socjalny „Zrozumieć autyzm”	Edukacja dla rodziców/opiekunów dzieci ze spektrum autyzmu. Projekt zwiększał wiedzę, kompetencje wychowawcze i wsparcie rodzinne.
42	Projekt socjalny „Ziemniaczane Party”	Wydarzenie rekreacyjne dla dzieci i młodzieży. Wzmacniało wspólnotowość i integrację lokalną.
43	XII Międzynarodowe Senioralia	Udział seniorów w Senioraliach był okazją do integracji, wspólnego świętowania oraz aktywnego uczestnictwa w ogólnopolskim wydarzeniu.
44	Kampania „Human BE – Dwie Godziny dla Rodziny”	Promocja równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz wzmacnianie więzi rodzinnych. Podkreślała znaczenie relacji międzyludzkich w profilaktyce wykluczenia społecznego.

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Realizowane w 2025 roku projekty przez MOPS w Dębicy były w dużej mierze prowadzone we współpracy m.in. ze Stowarzyszeniem Pomocy Społecznej Ad Astram. Partnerstwo to umożliwiło łączenie zasobów, doświadczenia oraz potencjału różnych podmiotów działających na rzecz społeczności lokalnej. Wspólne działania sprzyjały lepszemu dopasowaniu wsparcia do potrzeb mieszkańców oraz skuteczniejszej realizacji celów społecznych.

Taka forma współpracy stanowi istotny element budowania trwałego systemu wsparcia i integracji społecznej w środowisku lokalnym.

2.6. Pogłębiona praca socjalna z osobami bezdomnymi

Pogłębiona praca socjalna z osobami bezdomnymi obejmuje zapewnienie podstawowych świadczeń, takich jak schronienie w okresie zimowym, wsparcie indywidualne, aktywizację zawodową i społeczną oraz współpracę z instytucjami. W Dębicy osoby bezdomne korzystają ze schronisk przy ul. Św. Brata Alberta 2 oraz ul. Słonecznej 1. W 2025 r. z tej formy wsparcia skorzystało 41 osób.

Pracownicy socjalni zawierają z osobami bezdomnymi kontrakty socjalne część A, w których określone są cele dostosowane do indywidualnej sytuacji – poprawa stanu zdrowia, uzyskanie stopnia niepełnosprawności, pomoc mieszkaniowa i finansowa oraz aktywizacja społeczna i zawodowa, realizowana we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, Klubem Integracji Społecznej i Centrum Integracji Społecznej. Kontrakty zawierają karty monitoringu działań oraz ocenę okresową i końcową, co pozwala dostosowywać wsparcie do bieżących potrzeb osoby bezdomnej.

W 2025 r. zawarto 225 kontraktów socjalnych z osobami bezdomnymi, co wskazuje na systematyczny wzrost w latach 2023–2025 (2023 r. – 42 osoby, 2024 r. – 197 osób). Dane te świadczą o rosnącej skali prowadzonej, pogłębionej pracy socjalnej z osobami bezdomnymi.

Diagnoza środowiska wskazuje, że większość przypadków bezdomności w Dębicy ma charakter tzw. bezdomności z wyboru, często powiązanej z problemami psychicznymi, uzależnieniami oraz brakiem wsparcia ze strony rodziny. W odpowiedzi na te wyzwania pracownicy socjalni współpracują z instytucjami, takimi jak Straż Miejska, Policja czy Straż Ochrony Kolei, podejmując wspólne działania interwencyjne w miejscach publicznych.

Dodatkowo MOPS prowadzi cykliczne badania osób bezdomnych, koordynuje porozumienia z podmiotami wspierającymi oraz rozpowszechnia informacje o miejscach schronienia i kontaktach pomocowych w przychodniach, szpitalach, dworcach, lokalnej prasie i na stronie internetowej Ośrodka.

Działania te zapewniają systemowe, wielowymiarowe wsparcie osobom bezdomnym, przyczyniając się do poprawy bezpieczeństwa, zdrowia, jakości życia, wzmacniania kompetencji społecznych oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w Dębicy.

2.6. Klub Integracji Społecznej - program prac społecznie użytecznych

Klub Integracji Społecznej (KIS) działa w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy na podstawie ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz ustawy o pomocy społecznej. Głównym celem KIS jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym poprzez aktywizację zawodową, wsparcie w rozwoju osobistym oraz zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego uczestników programów.

Działania KIS w 2025 roku obejmowały:

- organizację spotkań grup wsparcia i grup samopomocowych,
- zajęcia praktyczne, warsztaty i praktyki zawodowe,
- szkolenia z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej, w tym spółdzielni socjalnych,
- szkolenia zawodowe i kompetencyjne.

Uczestnicy programu korzystali z kompleksowej opieki pracownika socjalnego oraz wsparcia psychologa, doradcy zawodowego, terapeuty ds. uzależnień i prawnika. Program obejmował również udział w pracach społecznie użytecznych, które stanowią formę readaptacji zawodowej i wprowadzania osób długotrwale bezrobotnych na rynek pracy.

W 2025 roku do prac społecznie użytecznych w ramach KIS skierowano 35 osób, spośród których 10 podjęło zatrudnienie. Prace wykonywane były w MOPS lub w ramach warsztatów usług opiekuńczych, pod nadzorem Ośrodka, w wymiarze maksymalnie 10 godzin tygodniowo i 40 godzin miesięcznie. Uczestnicy przed rozpoczęciem prac przeszli szkolenia BHP i instruktaż dotyczący bezpiecznych zachowań w sytuacjach zagrożenia. Wynagrodzenie wynosiło 12,20 zł za godzinę, a całkowity koszt realizacji programu wyniósł 25 290,60 zł.

Dodatkowo uczestnicy KIS odbywali comiesięczne zajęcia warsztatowe z psychologiem, doradcą zawodowym i pracownikiem socjalnym, wspierające reintegrację społeczną i rozwój osobisty.

**Tabela Nr 9. Dynamika uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych
2023 – 2025.**

Rok	Ilość osób	Okres realizacji	Udział kobiet/mężczyzn
2023	12	Kwiecień – Wrzesień	8K/4M
2024	17	Kwiecień – Wrzesień	13K/4M
2025	13	Kwiecień – Wrzesień	10K/3M

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

W 2024 r. odnotowano wyraźny wzrost liczby uczestników w porównaniu do 2023 r. (z 12 do 17 osób) co wskazuje na większe zainteresowanie programem i skuteczniejszą identyfikację osób kwalifikujących się do prac społecznie użytecznych. W 2025 r. liczba uczestników zmniejszyła się do 13 osób, co może wynikać z mniejszej liczby zgłoszeń, jednak udział kobiet pozostawał znacząco większy niż mężczyzn, co jest stałą tendencją w programie.

Mimo niewielkiego spadku w 2025 r., program KIS nadal pełni ważną funkcję w aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, oferując zarówno wsparcie praktyczne, jak i rozwój kompetencji osobistych i zawodowych.

III. Analiza wypłaconych świadczeń pomocy społecznej

3.1. Świadczenia pieniężne i pomoc w naturze

Świadczenia pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy w 2025 roku mają charakter zróżnicowany – część z nich jest obowiązkowa, określona ustawowo, inne przyznawane są fakultatywnie, w zależności od indywidualnych potrzeb beneficjentów. Każde świadczenie ma określone kryteria przyznawania, przede wszystkim związane z dochodem, wiekiem, stanem zdrowia oraz sytuacją życiową osoby lub rodziny.

Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje osobom, które są całkowicie niezdolne do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, i które spełniają ustawowe kryterium dochodowe. Jego celem jest zapewnienie stałego wsparcia finansowego umożliwiającego pokrycie podstawowych potrzeb życiowych.

Tabela Nr 10. Zasiłek stały w latach 2023 – 2025

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ilość osób	Kwota świadczeń
Rok 2023	206	1 282 802 zł
Rok 2024	223	1 907 120 zł
Rok 2025	236	2 637 765 zł

Źródło: sprawozdania MOPS w Dębicy.

Widać stały wzrost zarówno liczby beneficjentów, jak i wydatkowanych środków, co wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na świadczenia stałe oraz wzrost kosztów utrzymania świadczeniobiorców. Wzrost składki zdrowotnej dla osób pobierających zasiłek stały (z 165 255 zł w 2024 r. do 253 104 zł w 2025 r.) jest konsekwencją zwiększonej liczby uprawnionych oraz rosnących kosztów świadczeń zdrowotnych.

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy jest przyznawany osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza kryterium ustawowego i które znajdują się w przejściowej, trudnej sytuacji życiowej, np. z powodu:

- długotrwałej choroby,
- niepełnosprawności,
- bezrobocia,

- konieczności utrzymania lub nabycia prawa do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Świadczenie ma charakter tymczasowy i służy wsparciu w pokryciu bieżących potrzeb życiowych lub w stabilizacji sytuacji rodziny, do momentu poprawy ich sytuacji materialnej lub zdrowotnej.

Tabela Nr 12. Realizacja zasiłków okresowych w latach 2023-2025.

Rok	Ilość rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
2023	327	1 922	820 557 zł
2024	288	1 975	755 762 zł
2025	306	1 885	1 073 557 zł

Źródło: sprawozdania MOPS w Dębicy.

W sytuacjach, gdy osoba lub rodzina marnotrawi przyznaną pomoc – np. korzysta z niej w sposób niezgodny z przeznaczeniem lub niszczy środki – MOPS może ograniczyć świadczenia lub odmówić ich przyznania. Dla osób, które nadużywają alkoholu lub mają problemy z gospodarowaniem przyznaną pomocą, świadczenie było realizowane bezpośrednio w sklepie spożywczym, zamiast wypłaty gotówkowej.

Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłek celowy jest świadczeniem przyznawanym w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Może obejmować między innymi:

- pokrycie części lub całości kosztów zakupu opału, żywności, leków i leczenia,
- zakup odzieży i obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego,
- drobne remonty i naprawy sprzętu domowego,
- pokrycie kosztów pogrzebu.

Świadczenie to może być również przyznane osobom lub rodzinom, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takich przypadkach zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i zazwyczaj nie podlega zwrotowi.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom lub rodzinom, których dochód przekracza ustawowe kryterium dochodowe, przede wszystkim na pokrycie kosztów leczenia, zakupu leków oraz innych niezbędnych wydatków wynikających z trudnej sytuacji zdrowotnej i życiowej osób oraz rodzin.

Tabela Nr 13. Realizacja zasiłków celowych i specjalnych w latach 2023–2025

Rok	Liczna osób objętych wsparciem	Koszt świadczeń (zł)
Rok 2023	395	387 263
Rok 2024	370	320 516
Rok 2025	365	380 670

Źródło: sprawozdania MOPS w Dębicy.

Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu jest świadczeniem obowiązkowym gminy, realizowanym w sytuacjach, gdy zmarły: nie był ubezpieczony, nie pozostawił majątku lub rodziny, rodzina nie mogła pokryć kosztów pogrzebu z uwagi na trudną sytuację finansową.

W 2025 roku MOPS w Dębicy zlecił sprawienie trzech pogrzebów zakładowi pogrzebowemu w oparciu o podpisaną umowę. Pogrzeby organizowane są zgodnie z wyznaniem zmarłego, a ich celem jest zapewnienie godnego pochówku osobom najbardziej potrzebującym, w tym osobom bezdomnym.

Udzielenie schronienia

Pomoc w formie udostępnienia tymczasowego miejsca noclegowego realizowana jest w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Na terenie miasta Dębica osoby bezdomne otrzymywały wsparcie głównie poprzez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, Koło Dębickie, w zakresie pobytu w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet i Mężczyzn przy ul. Św. Brata Alberta 2.

Świadczenie w formie schronienia jest niezbędnym elementem systemu pomocy społecznej, chroniącym osoby bezdomne przed wychłodzeniem i umożliwiającym im dostęp do innych form wsparcia, takich jak wyżywienie, opieka socjalna czy pomoc w reintegracji społecznej. W 2025 roku z tej formy wsparcia skorzystało 41 osób, którym ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały była gmina miasta Dębica.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane jest przez sąd właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby podlegającej opiece, a w przypadku braku miejsca jej zamieszkania – sąd miejsca jej pobytu. Przyznawanie wynagrodzenia przez sąd wynika stąd, że wykonuje on stały nadzór nad sprawowaniem opieki i w związku z tym dysponuje wiedzą o dochodach i majątku podopiecznego.

W 2025 roku MOPS w Dębicy wypłacił 26 opiekunom przyznane postanowieniem Sądu wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi oraz 4 osobom wynagrodzenie za sprawowanie kuratel, finansowane ze środków własnych Ośrodka.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne w ramach Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego

W ramach działań związanych z reintegracją społeczną i zawodową, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne dla uczestników Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego (IPZS) realizowanego w Centrum Integracji Społecznej w Dębicy.

Składka jest opłacana dla osób nieposiadających innego tytułu do ubezpieczenia i wynosi 9% maksymalnej kwoty zasiłku stałego z pomocy społecznej. Świadczenie obejmuje okres trwania programu, zapewniając uczestnikom nieprzerwaną ochronę zdrowotną w trakcie uczestnictwa w działaniach reintegracyjnych.

W 2025 roku odnotowano niewielki wzrost liczby uczestników programu 34 osoby w porównaniu do 31 osób w 2024 roku, co wskazuje na zwiększone zainteresowanie udziałem w działaniach reintegracyjnych.

Koszt składek wzrósł proporcjonalnie do liczby uczestników, co jest konsekwencją zarówno zwiększenia liczby osób objętych programem, jak i wartości składki w oparciu o maksymalną kwotę zasiłku stałego (w 2024 r. – 21 720 zł, w 2025 r. – 26 546 zł).

Opłacanie składek zdrowotnych w ramach IPZS umożliwia uczestnikom korzystanie z pełnego dostępu do opieki zdrowotnej, co jest istotnym elementem wspierania ich reintegracji społecznej i zawodowej.

3.2. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy kontynuował wydawanie decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. Świadczenia przysługują osobom nieubezpieczonym, posiadającym obywatelstwo polskie, miejsce zamieszkania na terenie RP oraz spełniającym kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej. Dochód analizowany jest w kontekście rzeczywistej sytuacji majątkowej. Procedura przyznania świadczeń obejmuje rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzany przez pracownika socjalnego, co pozwala ocenić spełnienie wymogów ustawowych i wydanie decyzji na okres 90 dni.

Analiza danych z ostatnich trzech lat wskazuje na stały wzrost liczby wydanych decyzji: w 2023 roku wydano 101 decyzji, w 2024 roku – 110, a w 2025 roku – 118 decyzji. Trend ten odzwierciedla rosnącą liczbę osób nieubezpieczonych zgłaszających się po wsparcie oraz większą świadomość mieszkańców w zakresie przysługujących im świadczeń opieki zdrowotnej.

3.3. Wsparcie w zakresie dożywiania

Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 skierowany jest zarówno do dzieci, uczniów, jak i osób starszych. Składa się z trzech modułów. – Pierwszy moduł to wsparcie i posiłek adresowany do dzieci i młodzieży. Drugi to posiłek adresowany do osób starszych. Trzeci moduł został uregulowany w rozporządzeniu, zakłada doposażenie i poprawę standardu już działających stołówek (mających własną kuchnię i jadalnię) lub doposażenie tych, które nie działają tak, aby mogły zostać uruchomione lub o stworzenie nowych, a także wsparcie w adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków, czyli jadalni.

Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Pomoc taka trafia do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – spełniających warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 200 proc. kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

Z pieniędzy przekazywanych gminom dofinansowane zostają posiłki wydawane w stołówkach dla dzieci oraz restauracji osobom dorosłym, samotnym. „Posiłek w szkole i w domu” zastąpił program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia oraz osób dorosłych: samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Pomoc w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego przyznana była bezpłatnie osobom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 1 646,00 zł (823 zł kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie x 200%), a dla osoby samotnie gospodarującej 2 020,00 zł (1 010 zł kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej x 200%).

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- wsparcia finansowego gmin w wypełnieniu zadań własnych o charakterze obowiązkowym,
- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawy poziomu życia dzieci i młodzieży,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

W ramach programu wsparcia udziela się w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Tabela Nr 14. Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2023 –2025.

RODZAJ POMOCY	ROK 2023		ROK 2024		ROK 2025	
	Środki własne /w zł/	Dotacja rządowa /w zł/	Środki własne /w zł/	Dotacja rządowa /w zł/	Środki własne /w zł/	Środki własne /w zł/
Koszt Programu Ogółem	364 709		388 064		350 458	
	128 459	236 250	83 840	304 224	108 642	241 816
Pomoc w formie posiłku	128 459	236 250	83 840	304 224	108 642	241 816
Pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych	-	-	-	-	-	-
Pozostałe koszty	-	-	-	-	-	-

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

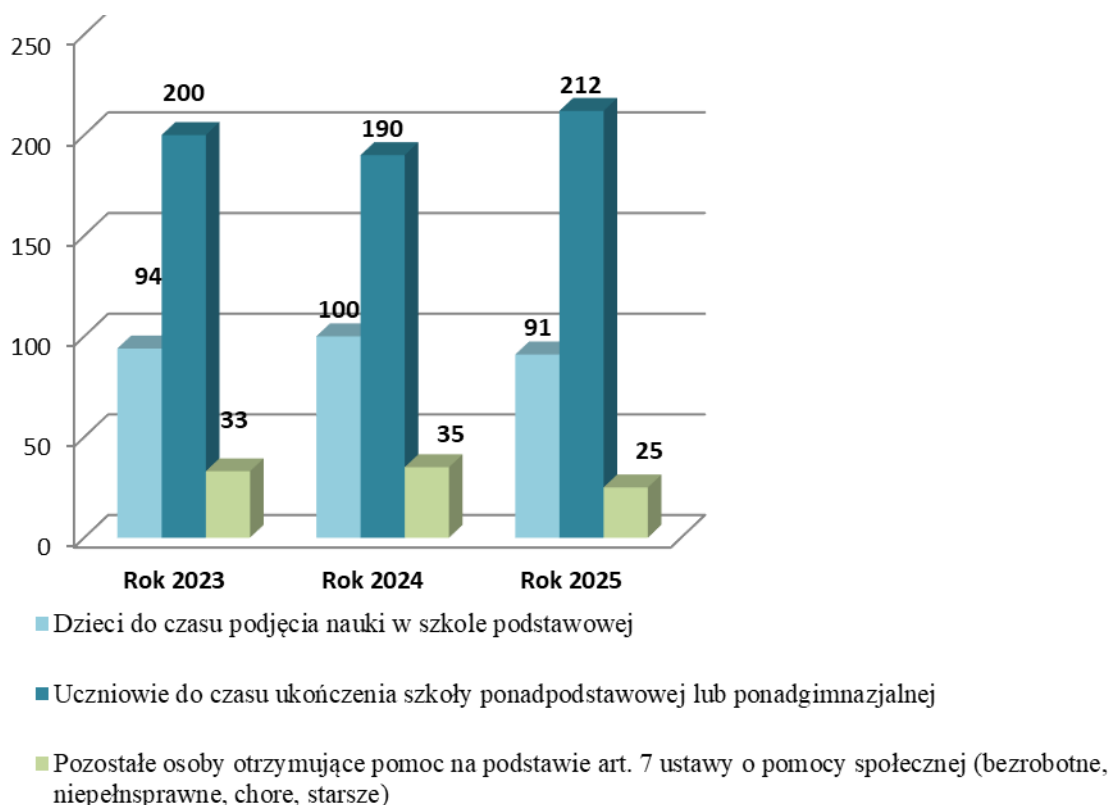
Pomoc w formie dożywiania przyznawano na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego, tj. na zasadach określonych w Uchwale Rady Ministrów o ustanowieniu programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” oraz w ustawie o pomocy społecznej.

W 2025 roku w ramach programu objęto pomocą 328 osób, które otrzymały pomoc o łącznej kwocie 350 458 zł. Dożywianie prowadzone było łącznie w 43 placówkach, w tym: 1 żłobku, 14 przedszkolach, 23 szkołach i 5 innych placówkach - ośrodkach wsparcia: (Środowiskowy Dom Samopomocy, Dzienny Dom Senior +, Dom Dziennego Pobytu „Dom Seniora”, Placówka Wsparcia Dziennego „Promyki Nadziei” oraz przez firmę „Catering Staf” w Dębicy). Posiłek zapewniany jest w formie pełnego obiadu w żłobku, przedszkolach i szkołach oraz jednego dania gorącego w placówkach wsparcia dziennego oraz restauracji. Najwięcej osób skorzystało z pełnego obiadu, tj. 303 dzieci w przedszkolach i szkołach.

Ponadto dożywiano dzieci i młodzież zamieszkującą w Dębicy, a uczącą się poza miejscem stałego zameldowania w 5 placówkach.

Pomoc w formie dożywiania przyznawaną na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej objęto w szczególności osoby bezrobotne, samotne, niepełnosprawne, w podeszłym wieku. Podobnie jak w roku poprzednim, liczną grupę stanowili uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Natomiast osoby dorosłe stanowiły najmniejszy odsetek osób, które skorzystały z tej formy pomocy.

Wykres Nr 3. Rzeczywista liczba osób objętych programem w latach 2023 – 2025.

Źródło: Sprawozdania MOPS w Dębicy.

Gminny Program Osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028.

Gminny program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028, w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej jest programem dotyczącym realizacji innych zadań w zakresie pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy.

Program jest utworzony i przyjęty przez Radę Miejską w Dębicy w związku z podjęciem przez Radę Ministrów Uchwały Nr 149 z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

Program osłonowy realizowany jest w latach 2024-2028 i obejmuje swoim zasięgiem wsparcie najmłodszych mieszkańców Miasta Dębicy. Bezpośrednimi adresatami są dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej oraz uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej, dla których Miasto Dębica jest gminą właściwą ze względu na miejsce zamieszkania. Celem Programu Osłonowego jest zapobieganie lub ograniczenie występowania zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z terenu Miasta Dębica.

Program jest elementem polityki społecznej samorządu w zakresie:

- zabezpieczenia najpilniejszych potrzeb życiowych dzieci i młodzieży;
- poprawy poziomu życia rodzin szczególnie o niskich dochodach lub z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
- poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży;
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

W ramach Programu Osłonowego wsparcia udziela się w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko z terenu Miasta Dębica, które nie spełnia wymagań, o których mowa w Module I programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”, w tym warunku kryterium dochodowego, a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy, jako właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.

Przyznanie takiej pomocy nie wymaga wydanie decyzji administracyjnej przyznającej posiłek oraz ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Program Osłonowy finansowany jest ze środków własnych Miasta Dębica oraz dotacji z budżetu państwa w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. W 2025 roku z tej formy pomocy skorzystało 2 rodziny.

Posiłki dla dzieci i uczniów z Ukrainy

W związku z trwającym konfliktem zbrojnym w Ukrainie zapewniono wsparcie dla dzieci ukraińskich przebywających na terenie miasta Dębica.

W ramach Funduszu Pomocy zapewniono posiłki dla dzieci i młodzieży w szkołach oraz przedszkolach. W minionym roku z tej formy wsparcia skorzystało 5 dzieci uczęszczających do szkół oraz 2 dzieci w wieku przedszkolnym.

3.4. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

W 2025 r. na podstawie ustawy o systemie oświaty oraz Uchwały nr XLV/337/2021 Rady Miejskiej w Dębicy z dnia 9 czerwca 2021 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Dębica Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy realizował zadania polegające na przyznawaniu uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych.

Stypendia szkolne

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów rodziny, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie: całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników, w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania.

W roku szkolnym 2024/2025 rozpatrzono 53 wnioski. Na ich podstawie z pomocy w formie stypendium szkolnego skorzystało 53 uczniów. W roku szkolnym 2025/2026 rozpatrzono 73 wnioski. Na wypłatę stypendiów szkolnych w 2025 r. przeznaczono kwotę 59 410,00 zł, w tym 11 882,00 zł ze środków własnych Miasta Dębica.

Zasiłek szkolny

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego tj. zdarzenia nagłego, nieprzewidywalnego, niezależnego od wnioskodawcy, które wywoła przynajmniej przejściową trudną sytuację materialną rodziny ucznia. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie świadczenia. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

W 2025 r. do MOPS w Dębicy wpłynęło 3 wnioski o przyznanie zasiłku szkolnego dla 3 uczniów. Na wypłatę zasiłków szkolnych w 2025 r. przeznaczono kwotę 1 860,00 zł, w tym 372,00 zł ze środków własnych Miasta Dębica.

Tabela Nr 15. Stypendia i zasiłki szkolne

Wyszczególnienie	Rok szkolny 2024/2025	Rok szkolny 2025/2026
Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego	53	73
Liczba przyznanych stypendiów	53	73
z tego:		
szkoły podstawowe (bez specjalnych)	37	47

szkoły ponadpodstawowe (bez specjalnych)	13	23
szkoły specjalne oraz ośrodki, o których mowa w art.. 2 ust. 7 ustawy prawo oświatowe	0	3
szkoła policealna	3	0

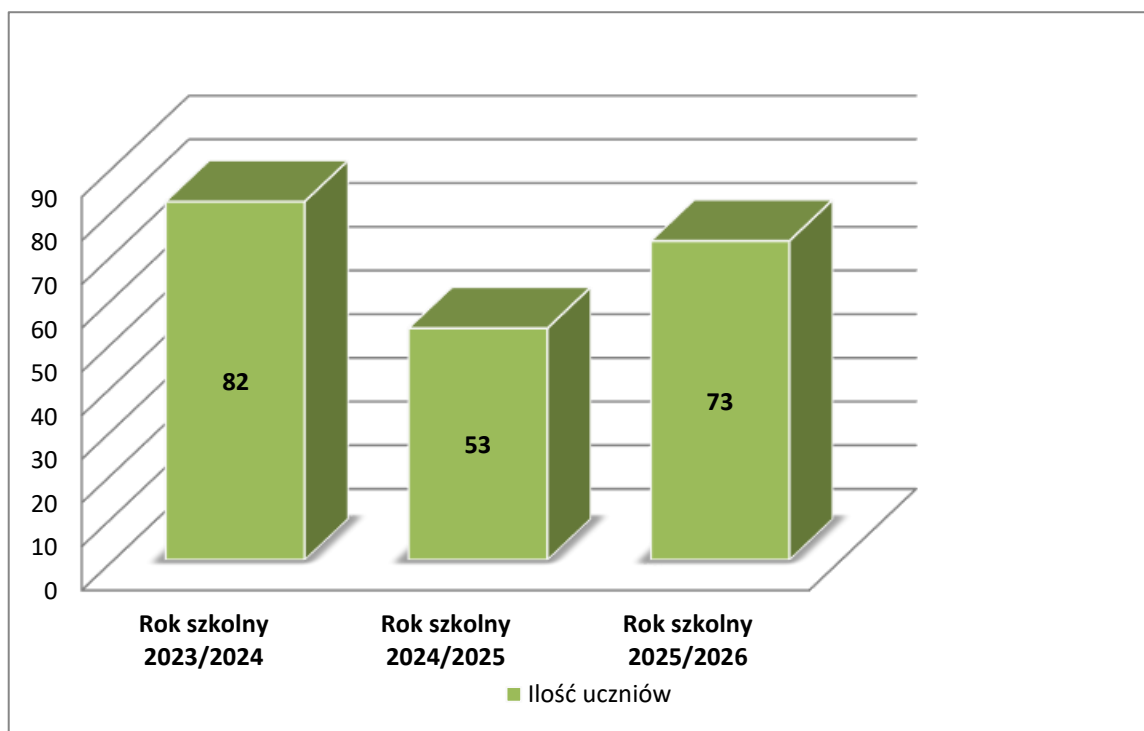
Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Tabela Nr 16. Zasiłki szkolne w roku szkolnym 2025 r.

Liczba wniosków o przyznanie zasiłku	3
Liczba przyznanych zasiłków szkolnych	3
z tego	
szkoły podstawowe (bez specjalnych)	2
szkoły ponadpodstawowe (bez specjalnych)	1

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 4. Liczba uczniów uprawnionych do pobierania stypendium szkolnego

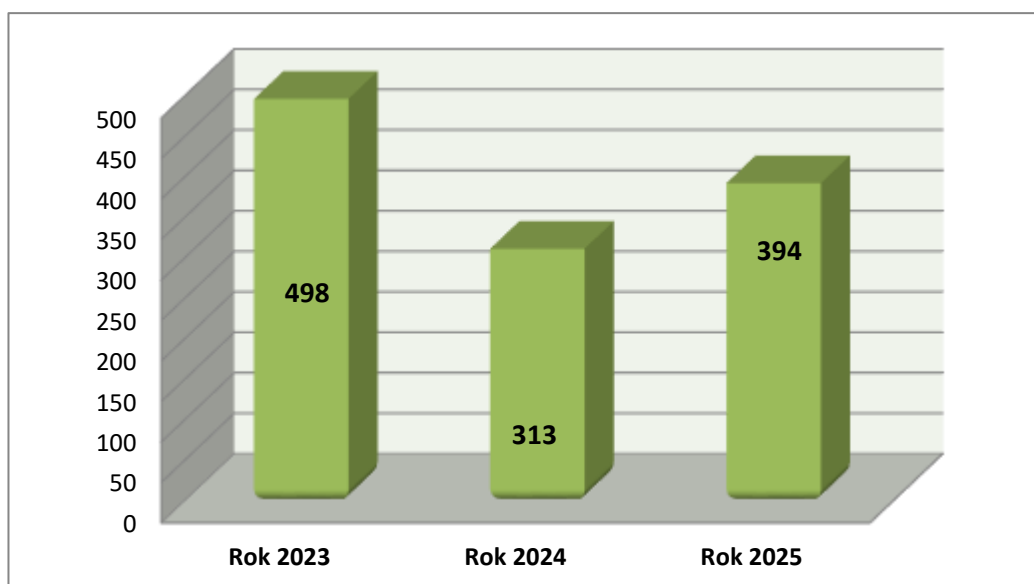
Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

3.5 Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy realizuje zadania nałożone ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu umożliwienie osobom o niskich dochodach pokrycie części kosztów utrzymania mieszkania. Taka forma pomocy dla osób, które przy wykorzystaniu własnych możliwości finansowych nie są w stanie pokryć obciążających ich kosztów związanych z zajmowaniem lokalu mieszkalnego, została wprowadzona Ustawą z dnia 2 lipca 1994 roku o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych.

W 2025 r. przyjęto 623 wnioszków o dodatek mieszkaniowy. Łączna liczba wydanych decyzji w minionym roku wyniosła 623, w tym: (przyznających – 580; odmownych - 28; inne - 15 (dotyczy m.in.: wstrzymania, wznowienia, uchylecia lub umorzenia decyzji). W 2025 roku z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego skorzystało 394 gospodarstw domowych.

Wykres Nr 5. Liczba gospodarstw domowych korzystających dodatku mieszkaniowego w latach 2023 – 2025.

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Tabela Nr 17. Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2023 – 2025.

Rok	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba wypłaconych dodatków
2023	1 280 045 zł	4 525
2024	1 095 065 zł	3 970
2025	980 692 zł	3 635

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Dodatek mieszkaniowy jest wypłacany zarządcy budynku lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, w którym mieszka wnioskodawca.

Tabela Nr 18. Dodatki mieszkaniowe z podziałem na użytkowników mieszkań w 2025 roku.

Wyszczególnienie (użytkownicy mieszkań)		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Ogółem		3635	980 692
z tego w zasobie	<i>gminnym</i>	1312	326 951
	<i>spółdzielczym</i>	2146	604 308
	<i>wspólnot mieszkaniowych</i>	67	14106
	<i>prywatnym</i>	0	0
	<i>innym</i>	110	35327

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Jak wynika z powyższej tabeli najwięcej środków pieniężnych z tytułu dodatków mieszkaniowych przekazuje się dla spółdzielni mieszkaniowych, zasobów gminnych, a także wspólnot mieszkaniowych. Dzięki możliwości przeprowadzania wywiadów środowiskowych zwiększyły się szanse eliminowania przypadków pobierania świadczenia przez osoby nieuprawnione.

W 2025 roku przeprowadzono 65 wywiadów weryfikujących stan majątkowy wnioskodawców oraz faktyczną liczbę wspólnie zamieszkujących członków gospodarstwa domowego.

Informacja w sprawie postępowań administracyjnych z pomocy społecznej

W przedmiocie postępowań administracyjnych w indywidualnych sprawach, zgodnie ze stosownymi upoważnieniami, wydawane są decyzje przyznające, odmowne, zmieniające, uchylające, umarzające, kierujące, ustalające odpłatność, zwalniające z odpłatności, o ustaleniu lub zwrocie nienależnie pobranych świadczeń, stwierdzające wygaśnięcie decyzji, potwierdzające prawo, cofające i wstrzymujące.

Tabela Nr 19. Statystyka dotycząca wydanych decyzji administracyjnych ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2023 - 2025 roku.

Wyszczególnienie		2023 rok				2024 rok				2025 rok			
L.p	Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji administr., w tym:	Decyzje prawomocne	Decyzje prawomocnie uchylone	Decyzje w toku zaskarżenia	Ilość wydanych decyzji administr., w tym:	Decyzje prawomocne	Decyzje prawomocnie uchylone	Decyzje w toku zaskarżenia	Ilość wydanych decyzji administr., w tym:	Decyzje prawomocne	Decyzje prawomocnie uchylone	Decyzje w toku zaskarżenia
1.	ZASIŁEK STAŁY	182	182	20	0	333	333	0	0	352	352	26	0
2.	ZASIŁEK OKRESOWY	759	759	7	0	765	765	0	0	748	748	15	0
3.	ZASIŁEK CELOWY	1256	1256	0	0	1023	1023	0	0	995	995	1	0
4.	ZASIŁEK CELOWY SPECJALNY	72	72	0	0	191	191	0	0	207	207	0	0
5.	USŁUGI OPIEKUŃCZE	445	445	58	0	309	309	0	0	273	273	34	0
6.	USŁUGI OPIEKUŃCZE SĄSIEDZKIE	0	0	0	0	10	10	0	0	22	22	1	0
7.	USŁUGI OPIEKUŃCZE SPECJALISTYCZNE ŚWIADCZONE OSOBOM Z ZABURZENIAMI W TYM Z AUTYZMEM	321	321	15	0	229	229	0	0	233	233	13	0
8.	SCHRONIENIE DLA OSÓB BEZDOMNYCH	111	111	5	0	174	174	0	0	110	110	6	0
9.	SCHRONIENIE DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI	1	1	0	0	4	4	0	0	5	5	0	0
10.	POBYT W DOMACH WSPARCIA DZIENNEGO	132	132	9	0	31	31	0	0	88	88		0
11.	POBYT W ŚRODOWISKOWYCH	11	11	0	0	35	35	0	0	22	22	0	0

	DOMACH SAMOPOMOCY												
12.	DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ (SKIEROWANIE)	20	20	6	0	22	22	0	0	25	25	5	0
13.	DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ (ODPŁATNOŚCI)	115	115	2	0	136	136	3	3 w toku postępowania	146	146	5	0
14.	PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ	112	112	2	0	100	100	0	0	123	123	0	0
15.	DODATKI MIESZKANIOWE	798	798	9	0	595	595	0	0	639	639	10	0
16.	POSIŁEK W RAMACH PROGRAMU „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” DLA OSÓB STARSZYCH	33	33	4	0	39	39	0	0	25	25	4	0
17.	POSIŁEK W RAMACH PROGRAMU „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU” DLA DZIECI	232	232	19	0	400	400	0	0	221	221	20	0
18.	POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW STYPENDIA SZKOLNE	46	0	0	0	83	83	0	0	89	0	0	0
19.	POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW ZASIŁKI SZKOLNE	8	8	0	0	8	8	0	0	3	3	0	0
20.	DECYZJE ŻĄDAJĄCE ZWROTU NALEŻNYCH Z TYT. ŚWIADCZEŃ	25	25	0	0	54	54	0	0	40	40	0	0
21.	UMORZENIE POSTĘPOWAŃ	197	197	0	0	196	196	0	0	170	170	0	0
22.	WYGASZENIE DECYZJI	97	97	0	0	86	86	0	0	83	83	0	0

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka.

Przedstawione dane wskazują na utrzymujący się wysoki poziom realizacji zadań w zakresie wydawania decyzji administracyjnych z pomocy społecznej w latach 2023–2025. Największą liczbę decyzji stanowiły świadczenia pieniężne, w szczególności zasiłki celowe, okresowe oraz dodatki mieszkaniowe, co odzwierciedla skalę potrzeb mieszkańców. Jednocześnie niewielka liczba decyzji uchylonych oraz brak spraw w toku zaskarżenia świadczą o prawidłowości prowadzonych postępowań administracyjnych.

IV. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny

4.1. Asysta rodzinna

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy kontynuował realizację zadań z zakresu asysty rodzinnej, wspierając rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze. Wsparciem objęto 31 rodzin, w których wychowywało się 64 dzieci, co wskazuje na stabilizację skali potrzeb w ostatnich latach (2023 – 36 rodzin, 2024 – 31 rodzin). Średni okres pracy z rodziną wynosi obecnie około 40 miesięcy, co odzwierciedla rosnącą złożoność problemów wymagających długofalowego wsparcia.

Praca asystentów obejmowała realizację indywidualnych planów pracy z rodziną, pomoc w organizacji życia codziennego, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kontaktach z instytucjami oraz aktywizację społeczno-zawodową, przy współpracy m.in. z sądem, kuratorami i placówkami oświatowymi.

W 2025 roku zakończono współpracę z 8 rodzinami, głównie w związku z osiągnięciem założonych celów. Działania były realizowane zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny oraz Gminnym Programem Wspierania Rodziny, którego celem jest wzmacnianie rodzin naturalnych i ograniczanie konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela Nr 20. Liczba rodziny objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2023 – 2025.

Wyszczególnienie	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
Ilość rodzin	36	31	31

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Dębicy.

Praca asystenta rodziny

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy kontynuował realizację zadań w zakresie asysty rodziny, stanowiącej istotny element lokalnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. W ośrodku zatrudnionych było dwóch asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę.

Wsparcie udzielane rodzinom opiera się na indywidualnym planie pracy, dostosowanym do zdiagnozowanej sytuacji i potrzeb. Asystenci wspierają rodziny w organizacji życia codziennego, opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, a także motywują do korzystania z poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego) oraz podejmowania aktywności społecznej i zawodowej.

Zakres działań obejmuje również pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i zdrowotnych oraz współpracę z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z placówkami oświaty, sądem, kuratorami i policją.

W 2025 roku asystenci pracowali z 31 rodzinami (31 osób dorosłych i 64 dzieci), w tym z 1 rodziną objętą wsparciem po raz pierwszy oraz 26 rodzinami kontynuującymi współpracę z lat ubiegłych. Do Ośrodka wpłynęło 5 wniosków o przydzielenie asystenta rodziny, w tym 2 na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Dębicy oraz 3 od pracowników socjalnych MOPS.

Praca asystenta rodziny realizowana jest zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Gminnym Programem Wspierania Rodziny w Mieście Dębica na lata 2024–2026, spójnym ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Dębica.

Celem programu jest budowa spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności, wzmacnianie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz poprawa funkcjonowania rodzin i bezpieczeństwa dzieci. Działania te ukierunkowane są na wzmocnienie rodziny naturalnej oraz ograniczenie konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Odbiorcami programu są rodziny zamieszkałe na terenie Dębicy, które doświadczają trudności opiekuńczo-wychowawczych lub są zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Pomoc w pierwszej kolejności opiera się na wzmacnianiu zasobów własnych rodziny, a wsparcie instytucjonalne uruchamiane jest w sytuacjach, gdy rodzina nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać swoich problemów.

Zgodnie z ustawą „Za życiem” asystent rodziny pełni również funkcję koordynatora wsparcia dla kobiet w ciąży oraz ich rodzin, szczególnie w sytuacji zagrożenia urodzeniem dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem lub chorobą zagrażającą życiu. Do jego zadań należy m.in. informowanie o dostępnych formach pomocy, wspieranie w kontaktach z instytucjami oraz udzielanie wsparcia psychologicznego i organizacyjnego. W 2025 roku z tej formy wsparcia skorzystały 3 rodziny.

Tabela Nr 21. Ilość skierowanych wniosków poprzez instytucje do przydzielenia rodzinie asystenta rodziny w latach 2023 – 2025.

Wyszczególnienie	Sąd Rejonowy	MOPS	Zespół Kuratorski	Szkoła
Rok 2023	5	7	0	0
Rok 2024	2	4	0	0
Rok 2025	2	3	0	0

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Dębicy.

Pieczna zastępcza

Asystenci rodziny wspierali rodziny w rozwiązywaniu bieżących problemów życia codziennego oraz w poprawie relacji między jej członkami, m.in. poprzez wspólne omawianie trudności i poszukiwanie konstruktywnych sposobów ich rozwiązywania. W wielu przypadkach konieczna była koordynacja działań podejmowanych przez rodzinę oraz nadzór nad realizacją planu pracy.

W sytuacjach wymagających wsparcia specjalistycznego członkowie rodzin kierowani byli do odpowiednich specjalistów, w tym psychologa. Efektywność podejmowanych działań była uzależniona m.in. od zaangażowania rodzin, przy czym w części przypadków utrudnieniem były postawy roszczeniowe, wyuczona bezradność, utrwalone nieprawidłowe wzorce zachowań czy brak motywacji do zmiany.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy, na podstawie decyzji o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej oraz not obciążeniowych, pokrywa część kosztów ich utrzymania zgodnie z porozumieniem zawartym z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Dębicy. Dotyczy to pobytu dzieci w różnych formach pieczy zastępczej, w tym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych oraz rodzinnych domach dziecka.

Tabela Nr 22. Zestawienie odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2023 – 2025r.

Wyszczególnienie	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
Ilość dzieci przebywających w pieczy zastępczej	87	76	76
Poniesione koszty pieczy zastępczej	618 974 zł	689 000 zł	777 480 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Wzrost kosztów pieczy zastępczej wynika w szczególności z:

1. ustawowego obowiązku ponoszenia przez gminę kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej w kolejnych latach w coraz wyższej wysokości, tj.:
 - a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,
 - b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej,
 - c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku oraz w kolejnych latach pobytu w pieczy zastępczej;
2. postawy i trybu życia części rodziców biologicznych, którzy w niewielkim stopniu podejmują działania zmierzające do odzyskania opieki nad dziećmi;
3. wzrostu kosztów utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz kierowania dzieci do specjalistycznych placówek, w których koszt utrzymania jest wyższy od przeciętnego.

4.2. Pogłębiona praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo - wychowawczymi

W 2025 roku pogłębioną pracą socjalną objęto 61 rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Zgłoszenia kierowane do zespołu pracy socjalnej pochodziły od pracowników socjalnych Ośrodka (na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych), z podejmowanych interwencji oraz od instytucji zewnętrznych, w szczególności szkół, sądów, Policji, PCPR oraz innych ośrodków pomocy społecznej.

W pracy z rodzinami stosowano następujące metody: prowadzenie indywidualnego przypadku, pracę z grupą (grupy wsparcia realizowane we współpracy z asystentami rodziny).

Metoda indywidualnego przypadku opiera się na diagnozie sytuacji rodziny, analizie jej zasobów i trudności oraz planowym i systematycznym wdrażaniu działań pomocowych. Praca koncentruje się na jednostce i rodzinie, z uwzględnieniem wpływu środowiska społecznego. Obejmuje ona rozpoznanie cech i potrzeb poszczególnych członków rodziny, identyfikację czynników ryzyka oraz wykorzystanie dostępnych zasobów wsparcia.

Proces ten obejmuje kilka etapów. Pierwszym jest diagnoza sytuacji, której celem jest ustalenie przyczyn trudności życiowych. Podstawowym narzędziem diagnostycznym jest wywiad środowiskowy oraz dokumentacja pracy socjalnej. Kolejnym etapem jest opracowanie planu pomocy, określającego zakres i kierunki działań. Etap interwencyjny wymaga stałego monitorowania postępów oraz weryfikacji przyjętych założeń. Zakończenie pracy następuje w momencie osiągnięcia zakładanych celów lub ustania przesłanek do dalszej interwencji.

Istotnym elementem wsparcia była również praca grupowa. Grupy wsparcia, organizowane cyklicznie we współpracy z asystentami rodziny (zazwyczaj raz na kwartał), miały charakter rozwojowo-wychowawczy i służyły wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych, społecznych i wychowawczych uczestników.

Należy podkreślić, że oprócz rodzin objętych długoterminową pracą socjalną, w każdym miesiącu podejmowano także działania interwencyjne wobec rodzin, które nie wyraziły zgody na stałą współpracę, jednak wymagały wsparcia lub podjęcia określonych czynności z uwagi na sytuację małoletnich dzieci.

Tabela Nr 23. Liczba rodzin objętych pogłębioną pracą socjalną z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi w latach 2023 – 2025.

Rok	Liczba rodzin objętych pogłębioną pracą socjalną
2023	50
2024	51
2025	61

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

W analizowanym okresie 2023–2025 widoczna jest tendencja wzrostowa w liczbie rodzin objętych pogłębioną pracą socjalną. Dane te wskazują na zwiększenie skali prowadzonych działań w 2025 roku oraz utrzymujące się zapotrzebowanie na wsparcie rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Wzrost liczby objętych rodzin może wynikać zarówno ze skuteczniejszego rozpoznawania potrzeb w środowisku lokalnym, jak i ze zwiększonej liczby zgłoszeń kierowanych do zespołu pracy socjalnej.

4.3. Wsparcie rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy kontynuował realizację działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Dębica na lata 2025–2030. Prace miały charakter systemowy i interdyscyplinarny, koncentrując się na ochronie osób doznających przemocy, wsparciu rodzin oraz ograniczaniu skali zjawiska na terenie miasta. Szczególny nacisk kładziono na wczesną identyfikację zagrożeń, szybkie interwencje oraz długofalową pracę z rodzinami.

Osobom dotkniętym przemocą zapewniano wsparcie obejmujące pracę socjalną, pomoc finansową i rzeczową, poradnictwo psychologiczne, prawne i pedagogiczne oraz informacje o dostępnych formach pomocy i możliwościach uzyskania bezpiecznego schronienia.

W uzasadnionych przypadkach opracowywano indywidualne plany pomocy dostosowane do sytuacji rodzin. W 2025 roku wsparciem objęto 125 rodzin, obejmujących 365 osób doznających przemocy domowej. Analiza danych z lat 2023–2025 wskazuje na zmienną skalę zjawiska – część zdarzeń miała charakter incydentalny, podczas gdy inne wymagały intensywnej, długotrwałej pracy i stałego monitorowania sytuacji.

Kluczową rolę w systemie wsparcia pełnił Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej, powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta Dębica. W jego skład wchodzi przedstawiciele instytucji pomocy społecznej, policji, sądu, oświaty, ochrony zdrowia, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz organizacji pozarządowych. Zespół koordynuje działania instytucji i zapewnia spójność podejmowanych interwencji.

Z danych Komendy Powiatowej Policji wynika, że w 2025 roku odnotowano 445 interwencji domowych, w tym 27 postępowań karnych prowadzonych na podstawie art. 207 Kodeksu karnego, z czego 12 zakończyło się skierowaniem aktu oskarżenia do sądu. Wobec sprawców stosowano środki zapobiegawcze, takie jak nakazy opuszczenia mieszkania czy zakazy zbliżania się.

Równoległe prowadzone były działania korekcyjno-edukacyjne i terapeutyczne wobec osób stosujących przemoc oraz działania profilaktyczne skierowane do mieszkańców, obejmujące m.in. rozpowszechnianie materiałów

informacyjnych, poradnictwo indywidualne oraz kierowanie do specjalistycznych form wsparcia.

Działania MOPS w 2025 roku miały charakter kompleksowy i przyczyniały się do wzmocnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, zwiększając bezpieczeństwo i wsparcie dla mieszkańców Dębicy.

Procedura „Niebieskiej Karty”

W 2025 roku wszystkie rodziny objęte wsparciem w związku z przemocą domową zostały objęte procedurą „Niebieskie Karty”. W roku sprawozdawczym sporządzono 71 formularzy „Niebieska Karta – A”, w tym 17 przez pracowników socjalnych MOPS. Procedurą objęto łącznie 125 rodzin.

W ramach procedury funkcjonowały grupy diagnostyczno-pomocowe powoływane przez Zespół Interdyscyplinarny. W 2025 roku powołano 71 grup diagnostyczno-pomocowych oraz kontynuowano pracę w 54 sprawach z lat ubiegłych. Łącznie odbyło się 281 posiedzeń grup.

Działania grup koncentrowały się na diagnozie sytuacji rodzinnej, opracowywaniu i realizacji indywidualnych planów pomocy, monitorowaniu bezpieczeństwa osób doznających przemocy oraz podejmowaniu działań mających na celu zatrzymanie przemocy.

Procedura „Niebieskie Karty” stanowi podstawowe narzędzie koordynacji działań instytucji oraz zapewnia systemowe wsparcie rodzinom dotkniętym przemocą domową.

4.4. Placówki Wsparcia Dziennego „Zgrana Paka”

Placówki Wsparcia Dziennego „Zgrana Paka”, funkcjonujące w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy, w 2025 roku realizowały zadania z zakresu wsparcia opiekuńczego, wychowawczego i edukacyjnego dla dzieci i młodzieży. Placówki działały od poniedziałku do piątku w wymiarze 30 godzin tygodniowo, dostosowując godziny pracy do potrzeb podopiecznych oraz ich rodzin.

Celem działalności było wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego, społecznego i edukacyjnego dzieci oraz zapewnienie im bezpiecznego miejsca do spędzania czasu wolnego po zajęciach szkolnych.

Codzienna praca wychowawców koncentrowała się na zapewnieniu dzieciom opieki, wsparcia wychowawczego oraz pomocy w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych i społecznych. Kadra pedagogiczna dbała o tworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery sprzyjającej rozwojowi podopiecznych.

W ramach prowadzonych działań kształtowano umiejętności społeczne dzieci, takie jak współpraca, odpowiedzialność, empatia oraz rozwiązywanie konfliktów, co pozytywnie wpływało na ich funkcjonowanie w środowisku szkolnym i rówieśniczym.

Istotnym elementem działalności placówek była organizacja czasu wolnego dzieci po zajęciach szkolnych. W 2025 roku realizowano różnorodne formy

aktywności, w tym zajęcia plastyczne, artystyczne, sportowe i ruchowe, gry i zabawy integracyjne oraz ćwiczenia rozwijające sprawność psychoruchową.

Dzieci uczestniczyły również w wycieczkach, spacerach i wyjściach rekreacyjnych, co sprzyjało integracji grupy oraz aktywnemu spędzaniu czasu. Prowadzone działania umożliwiały rozwijanie zainteresowań, odkrywanie talentów i wzmacnianie samodzielności.

Placówki stanowiły ważne miejsce wsparcia dla dzieci pochodzących z rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych. Podopieczni mogli uzyskać pomoc emocjonalną, wsparcie w rozwiązywaniu problemów oraz wzorce prawidłowych relacji społecznych.

Równolegle prowadzono działania skierowane do rodziców i opiekunów, obejmujące rozmowy wspierające, poradnictwo oraz spotkania edukacyjne wzmacniające kompetencje wychowawcze.

Funkcjonowanie placówek odbywało się zgodnie z obowiązującym regulaminem określającym zasady bezpieczeństwa, prawa i obowiązki uczestników oraz organizację pracy świetlic. Przestrzeganie przyjętych zasad zapewniało sprawne funkcjonowanie placówek oraz bezpieczeństwo dzieci.

Działalność Placówek Wsparcia Dziennego „Zgrana Paka” w 2025 roku stanowiła istotny element lokalnego systemu wsparcia dzieci i rodzin. Realizowane działania przyczyniały się do rozwoju kompetencji społecznych podopiecznych oraz poprawy ich funkcjonowania w środowisku rodzinnym i szkolnym.

Zestawienie działań placówek w 2025 roku

Styczeń

Realizowano zajęcia zgodnie z programem pracy z dziećmi i młodzieżą, w tym zajęcia plastyczne, sportowe, muzyczno-ruchowe i profilaktyczne. Organizowano zabawy karnawałowe, warsztaty kulinarne w ramach programu „Żółty Talerz”, zajęcia językowe oraz socjoterapeutyczne.

Luty

Prowadzono działania dotyczące bezpieczeństwa podczas ferii zimowych. Dzieci uczestniczyły w wyjściach rekreacyjnych, warsztatach kulinarnych, zajęciach integracyjnych oraz spotkaniach międzypokoleniowych.

Marzec

Realizowano działania z zakresu profilaktyki agresji, rozwiązywania konfliktów i budowania relacji rówieśniczych. Organizowano wydarzenia okolicznościowe oraz warsztaty integracyjne i psychologiczne.

Kwiecień

Podjęmowano działania prozdrowotne, ekologiczne i patriotyczne. Dzieci uczestniczyły w warsztatach tematycznych, obchodach Dnia Ziemi oraz akcjach społecznych i charytatywnych.

Maj

Realizowano zajęcia profilaktyczne dotyczące przemocy rówieśniczej i uzależnień, organizowano spotkania międzypokoleniowe, wycieczki edukacyjne oraz działania charytatywne.

Czerwiec

Zorganizowano wydarzenia z okazji Dnia Dziecka, wycieczki oraz warsztaty kulinarne i integracyjne. Prowadzono także półkolonie letnie.

Lipiec – sierpień

W okresie wakacyjnym realizowano półkolonie, wycieczki edukacyjne, zajęcia sportowe i artystyczne oraz działania profilaktyczne dotyczące bezpieczeństwa.

Wrzesień

Po przerwie wakacyjnej wychowankowie zostali zapoznani z zasadami funkcjonowania placówek. Realizowano zajęcia edukacyjne, integracyjne i profilaktyczne oraz spotkania z rodzicami.

Październik

Prowadzono działania ekologiczne i profilaktyczne, w tym projekty recyklingowe oraz zajęcia w ramach programu „Poza ekranem”.

Listopad

Realizowano działania patriotyczne i profilaktyczne. Wychowankowie uczestniczyli w kampaniach społecznych, wydarzeniach okolicznościowych oraz zajęciach integracyjnych.

Grudzień

Miesiąc poświęcono działaniom świątecznym i integracyjnym, w tym warsztatom bożonarodzeniowym, jarmarkowi świątecznemu oraz spotkaniom wigilijnym.

Tabela Nr 24. Organizacja pracy Placówek Wsparcia Dziennego „Zgrana Paka” w 2025r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	PWD „ZGRANA PAKA” UL. MATEJKI	PWD „ZGRANA PAKA” UL. KRASZEWSKIEGO	PWD „ZGRANA PAKA” UL. CMENTARNA
Ilość dni pracy w tygodniu	5	5	5
Ilość godzin pracy w tygodniu	30	30	30
Liczba miejsc	30	30	30
Korzystający według stanu w dniu 31.XII	23	28	27
cudzoziemcy	7	0	6
w tym małoletni obywatele Ukrainy	7	0	6
Korzystających w roku sprawozdawczym	39	43	36
cudzoziemcy	12	0	7
w tym małoletni obywatele Ukrainy	12	0	6
Niepełnosprawni według stanu w dniu 31.XII	0	0	0
Liczba Wolontariuszy	0	1	0

Źródło: Opracowanie własne Placówek Wsparcia Dziennego

Analiza statystyczna pokazuje, że w latach 2023–2025 liczba dzieci korzystających z Placówek Wsparcia Dziennego malała – z 157 w 2023 roku, poprzez 134 w 2024 roku, do 118 w 2025 roku. Mimo tego spadku zapotrzebowanie na wsparcie oferowane przez placówki pozostaje wysokie, a bieżące zgłoszenia nowych uczestników i stałe zainteresowanie rodziców potwierdzają konieczność kontynuowania działalności. Placówki „Zgrana Paka” nadal odgrywają istotną rolę w polityce społecznej miasta, wspierając rozwój dzieci, wzmacniając ich kompetencje społeczne i edukacyjne oraz przyczyniając się do budowania spójności społecznej w Dębicy.

4.5. Karta Dużej Rodziny – program wspierania rodzin wielodzietnych

W 2025 roku MOPS w Dębicy kontynuował realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. W minionym roku złożono 213 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Liczba osób, którym wydano KDR wyniosła 363 (z tego dla rodziców 196 a liczba dzieci 167). Wydano 727 kart tradycyjnych i elektronicznych, w tym: 364 kart elektronicznych. Forma pomocy dla rodzin wielodzietnych cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców miasta, którzy ubiegają się o wydanie karty i możliwość korzystania z ulg i zniżek oferowanych na terenie całego kraju.

V. System wsparcia osób starszych i z niepełnosprawnościami

W 2025 roku istotnym obszarem działalności ośrodka pomocy społecznej było przeciwdziałanie samotności oraz wykluczeniu społecznemu osób starszych i z niepełnosprawnościami. Działania koncentrowały się na wzmacnianiu poczucia bezpieczeństwa, przynależności i wartości podopiecznych, ze szczególnym uwzględnieniem osób samotnych. Kluczowym elementem wsparcia było świadczenie usług opiekuńczych, które umożliwiały beneficjentom jak najdłuższe funkcjonowanie w środowisku domowym, co sprzyjało zachowaniu stabilizacji i komfortu psychicznego.

Realizowana pomoc opierała się na indywidualnym podejściu, poszanowaniu godności oraz dostosowaniu zakresu usług do potrzeb i sytuacji życiowej każdej osoby. Istotną rolę odgrywała również współpraca z rodzinami podopiecznych, wspierająca organizację opieki i wzmacniająca więzi społeczne. System wsparcia charakteryzował się elastycznością oraz dążeniem do zapewnienia ciągłości i wysokiej jakości usług, przy jednoczesnym racjonalnym wykorzystaniu dostępnych zasobów.

5.1 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze to świadczenia niepieniężne realizowane w ramach pomocy społecznej, dostosowane do indywidualnych potrzeb podopiecznych, wynikających z wieku, stanu zdrowia i sytuacji rodzinnej. W 2025 roku główny nacisk położono na świadczenie usług środowiskowych, w miejscu zamieszkania, co pozwalało zachować samodzielność, komfort psychiczny i poczucie bezpieczeństwa. Formy instytucjonalne stosowano wyłącznie przy większych potrzebach opiekuńczych.

Z usług korzystały przede wszystkim osoby samotne, chore lub niepełnosprawne, którym rodzina nie mogła zapewnić wsparcia. Za osobę samotną uznaje się osobę prowadzącą jednoosobowe gospodarstwo domowe, niepozostającą w związku małżeńskim i nieposiadającą wstępnych ani zstępnych.

Podstawą realizacji usług była decyzja administracyjna określająca miejsce i czas świadczenia, zakres czynności oraz odpłatność. Maksymalny koszt jednej godziny w 2025 roku wynosił 28 zł.

W 2025 roku usługi opiekuńcze świadczyło 13 opiekunek, które okresowo wspomagane były przez 8 osób zatrudnionych w ramach realizowanego przez Centrum Integracji Społecznej w Dębicy programie reintegracji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych oraz 5 osób w ramach prac społecznie użytecznych. W ubiegłym roku z usług opiekuńczych skorzystało 159 osób, z specjalistycznych usług opiekuńczych 6 osób, a 4 osoby skorzystały z usług sąsiedzkich.

Zakres usług obejmował:

- Codzienne potrzeby życiowe – zakupy, przygotowanie posiłków, pomoc w spożywaniu.
- Opiekę higieniczną – mycie, kąpiel, pielęgnacja jamy ustnej, ubieranie, zmiana bielizny i pościeli, pranie, utrzymanie porządku w otoczeniu.
- Zabiegi zalecane przez lekarza – realizacja recept, zamawianie wizyt, kontakt z lekarzem.
- Wsparcie psychofizyczne i społeczne – aktywność fizyczna i intelektualna, organizacja czasu wolnego, pomoc w kontaktach rodzinnych i społecznych, wsparcie w sprawach urzędowych.

Cztery osoby uczestniczyły w zajęciach w „Domu Senior+”, korzystając z posiłku, sprzętu rehabilitacyjnego i kontaktów społecznych, przy zapewnionym dowozie.

W 2025 roku zauważalny był wzrost liczby podopiecznych w ciężkich stanach chorobowych, wymagających intensywnej opieki, w tym osób leżących, karmionych, wymagających toalety przeciwoleżynowej i rehabilitacji. Wsparcie obejmowało osoby po udarach, wylewach, złamaniach kości szyjki udowej oraz z ciężkimi chorobami onkologicznymi i neurologicznymi.

Świadczenie usług w miejscu zamieszkania jest efektywne społecznie i ekonomicznie, umożliwia elastyczne reagowanie na potrzeby podopiecznych, wspiera integrację społeczną i samodzielność, stanowiąc istotny element lokalnej polityki społecznej Miasta Dębica.

Tabela Nr 25. Realizacja zadania w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w latach 2023 -2025 roku.

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie (UO i SUO, Opieka 75+, Usługi sąsiedzkie)	Liczba zrealizowanych (godzin)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rok 2023	197	24 772	192	236
Rok 2024	159	23 693,5	155	202
Rok 2025	169	22 023,5	163	207

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

5.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO) to forma aktywnej rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi lub niepełnosprawnością intelektualną, wykraczająca poza standardową pomoc w codziennych czynnościach. Ich celem jest rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, wsparcie

w utrzymywaniu kontaktów społecznych, pielęgnacja specjalistyczna oraz wspieranie funkcji poznawczych i motywacyjnych podopiecznych.

Osoby świadczące SUO posiadają co najmniej trzymiesięczne doświadczenie w szpitalach psychiatrycznych, jednostkach pomocy społecznej, placówkach terapii lub rehabilitacji, a ich kwalifikacje oraz warunki pobierania odpłatności regulują przepisy Ministra Polityki Społecznej. W 2025 roku koszt jednej godziny usług wynosił 43 zł.

SUO skierowane są do osób mających poważne trudności w codziennym funkcjonowaniu, szczególnie w sferze społecznej, edukacyjnej, zawodowej i bytowej. Celem usług było podtrzymywanie i rozwijanie samodzielności, ograniczenie izolacji społecznej oraz zmniejszenie konieczności kierowania osób do całodobowych placówek. W 2025 roku specjalistyczne usługi realizowało 11 pielęgniarek w ciągu roku, łącznie wykonując 15 675 godzin.

Zakres SUO obejmował:

1. Rozwój umiejętności samodzielnego życia – treningi samoobsługi, umiejętności społecznych, wsparcie w codziennych czynnościach, pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi, wsparcie rodziny i pomoc w sprawach urzędowych.
2. Pielęgnację podopiecznych – dostęp do świadczeń zdrowotnych, realizacja recept, wizyt lekarskich i rehabilitacji, pomoc w opatrunkach, higienie i korzystaniu ze środków pomocniczych.
3. Rehabilitację i usprawnianie funkcji organizmu – współpraca ze specjalistami rehabilitacji, psychologami i pedagogami.
4. Podawanie leków – zgodnie z zaleceniami lekarza, w tym przypomnienie o porach przyjmowania leków.

Świadczenie SUO w miejscu zamieszkania pozwala na dłuższe pozostanie podopiecznych w ich środowisku, poprawę stanu zdrowia, poczucia bezpieczeństwa oraz ograniczenie hospitalizacji i kierowania do całodobowych placówek. Jest to rozwiązanie efektywne społecznie i ekonomicznie, stanowiące istotny element lokalnej polityki społecznej Miasta Dębica, ukierunkowanej na integrację społeczną, przeciwdziałanie wykluczeniu i wspieranie samodzielności osób wymagających wsparcia.

W 2025 roku wsparciem zostało objętych 97 osób. W analizie porównawczej liczby osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych w latach poprzednich zauważalny jest spadek (w 2023 roku wsparciem objętych było 108 osób, w 2024 roku liczba ta zmniejszyła się do 99 osób). Zmiana ta może wynikać z zakończenia świadczenia usług w związku ze śmiercią podopiecznych, przeniesieniem ich do całodobowych placówek lub rezygnacją ze wsparcia. Może być również efektem korzystania ze świadczenia wspierającego, wzrostu dochodów, zatrudnienia prywatnych opiekunów całodobowych (bez konieczności przeprowadzania wywiadu i przedstawiania dochodów) bądź realizacji programów rządowych.

Analiza trendu wskazuje potrzebę stałego monitorowania potrzeb podopiecznych i elastycznego dostosowywania oferty usług specjalistycznych do aktualnych wymagań środowiska lokalnego.

Tabela Nr 26. Realizacja zadania w formie specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2023 - 2025 roku.

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń zrealizowanych (godzin)
Rok 2023	108	16 025
Rok 2024	99	17 720
Rok 2025	97	15 675

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

5.3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi, w tym z autyzmem

W 2025 roku w Dębicy specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone dla 30 dzieci z zaburzeniami psychicznymi, w tym ze spektrum autyzmu, w łącznym wymiarze 6 797 godzin. W porównaniu z poprzednimi latami (2024 – 41 dzieci, 2023 – 48 dzieci) zmniejszenie liczby dzieci objętych wsparciem wynika głównie z faktu, że część dzieci osiągnęła pełnoletność lub osiągnęła stabilny poziom rozwoju, co pozwoliło im na kontynuowanie życia codziennego przy wsparciu rodziny i środowiska.

Usługi realizowano w miejscu zamieszkania dzieci, co umożliwiało indywidualne dostosowanie metod terapeutycznych do potrzeb każdego dziecka oraz prowadzenie wsparcia w znanym, bezpiecznym środowisku. Wsparcie obejmowało rozwijanie kompetencji społecznych i komunikacyjnych, usprawnianie funkcji poznawczych, treningi samoobsługi, redukcję zachowań trudnych oraz wsparcie rodziców w pracy terapeutycznej.

Usługi w ubiegłym roku były świadczone przez wykwalifikowanych terapeutów, co pozwalało na utrzymanie wysokiej jakości wsparcia. Systematyczna terapia przyczynia się do poprawy funkcjonowania dzieci w środowisku rodzinnym i szkolnym, zwiększa ich samodzielność oraz ogranicza potrzebę kosztownych form instytucjonalnych, jednocześnie odciążając rodziców.

Obserwowane jest skupienie na pogłębionej, długofalowej pracy terapeutycznej z dziećmi, które nadal wymagają wsparcia, co świadczy o skuteczności i efektywności prowadzonych usług oraz o dopasowaniu systemu wsparcia do rzeczywistych potrzeb dzieci i rodzin w Dębicy.

Tabela Nr 27. Realizacja zadania w formie specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi, w tym z autyzmem w latach 2023 - 2025 roku.

Rok	Liczba dzieci	Liczba zrealizowanych godzin
Rok 2023	48	11 335,5
Rok 2024	41	9 604
Rok 2025	30	6 797

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

5.4. Kierowanie do Domów Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2025 roku do ośrodka pomocy wpłynęły 34 wnioski o umieszczenie w domu pomocy społecznej. W wyniku przeprowadzonych postępowań 26 osób zostały skierowane do domu pomocy społecznej. Pozostałe wnioski zostały wycofane (umorzono postępowanie).

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, ustala w zależności od jego zasięgu, wójt / burmistrz / prezydent, starosta lub marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Obowiązani do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym ww. osoby i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70% swojego dochodu. Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępnymi). W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300% kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina. W 2025 roku w domach pomocy społecznej przebywało 115 osób. Koszt pobytu osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wyniósł 4 704,740,51 zł.

Tabela Nr 28. Zestawienie wydatków poniesionych za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2023-2025.

Rok	Osoby przebywające w DPS	Koszt pobytu ogółem	Koszt gminy	Koszt osób zobowiązanych (rodzina)
2023	97	3 341 433,70 zł	2 713 830,99 zł	627 602,71 zł
2024	100	4 169 880,34 zł	3 360 108,89 zł	809 771,45 zł
2025	115	4 704 740,51 zł	3 527 152,88 zł	1 177 587,63 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Z roku na rok wydatki Ośrodka na ten cel wzrastają. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność.

Jako gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w DPS, ponieważ to starostowie danego powiatu, co roku ustalają miesięczny koszt utrzymania w DPS, a gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W mieście Dębica obserwuje się wzrost liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą liczyć na pomoc najbliższej rodziny lub w ogóle jej nie mają. W związku z tym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok wzrasta z uwagi na starzenie się społeczeństwa i migrację ludzi młodych.

Tabela Nr 29. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w 2025 roku (wg typów).

Typ Placówki	Liczba osób przebywających (stan na dzień 31.12.2025r.)
dla osób w podeszłym wieku	25 osób
dla osób przewlekle somatycznie chorych	40 osób
dla osób przewlekle psychicznie chorych	32 osoby
dla dorosłych niepełnosprawnych fizycznie	6 osób
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	12 osób
Ogółem:	115 osób

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

5.5. Dzienny Dom „Senior+” oraz Dom Dziennego Pobytu Senior+ pn.: „Dom Seniora”

Dział Ośrodków Wsparcia funkcjonuje w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy i obejmuje: Dzienny Dom „Senior+” w Dębicy, Dom Dziennego Pobytu „Dom Seniora” w Dębicy.

Placówki mają charakter półstacjonarny i realizują środowiskowe formy wsparcia dla osób w wieku 60+, w szczególności samotnych oraz wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Zasady działania określa regulamin organizacyjny.

Liczba uczestników w latach 2023–2025 przedstawiała się następująco: 2023 r. – 80 osób, 2024 r. – 87 osób, 2025 r. – 82 osoby.

Pomimo niewielkiego spadku w 2025 roku w porównaniu do roku poprzedniego, zainteresowanie ofertą Ośrodków utrzymuje się na stabilnym poziomie, co potwierdza zasadność dalszego rozwijania działań wspierających aktywizację seniorów w środowisku lokalnym. Celem funkcjonowania placówek jest przeciwdziałanie osamotnieniu, pobudzanie aktywności życiowej oraz poprawa jakości życia osób starszych.

W 2025 roku Ośrodki zapewniały seniorom kompleksowe wsparcie, obejmujące zarówno działania terapeutyczne, jak i edukacyjne, kulturalne, sportowo-rekreacyjne oraz prozdrowotne. Seniorzy korzystali z terapii zajęciowej, prowadzonej indywidualnie i grupowo, uczestniczyli w zajęciach biblioterapii, arteterapii, hortiterapii, treningu pamięci oraz treningu higieny, a także korzystali z ćwiczeń ruchowych, kinezyterapii, masażu i zabiegów fizjoterapeutycznych. Dodatkowo oferowano opiekę pielęgnacyjną, wsparcie w codziennych czynnościach, wyżywienie obejmujące drugie śniadanie, obiad i napoje, dowóz osób z niepełnosprawnościami do placówek oraz poradnictwo specjalistyczne i pracę socjalną.

Istotnym elementem działalności były również spotkania okolicznościowe i międzypokoleniowe, sprzyjające integracji i budowaniu więzi społecznych. Seniorzy aktywnie uczestniczyli w życiu lokalnym i ponadlokalnym, biorąc udział m.in. w XII Międzynarodowych Senioraliach w Krakowie, pikniku promującym fundusze europejskie „Europejska przygoda – odkryj moc funduszy”, IV Ludowym Pikniku Pokoleń w Dębicy, Kiermaszu Wielkanocnym oraz Dębickim Miasteczku Bożonarodzeniowym. Wyróżnili się także artystycznie, zdobywając I miejsce w XVII konkursie na Pisanekę Ludową i Plastykę Obrzędową.

Ośrodki współpracowały z lokalnymi instytucjami, m.in. Komendą Powiatową Policji w Dębicy, Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji oraz innymi podmiotami publicznymi i organizacjami pozarządowymi. W ramach współpracy realizowano spotkania, wykłady i działania edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa, profilaktyki zdrowotnej i aktywizacji społecznej.

Prowadzono również projekty socjalne ukierunkowane na profilaktykę oraz wzmacnianie aktywności seniorów w środowisku lokalnym.

5.6. Pogłębiona praca socjalna z osobami starszymi

W 2025 roku wsparciem objęto 59 osób starszych wraz z ich rodzinami (w 2024 r. – 47, w 2023 r. – 50). Zgłoszenia do zespołu pracy socjalnej pracującego z osobami starszymi najczęściej napływały z zakładów opieki zdrowotnej, środowiska lokalnego oraz spółdzielni mieszkaniowych.

Pracownicy socjalni podejmowali szybkie działania interwencyjne mające na celu zapewnienie opieki po zakończeniu leczenia szpitalnego. Działania te obejmowały m.in. kierowanie do domów pomocy społecznej, pomoc w umieszczeniu w zakładach opiekuńczo-leczniczych, organizowanie usług opiekuńczych oraz wsparcia w miejscu zamieszkania. W wielu przypadkach osoby starsze wymagały także pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, kompletowaniu dokumentów, umawianiu wizyt lekarskich oraz organizowaniu kontaktu ze specjalistami.

Istotnym elementem pracy socjalnej było również rozpoznawanie sytuacji zaniedbania lub przemocy wobec osób starszych i niesamodzielnych oraz udzielanie specjalistycznego poradnictwa dotyczącego dostępnych form wsparcia instytucjonalnego. Ważnym obszarem działań było także wspieranie opiekunów osób starszych, którzy często przez wiele lat sprawują opiekę nad chorymi członkami rodziny i doświadczają znacznego obciążenia emocjonalnego oraz psychicznego.

Pogłębiona praca socjalna ukierunkowana była na pomoc osobom starszym w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych, bytowych i społecznych oraz umożliwienie im jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku domowym.

Realizacja tych działań wymagała ścisłej współpracy z wieloma instytucjami, w szczególności z placówkami ochrony zdrowia oraz instytucjami lokalnymi. Rosnąca liczba zgłoszeń wskazuje na zwiększające się potrzeby w zakresie wsparcia osób starszych oraz konieczność dalszego rozwijania współpracy międzyinstytucjonalnej.

5.7. Działania realizowane na rzecz osób starszych

5.7.1. Projekt „Pora na DOM SENIORA”

Od stycznia 2024 r. w Domu Dziennego Pobytu „Dom Seniora” w Dębicy kontynuowana jest realizacja projektu „Pora na DOM SENIORA”, realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021–2027 (nabór nr FEPK.07.18-IP.01-001/23, nr projektu FEPK.07.18-IP.01-0052/23). Projekt skierowany jest do osób powyżej 60. roku życia, które wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na niemożność samodzielnego wykonywania co najmniej jednej podstawowej czynności dnia codziennego.

Głównym celem projektu jest zwiększenie liczby miejsc w Ośrodku Wsparcia Dziennego oraz rozszerzenie oferty usług społecznych świadczonych w placówce poprzez wprowadzenie nowych form wsparcia. Projekt realizowany jest w okresie od 1 października 2023 r. do 30 września 2027 r., a jego całkowita wartość wynosi 4 705 348 zł. Pozyskane środki finansowe przeznaczone są na dofinansowanie 30 miejsc w DDP oraz objęcie wsparciem dodatkowych 10 nowych uczestników.

W ramach projektu seniorzy korzystają z kompleksowego wsparcia obejmującego m.in. usługi opiekuńcze, terapię zajęciową (kulinarna, arteterapia, hortiterapia, zajęcia stolarskie), wsparcie psychologiczne indywidualne i grupowe, wsparcie pracownika socjalnego, fizjoterapię, gorący posiłek, dowóz do ośrodka, wyjazdy kulturalne, edukacyjne i aktywizujące, hydroterapię, warsztaty komputerowe oraz zajęcia z zakresu nowych technologii, a także spotkania integracyjne i okolicznościowe.

Realizacja projektu przyczynia się do zwiększenia dostępności usług społecznych dla seniorów w Dębicy, wzmacnia ich samodzielność i aktywność oraz przeciwdziała wykluczeniu społecznemu.

5.7.2. Program wieloletni „Senior +”

W okresie od stycznia do grudnia 2025 r. w Dzienny Dom „Senior+” w Dębicy przy ul. Mościckiego 26 realizowano zadanie w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021–2025 (edycja 2025, Moduł II – zapewnienie funkcjonowania istniejących placówek). Zadanie było współfinansowane ze środków budżetu państwa za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego. Kwota dofinansowania wyniosła 122 880,00 zł, natomiast całkowity koszt realizacji zadania – 245 760,00 zł.

W 2025 r. w Dom Dziennego Pobytu „Dom Seniora” w Dębicy przy ul. Rzeszowskiej 15 rozpoczął się okres trwałości projektu, co oznacza kontynuację wypracowanych standardów i utrzymanie efektów wsparcia.

W wyniku realizowanych działań w Ośrodkach Wsparcia w 2025 roku dostępnych było 80 miejsc opieki, a wsparciem objęto 82 seniorów. Działania koncentrowały się na następujących obszarach aktywności: rekreacyjnej, leczniczo-rehabilitacyjnej, rodzinnej, kulturalnej, psycho-społecznej, tanecznej, edukacyjnej, kulinarnej, rękodzielniczej, krawieckiej, cyfrowej.

Realizacja programu umożliwiła uczestnikom nabywanie nowych kompetencji, rozwijanie zainteresowań oraz aktywne i konstruktywne zagospodarowanie czasu wolnego poprzez udział w działaniach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb i możliwości.

5.7.4. Program „Opieka 75+”

W 2025 roku Ośrodek kontynuował realizację rządowego Programu „Opieka 75+”, którego celem jest zwiększenie dostępności usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Program stanowi istotne wsparcie finansowe dla gmin w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, jakim jest organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Wsparciem w ramach Programu w 2025 r. objęto łącznie 68 osób starszych (w 2023r. – 72 osoby, w 2024r. – 69 osób). Pomoc realizowana była w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, dostosowanych do indywidualnych potrzeb zdrowotnych i bytowych podopiecznych. W ramach Programu wypracowano: 7 717 godzin usług opiekuńczych (UO), 343 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych (SUO). Łącznie w ramach Programu zrealizowano 8 060 godzin wsparcia.

Usługi obejmowały w szczególności pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, wsparcie w czynnościach higienicznych i pielęgnacyjnych, pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego, a także działania ukierunkowane na podtrzymywanie sprawności psychofizycznej oraz przeciwdziałanie izolacji społecznej.

W przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych wsparcie dostosowane było do szczególnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia podopiecznych.

Program realizowany był przez 12 opiekunek posiadających doświadczenie i kwalifikacje w zakresie świadczenia usług opiekuńczych.

Realizacja Programu „Opieka 75+” przyczyniła się do poprawy jakości życia osób starszych, zwiększenia ich poczucia bezpieczeństwa oraz umożliwienia jak najdłuższego pozostania w środowisku zamieszkania. Systematyczne wsparcie ogranicza ryzyko pogorszenia stanu zdrowia, hospitalizacji oraz konieczności kierowania do instytucjonalnych form opieki całodobowej.

Kontynuacja udziału w Programie stanowi ważny element lokalnej polityki senioralnej oraz odpowiedź na rosnące potrzeby starzejącej się populacji mieszkańców.

5.7.5. Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego

Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” został stworzony w celu wsparcia osób z niepełnosprawnościami w codziennym funkcjonowaniu oraz w pełnym uczestnictwie w życiu społecznym. Działania programu koncentrują się na indywidualnych potrzebach uczestników, zapewniając pomoc w sytuacjach, w których samodzielność jest ograniczona lub utrudniona.

Od stycznia do grudnia 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy kolejny rok realizował Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Program zapewniał wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osobom z niepełnosprawnościami posiadającym orzeczenie: o znacznym stopniu niepełnosprawności, o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, traktowanym na równi z wyżej wymienionymi zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” zapewnia osobom z niepełnosprawnościami wsparcie w codziennym funkcjonowaniu oraz w uczestnictwie w życiu społecznym. Usługi świadczone przez asystentów obejmują:

1. Wsparcie w czynnościach samoobsługowych – pomoc w higienie osobistej, ubieraniu się, przygotowaniu posiłków.
2. Wsparcie w prowadzeniu gospodarstwa domowego i pełnieniu ról rodzinnych – pomoc w sprzątaniu, gotowaniu, organizacji życia rodzinnego.
3. Wsparcie w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania – towarzyszenie w podróżach, wizytach lekarskich, zakupach, uczestnictwie w wydarzeniach społecznych.
4. Wsparcie w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem – motywowanie do aktywności, pomoc w kontaktach społecznych i w integracji w środowisku lokalnym.

Program ma na celu zwiększenie samodzielności osób z niepełnosprawnościami oraz umożliwienie im pełniejszego uczestnictwa w życiu codziennym i społecznym.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy objął wsparciem łącznie 26 osób z niepełnosprawnościami, w tym 21 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 5 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, (w 2023r. – objęto wsparciem 5 osób, w 2024 r. – 10 osób).

W minionym roku wsparcie było świadczone przez 21 asystentów wskazanych przez osoby z niepełnosprawnościami. Łączna liczba godzin zrealizowanych usług w ramach programu wyniosła 15 900 godzin, w tym 1 500 godzin dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 14 400 godzin dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

5.7.6. Program „Korpus Wsparcia Seniora”

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy przystąpił do Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”, ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Program był adresowany do osób w wieku 60 lat i więcej, które mają ograniczoną samodzielność wynikającą ze stanu zdrowia i które potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Adresatami programu były zarówno osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe, jak i te mieszkające z rodziną, w sytuacji, gdy bliscy nie byli w stanie zapewnić wystarczającego wsparcia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy realizował Moduł I, którego głównym celem było świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich. Program koncentrował się na zapewnieniu seniorom wsparcia w codziennym życiu, przy zachowaniu ich samodzielności oraz godności. Istotą działań było umożliwienie osobom starszym pozostania w swoim środowisku domowym, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa, opieki i kontaktów społecznych.

Zakres wsparcia świadczonego w ramach Modułu I obejmował:

- Pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, w tym wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności niezbędnych do prowadzenia gospodarstwa domowego i utrzymania podstawowego komfortu życia.
- Podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, obejmującą działania, które nie wymagają specjalistycznej wiedzy ani kwalifikacji medycznych, a które wspierają seniorów w zachowaniu higieny i dobrego samopoczucia.
- Zapewnienie kontaktów z otoczeniem, które sprzyjają utrzymaniu aktywności społecznej, relacji z rodziną i środowiskiem lokalnym oraz przeciwdziałają izolacji i poczuciu osamotnienia.

W ramach programu wsparcie zostało zapewnione 9 seniorom, a łączny czas realizacji usług wyniósł 1 584 godziny. Realizacja programu umożliwiła seniorom nie tylko utrzymanie codziennych aktywności w warunkach domowych, ale również poprawę jakości życia poprzez zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, komfortu oraz zachowanie kontaktu z otoczeniem społecznym.

Projekt „Korpus Wsparcia Seniorów” stanowił istotny element systemu wsparcia osób starszych w ramach i przez najbliższe sąsiedztwo, wpisując się w działania mające na celu promowanie samodzielności, aktywności społecznej i integracji seniorów w środowisku lokalnym. Dzięki usługom sąsiedzkim seniorzy mogli korzystać z codziennej opieki w naturalnym otoczeniu, co przyczyniało się do podtrzymania ich niezależności oraz jakości życia. Program podkreślał znaczenie kompleksowego podejścia do potrzeb osób starszych, łącząc wsparcie opiekuńcze z aspektem społecznym i emocjonalnym, zapewniając holistyczną pomoc dostosowaną do indywidualnych potrzeb uczestników.

5.7.7. Program „Opieka wytchnieniowa”

Program „Opieka Wytchnieniowa” realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy, będący inicjatywą Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, ma na celu wsparcie rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez czasowe odciążenie w codziennej opiece.

W 2025 roku pomocą objęto 10 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, a wsparcie świadczyło 9 opiekunów wytchnieniowych, realizując łącznie 2 208 godzin usług obejmujących pomoc w codziennych czynnościach, opiekę higieniczno-pielęgniarską oraz wsparcie w kontaktach społecznych. Program przyczynia się do poprawy jakości życia podopiecznych i ich rodzin, umożliwiając opiekunom zachowanie równowagi oraz bezpieczeństwa w sprawowaniu codziennej opieki.

Analiza danych z realizacji programu „Opieka Wytchnieniowa” w kolejnych latach pokazuje zmienność liczby osób objętych wsparciem – w 2023 roku pomocą objęto 12 osób, w 2024 roku liczba ta wzrosła do 21, natomiast w 2025 roku wsparciem objęto 10 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Dane te obrazują zarówno rosnące potrzeby w niektórych okresach, jak i zmienność uczestnictwa w programie w zależności od liczby zgłoszeń.

5.9. Ogólnopolska Karta Seniorów

W 2018 roku Samorząd Miasta Dębica podpisał ze Stowarzyszenie „Manko” porozumienie o partnerstwie w ramach Programu „Miasto Przyjazne Seniorom”, obejmujące realizację programu Ogólnopolska Karta Seniora.

Ogólnopolska Karta Seniora przysługuje osobom, które ukończyły 60. rok życia i złożą stosowny wniosek w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębicy lub pobiorą formularz ze strony internetowej programu. Wydanie karty jest bezpłatne, bezterminowe oraz wymaga podania podstawowych danych osobowych.

Program umożliwia seniorom korzystanie z ofert i zniżek u partnerów świadczących m.in. usługi prozdrowotne, rehabilitacyjne, kulturalne i handlowe, na preferencyjnych warunkach.

W 2025 roku wydano 269 kart, w 2024 roku – 352 karty, natomiast w 2023 roku – 327 kart. W porównaniu do roku 2024 odnotowano spadek liczby wydanych kart o 83, co może wskazywać na stopniowe nasycenie grupy docelowej programem lub zmniejszenie liczby nowych wnioskodawców.

5.10. Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego i Urządzeń Pomocniczych

Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego i Urządzeń Pomocniczych w Dębicy działa od 2008 roku w ramach projektu realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy, współfinansowanego przez Powiat Dębicki i Gminę Miasto Dębica. Placówka świadczy bezpłatne usługi na rzecz

mieszkańców powiatu dębickiego, umożliwiając szybką rehabilitację oraz powrót do aktywności zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością.

Celem wypożyczalni jest ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez dopasowany sprzęt rehabilitacyjny i pomocniczy, który umożliwia usprawnienie codziennego funkcjonowania, aktywizację społeczną i zawodową oraz poprawę jakości życia. Do dyspozycji użytkowników znajdują się m.in.: wózki inwalidzkie, podnośniki transportowo-kąpielowe, koncentratory tlenu, schodolazy, rotory, łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwodleżynowe, sprzęt do ćwiczeń, balkoniki, kule, laski i urządzenia wspomagające codzienne czynności. Sprzęt wypożyczany jest standardowo na 6 miesięcy, z możliwością przedłużenia okresu użyczenia.

W 2025 roku wypożyczalnia udzieliła około 350 porad, z czego 80 dotyczyło dzieci i młodzieży. Wpłynęło 667 wniosków o użyczenie sprzętu (24 dla dzieci i młodzieży, 643 dla dorosłych), z czego 367 pochodziło od mieszkańców Dębicy, a 300 od mieszkańców powiatu. W sumie wypożyczono 1 023 szt. sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych. Na życzenie klientów sprzęt był dowożony do miejsc zamieszkania – 252 km w mieście Dębica i 392 km w powiecie. W 2025 r. podpisano 549 aneksów do umów użyczenia oraz rozwiązano 181 umów.

Wydatki na realizację zadania w 2025 roku wyniosły 312 383 zł, w tym 157 383 zł ze środków własnych Gminy Miasta Dębica oraz 155 000 zł ze środków Powiatu Dębickiego.

Tabela Nr 30. Dynamika korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego i wydatków 2023–2025.

Rok	Liczba porad	Wnioski ogółem	Dzieci i młodzież	Dorośli	Liczba wypożyczonego sprzętu	Aneksy do umów	Rozwiązania umów	Wydatki ogółem (zł)	Wkład gminy / powiatu (zł)
2023	300	658	23	635	1 079	527	216	215 550	115 550 / 100 000
2024	315	680	22	658	1 075	501	357	299 150	151 650 / 147 500
2025	350	667	24	643	1 023	549	181	312 383	157 383 / 155 000

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Liczba udzielonych porad systematycznie wzrasta z 300 do 350, co wskazuje na rosnące zainteresowanie usługami wypożyczalni. Wypożyczalnia utrzymuje stabilną liczbę wypożyczeń powyżej 1 000 sztuk rocznie, odpowiadając na stałe potrzeby mieszkańców. Wydatki na funkcjonowanie systematycznie rosną, co pozwala na zakup nowego sprzętu i utrzymanie dostępności urządzeń dla użytkowników.

Obsługa obejmuje różne grupy wiekowe, w tym dzieci i młodzież, co pokazuje kompleksowe podejście do potrzeb społeczności. Liczba aneksów i rozwiązań umów odzwierciedla dynamiczne zarządzanie sprzętem zgodnie z bieżącymi potrzebami użytkowników.

VI. Świadczenia rodzinne, opiekuńcze, wychowawcze, fundusz alimentacyjny, a także rządowa tarcza energetyczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy realizuje zadania w zakresie świadczeń wychowawczych, świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu - program "Za Życiem", świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dodatek osłonowy, refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe, a także bon energetyczny jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

6.1. Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
3. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
4. świadczenie rodzicielskie,
5. jednorazowe świadczenie „za życiem”.

Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokosc swiadczenia (w zł)
Zasiłek rodzinny z dodatkami	799	1 352 765,75 zł	x
Zasiłek rodzinny	758	835 466,66 zł	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie: • 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, • 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, • 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	71	71 000,00 zł	1 000,00 zł jednorazowo
Urodzenie dziecka	30	28 210,35 zł	1 000,00 zł jednorazowo (lub kwota zł/zł)

Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	5	15 631,40 zł	400,00 zł (lub kwota zł/zł)
Samotnego wychowywania dziecka	55	103 014,21 zł	193,00 zł na dziecko, plus 80,00 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością lub znacznym stopniem niepełnosprawności, nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci (lub kwota zł/zł)
Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	196	173 381,61 zł	95,00 zł na trzecie i następne dzieci (lub kwota zł/zł)
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	77	76 399,68 zł	<ul style="list-style-type: none"> • 90,00 zł dla dziecka do 5 roku życia, • 110,00 zł dla dziecka powyżej 5 roku życia (lub kwota zł/zł)
Rozpoczęcie roku szkolnego	462	42 726,11 zł	100,00 zł (lub kwota zł/zł)
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	14	6 935,73 zł	<ul style="list-style-type: none"> • 113,00 zł z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania • 69,00 zł w przypadku zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się szkoła (lub kwota zł/zł)

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Świadczenia opiekuńcze w tym:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Zasiłek pielęgnacyjny	1213	2 917 077,60 zł	215,84 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	327	12 046 051,60 zł	3 386,00 zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0 zł	620,00 zł

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie rodzicielskie	95	554 646,40 zł	1 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych

Od maja 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie jakim jest przyznawanie i wypłata zasiłków dla opiekunów, czyli dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku, w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Realizacja zasiłków dla opiekunów w okresie 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota wraz z kosztami obsługi (w zł)	Wysokosc świadczenia (w zł)
Zasiłek dla opiekuna	2	12 400,00 zł	620,00 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Realizacja obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego oraz emerytalno-rentowego opiekunów osób niepełnosprawnych - świadczenie niepieniężne.

Na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 28-28b ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 z późn. zm.) obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, a także osoby pobierające zasiłek dla opiekuna, przyznany na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego opiekunów osób niepełnosprawnych, o których mowa powyżej obejmuje okres od dnia przyznania świadczenia do dnia utraty prawa do ich pobierania.

Na gruncie art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 497 z późn. zm.) za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczeń, przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę.

Realizując powyższy obowiązek, który obejmuje system wsparcia opiekunów osób niepełnosprawnych gwarantuje on w przyszłości prawo do emerytury po osiągnięciu wieku emerytalnego oraz świadczeń rentowych w przypadku niezdolności do pracy lub śmierci. Tutejszy Ośrodek opłaca odpowiednio składki, które zabezpieczą finansowo beneficjentów, gdy zaprzestaną sprawowania opieki. Warto zaznaczyć, że opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych często rezygnują ze świadczenia opiekuńczego, dopiero w momencie gdy osiągną wiek emerytalny. Organ w toku prowadzonych spraw w stosunku do uprawnionych osób, każdorazowo bada czy istnieją przesłanki do objęcia ich ubezpieczeniem występując odpowiednio do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o udzielenie niezbędnych informacji.

Poniżej tabela przedstawia ilość osób objętych ubezpieczeniem w 2025 roku.

Rodzaj ubezpieczenia	Liczba osób objęta ubezpieczeniem	Kwota wydatku w zł
Składki emerytalno-rentowne	160	1 556 129,95 zł
Składki zdrowotne	122	358 553, 25 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

6.2. Świadczenie wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach ustawy przyznawane jest świadczenie wychowawcze, które wynosiło 500,00 zł miesięcznie na dziecko. W 2022 r. świadczenie wychowawcze przysługiwało niezależnie od dochodu na dzieci w wieku do ukończenia 18 lat życia. Tutejszy Ośrodek realizując prawo do świadczenia wychowawczego przyznanego przez Wojewodę Podkarpackiego wypłacał również świadczenia wychowawcze w wysokości dodatków dyferencyjnych. Po nowelizacji ustawy od czerwca 2022 r. wypłaty świadczenia wychowawczego „500+” rozpoczął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. ZUS przejął zadanie wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, podobnie jak program „Dobry Start”. W 2025 r. organ wydał 3 decyzje w prowadzonych sprawach związanych z koordynacją świadczeń w ramach zabezpieczenia społecznego i dokonał wypłaty świadczeń za wcześniejsze okresy.

Realizacja świadczeń wychowawczych w okresie od 1 stycznia 2025 roku do 31 grudnia 2025 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wypłacona kwota wraz z kosztami obsługi (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie wychowawcze	1	3 500,00 zł	500,00 zł (lub dodatek dyferencyjny)

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

6.3. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, przyznane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829). Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. W 2025 r. wypłacono jedno takie świadczenie.

	Liczba osób uprawnionych	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Za życiem	1	4 000,00 zł	4 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

6.4. Świadczenie wypłacone na podstawie rządowej tarczy energetycznej

Kryzys energetyczny, zapoczątkowany pandemią COVID-19 w 2020 r., a następnie pogłębiony wzrostem cen energii oraz rosyjską inwazją na Ukrainę w 2022 r., doprowadził do istotnych zaburzeń na rynku energii i wzrostu kosztów życia. W odpowiedzi państwo wprowadziło tzw. tarczę osłonową, obejmującą m.in. dodatki i świadczenia mające chronić gospodarstwa domowe przed skutkami podwyżek cen energii. Mimo częściowej stabilizacji rynku, wsparcie to było kontynuowane w kolejnych latach, z założeniem stopniowego odchodzenia od mechanizmów interwencyjnych.

6.4.1 Bon ciepłowniczy

Bon ciepłowniczy to jednorazowe świadczenie pieniężne finansowane z budżetu państwa, realizowane jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej i wypłacane przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Ma na celu wsparcie gospodarstw domowych korzystających z ogrzewania systemowego (np. sieci miejskiej) w pokryciu kosztów ogrzewania i przysługiwał w 2025 r., a jego kontynuacja przewidziana jest również na 2026 r. Prawo do świadczenia uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego oraz przekroczenia określonego poziomu ceny ciepła.

Zgodnie z art. 3 ust. 10 ustawy z dnia 12 września 2025 r. o bonie ciepłowniczym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1302), bon przysługuje wyłącznie w przypadku, gdy jednoskładnikowa cena ciepła netto w danym systemie ciepłowniczym przekracza 170 zł za 1 GJ.

Z informacji przekazanych przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. wynika, że jednoskładnikowe ceny ciepła systemowego netto, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy (30 września 2025r.) wynoszą:

Grupa taryfowa	Cena netto [zł/GJ]
A1	139,32 zł
A2	160,65 zł
A3	158,26
B	143,66

Z uwagi na to, że obowiązujące ceny ciepła nie przekraczają 170 zł/GJ, mieszkańcy Dębicy nie mogli w 2025 roku skorzystać z bonu ciepłowniczego (dotyczącego okresu od 1 lipca do 31 grudnia 2025r). W 2025 roku złożono 5 wniosków o bon ciepłowniczy, w stosunku do których organ wydał rozstrzygnięcie w postaci umorzenia postępowania administracyjnego.

Jeżeli jednak w 2026 roku ceny ciepła wzrosną i przekroczą 170 zł/GJ, możliwość ubiegania się o bon ciepłowniczy pojawi się ponownie w 2026 roku. Wnioski o wypłatę bonu będzie można składać w okresie od 1 lipca do 31 sierpnia 2026r. za okres od 1 stycznia 2026r. do 31 grudnia 2026r.

6.4.2 Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2025 r.

W przypadku gdy odbiorca paliw gazowych w gospodarstwie domowym wykorzystuje jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi i spełniają kryterium dochodowe, oraz dokonały zgłoszenia źródła ogrzewania do CEEB do 21 grudnia 2022 r. (Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków) mogą ubiegać się o zwrot zapłaconego podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe za okres od stycznia 2023 r. do grudnia 2023 r. oraz za okres od stycznia 2024 r. do czerwca 2024 r. Kryterium dochodowe 2100,00 zł na osobę w gospodarstwie jednoosobowym, dla wieloosobowych 1500,00 zł – w przypadku przekroczenia progu dochodowego świadczenie nie przysługuje.

	Liczba gospodarstw domowych	Liczba osób objętych wsparciem	Wyplacona kwota (w zł)	Średnia wysokość świadczenia (w zł)
Dodatek gazowy	1	1	493,00 zł	493,00 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

6.4.3. Bon energetyczny

Podstawową przyczyną wprowadzenia bonu energetycznego jest przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu energetycznemu najbardziej wrażliwych podmiotów – gospodarstwa domowe o niskich dochodach.

Podobnie jak w dodatku osłonowym bon przysługuje mniej zamożnym gospodarstwom domowym, a kryterium dochodowe zostało podwyższone do kwoty 2500,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1700,00 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Minimalna kwota bonu w przypadku

przekroczenia kryterium dochodowego dla gospodarstwa domowego wynosiła 20,00 zł. Kwotę dodatku uzależniono od liczby osób w gospodarstwie domowym, źródła ogrzewania, a także dochodów osiągniętych w roku bazowym przez członków gospodarstwa domowego.

	Liczba gospodarstw domowych	Liczba osób objętych wsparciem	Wyplacona kwota (w zł)	Średnia wysokość świadczenia (w zł)
Bon energetyczny	4	4	1 200,00 zł	300,00 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

6.5. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż: 500,00 zł miesięcznie - kwota ta obowiązywała do 30.09.2024 r. W dniu 12.12.2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 21.11.2024 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. poz. 1827). Według nowego brzmienia art. 10 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 1000 zł miesięcznie. Co ważne, przepisy oprócz zmiany wysokości kwoty gwarantują również wyrównanie świadczeń od 1.10.2024 r. W grudniu 2024 r. tutejszy Ośrodek dokonał zmian decyzji i wypłacił odpowiednio świadczenia z funduszu alimentacyjnego wraz z wyrównaniem. Ponadto, świadczenie uzależnione jest od wysokości dochodów osiąganych przez rodzinę i obowiązuje kryterium dochodowe, które wynosi 1209,00 zł na osobę w rodzinie. Dodatkowo ustawodawca wprowadził możliwość wypłaty świadczeń w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego pomniejszonego o kwotę przekroczenia tzw. mechanizm zł/zł.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. przedstawia się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Średnia wysokość świadczenia (w zł)
Fundusz alimentacyjny	202	1 118 200,00 zł	461,30 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

6.6. Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy realizuje zadania w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Podejmowanie działań wobec dłużnika alimentacyjnego przewidzianych w ustawie, mają na celu poprawę skuteczności prowadzonej egzekucji. W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. zostały podjęte następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych	Liczba
Liczba dłużników alimentacyjnych, których wezwano do zgłoszenia się w celu przeprowadzenia wywiadu	116
Liczba dłużników, którzy zgłosili się na wezwanie w celu przeprowadzenia wywiadu	49
Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	7
Liczba dłużników, w stosunku do których wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo niealimentacji (dłużnicy, którzy nie zgłosili się na wywiad)	5
Liczba dłużników, w stosunku do których wystosowano wnioski do Biura Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów o zatrzymanie prawa jazdy	11
Liczba dłużników, w stosunku do których wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo niealimentacyjne (oświadczenie wierzyciela o niealimentacji)	107

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

W stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika lub stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ przebywa on w areszcie śledczym, zakładzie karnym lub poza granicami RP.

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy współpracuje m.in. z biurami informacji gospodarczej. Dłużnicy, których zaległość przekracza 6 miesięcy wpisywani są do Krajowego Rejestru Długów. Zamieszczane są również informacje w Krajowym Rejestrze Zadłużonych, w przypadku, gdy komornik nie prowadzi egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

W wyniku prowadzonego postępowania w 2024 r. od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę 739 386,21 zł, w tym na zaliczkę alimentacyjną 19 062,19 zł oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego 720 324,02 zł.

Dla porównania w 2024 r. od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę 742 578,26 zł, w tym na zaliczkę alimentacyjną 42 726,36 zł oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego 699 851,90 zł, w 2023 r. od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę 650 539,88 zł, w tym na zaliczkę alimentacyjną 21 149,06 zł oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego 629 390,82 zł. Natomiast 2022 r. od dłużników wyegzekwowano kwotę 531 884,60 zł, w tym na zaliczkę alimentacyjną 23 123,25 zł oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego 508 761,35 zł. W 2025 r. od dłużników wyegzekwowano o 3 192,05 zł mniej niż w ubiegłym roku.

Na proces skuteczności pozyskiwania zwrotów należności alimentacyjnych w 2025 r. składają się następujące działania wobec dłużników:

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych	Liczba
Pisma dotyczące egzekucji komorniczej (pisma do instytucji: ośrodków pomocy społecznej, komorników sądowych, do sądu oraz do komendy policji, prokuratury rejonowej, zaświadczenia dla dłużników)	534
Przyłączenia oraz wszczęcia postępowań egzekucyjnych kierowanych do komorników sądowych	137
Zawiadomienie do dłużników o przyznaniu świadczeń alimentacyjnych	166
Informacje do organów właściwych dłużnika	173
Wniosek o aktywizację zawodową dłużnika do urzędu pracy	22
Zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się urzędzie pracy	16
Wnioski do Starostwa o zatrzymanie prawa jazdy lub zwrot prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu	2
Liczba wpłat dłużników alimentacyjnych – księgowana na maksymalnie 18 okresów świadczeniowych	908

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Skutki podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych podejrzanych w sprawie uporczywego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego, tj. o przestępstwo z art. 209 kk. – ustalenia prokuratury w 2024 roku:	Liczba spraw
Podjęto zawieszono postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego	21
Zawieszono postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego	18
Odmówiono wszczęcia dochodzenia przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu	37
Umorzono dochodzenie przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu	19

Zawiadomiono o przesłaniu do Sądu Rejonowego aktu oskarżenia przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu	44
Zawiadomiono o zapadnięciu w Sądzie Rejonowym wyroku nakazowego wobec dłużnika alimentacyjnego	4
Suma:	143

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

6.7. Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy

Obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.) mogą ubiegać się m.in. o świadczenia rodzinne, realizowane przez tutejszy Ośrodek, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Aktualnie legalny pobyt na podstawie statusu „UKR” przedłużono do 04.03.2027 r.

Poniższe tabele obrazują jakie wypłacono świadczenia rodzinne w 2025 r., finansowane z funduszu pomocowego dla obywateli Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

	Liczba osób uprawnionych	Wypłacona kwota (w zł)	Średnie świadczenie (w zł)
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	19	32 197,39 zł	<ul style="list-style-type: none"> • 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, • 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, • 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Świadczenie rodzicielskie	6	41 532,50 zł	1 000,00 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	9	255 788,00 zł	3 386,00 zł
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	0	0 zł	1 000,00 zł
Zasiłek pielęgnacyjny	14	29 138,40 zł	215,84 zł
Suma:	48	358 656,29 zł	-

Źródło: opracowanie własne MOPS w Dębicy.

Obywatele Ukrainy zgodnie z regulacjami również są uprawnieni odpowiednio do pobierania świadczeń opiekuńczych, co łączy się z obowiązkiem objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym oraz emerytalno-rentowym. Poniżej tabela prezentująca wydatki oraz liczbę osób objętych świadczeniami niepieniężnymi.

Rodzaj ubezpieczenia	Liczba osób objęta ubezpieczeniem	Kwota wydatku w zł
Składki emerytalno-rentowne UKR	8	70 392,68 zł
Składki zdrowotne UKR	4	12 129,03 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Poniżej zestawienie wydatków na wypłatę świadczeń rodzinnych z funduszu pomocowego dla obywateli Ukrainy, w latach od 2023 roku do 2025 roku.

Rodzaj świadczenia	I-XII 2023 r.	I-XII 2024 r.	I-XII 2025 r.
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	63 814,00	31 147,71	32 197,39
Świadczenie rodzicielskie	24 111,00	24 967,80	41 532,50
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „Becik”	1 000,00	3 000,00	0
Świadczenie pielęgnacyjne	150 362,00	170 316,00	255 788,00
Zasiłek pielęgnacyjny	20 073,00	19 425,60	29 138,40
Składki emerytalno-rentowne UKR	41 380,00	46 871,00	70 392,68
Składki zdrowotne UKR	9 108,00	9 681,00	12 129,03

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

6.8. Zaświadczenia na potrzeby programu „Czyste powietrze”

Od października 2020 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw polegające na przyjmowaniu, rozpatrywaniu żądań o wydanie zaświadczenia potwierdzającego wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach

programu Czyste Powietrze w 2025 r. wpłynęło 63 żądań o wydanie ww. zaświadczenia, w poprzednim 2024 r. wpłynęło 225, w roku 2023 r. liczba wniosków w tej sprawie wyniosła 218 sztuk.

6.9. Podsumowanie realizacji zadań przez Dział Świadczeń Rodziny w 2025 r.

W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydano 19 484 651,82 zł, w tym na świadczenia rodzinne 18 348 142,09 zł, zaś na świadczenia wychowawcze w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. wydatkowano 3 500,00 zł.

Dla porównania na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydano 18 159 780,18 zł, w tym na świadczenia rodzinne 17 049 305,65 zł, zaś na świadczenia wychowawcze w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. wydatkowano 11 411,00 zł.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. wydano 17 862 658,16 zł, w tym na świadczenia rodzinne 15 919 595,96 zł. Natomiast na świadczenia wychowawcze w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. wydatkowano 17 764,13 zł

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. wydano 16 121 792,93 zł, w tym na świadczenia rodzinne 13 980 104,29 zł, na świadczenia wychowawcze w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. wydatkowano 18 021 932,85 zł.

Dla porównania kilku kolejnych lat, poszczególne wydatki, na różnego rodzaju świadczenia przedstawiono w poniżej tabeli.

Tabela Nr 31. Najważniejsze wydatki na dany rodzaj świadczeń za okres od 2022-2025 r.

Rodzaj świadczenia	I-XII 2022 r.	I-XII 2023 r.	I-XII 2024 r.	I-XII 2025 r.
Zasiłek rodzinny	1 661 313,65	1 383 112,20	1 080 377,41	835 466,60
Dodatki do zasiłku rodzinnego	808 582,33	709 432,82	664 739,03	517 299,09
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenie dziecka „Becik”	189 000,00	125 000,00	99 000,00	71 000,00
Urodzenie dziecka	55 573,86	43 070,34	30 137,47	28 210,35
Zasiłek pielęgnacyjny	2 967 136,00	3 062 338,00	3 028 929,47	2 917 077,60

Świadczenie pielęgnacyjne	6 618 242,00	8 621 391,00	11 615 437,10	12 046 051,60
Specjalny zasiłek opiekuńczy	130 820,00	67 704,00	6 200,00	0
Zasiłek dla opiekuna wraz z kosztami obsługi	87 342,66	41 229,53	19 796,60	14 353,65
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wraz z kosztami obsługi	1 243 861,09	1 131 435,88	1 115 452,82	1 136 509,73
Świadczenie rodzicielskie	771 371,50	757 021,70	636 931,74	554 646,40
Jednorazowe świadczenie w wysokości 4 tys. zł	36 000,00	4 000,00	8 000,00	4 000,00
Świadczenia wychowawcze wraz z kosztami obsługi	18 021 932,85	19 764,13	13 411,00	3 500,00
Świadczenie „dodatek osłonowy”	2 709 281,61	500,00	492 409,15	0
Bon energetyczny	0,00	0,00	711 436,19	1 200,00
Refundacja podatku VAT	0,00	35 797,88	93 839,32	493,00
Składki emerytalno-rentowe	1 251 049,70	1 594 267,94	1 636 519,60	1 556 129,95
Składki zdrowotne	251 049,70	306 825,10	376 981,92	358 553,25

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Dębicy.

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli, wydatki na zasiłki rodzinne w 2025 r. zmniejszyły się w stosunku do ubiegłych lat tj. 2024, 2023 r. i 2022 r. Zmniejszeniu uległy także wydatki poniesione na różnego rodzaju dodatki do zasiłku rodzinnego, a także na specjalny zasiłek opiekuńczy, na wypłatę zasiłku dla opiekuna i świadczenia rodzicielskiego. Głównym powodem spadku wypłaty zasiłków rodzinnych oraz dodatków do zasiłku rodzinnego jest brak wprowadzenia mechanizmu waloryzacji kryterium dochodowego w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł, a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem

o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Ostatnia zmiana kryterium dochodowego dla zasiłków rodzinnych była wprowadzona w listopadzie 2015 r. Tym samym ustawodawca dużą część społeczeństwa wyklucza z wsparcia dla rodzin posiadających dzieci. W rezultacie ze świadczeń uzależnionych od dochodów korzystają rodziny wielodzietne, których dochody można podzielić na większą liczbę osób, lub rodziny w których występuje bezrobocie, albo osiągnięty jest bardzo niski dochód. Ponadto, czynnikiem wpływającym na liczbę świadczeń jest również niski przyrost naturalny.

Wysokość wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2025 r. w porównaniu z rokiem 2024 oraz 2023 wzrosła. Znacząco za to zwiększyły się wydatki na realizację świadczenia pielęgnacyjnego w stosunku do wcześniejszych lat. Zwiększenie wydatków na świadczenie wiąże się z podwyższeniem jego kwoty (od stycznia 2025 r. świadczenie pielęgnacyjne zostało zwiększone do kwoty 3 386,00 zł miesięcznie).

W konsekwencji również zwiększyły się kwoty wynikające z opłacania ubezpieczenia zdrowotnego oraz społecznego, odprowadzane od podstawy świadczeń opiekuńczych.

W 2025 r. kwota wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych zmniejszyła się o 111 851,87 złotych w porównaniu z rokiem poprzednim 2024.

Dodatkowo czynnikiem wpływającym na liczbę wypłaconych świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności jest stosowanie zapisów ustawy z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, oraz nowelizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - przepisy te przedłużają ważność orzeczeń o niepełnosprawności. W praktyce oznacza to, że beneficjenci bez konieczności składania kolejnego wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności, mogą nadal korzystać ze swoich uprawnień, odpowiednio do czasu przedłużenia ważności orzeczeń. Tutejszy ośrodek z urzędu wszczynał postępowania w sprawie zmiany okresu przysługiwania świadczeń i wydawał stosowną decyzję w tej sprawie – w roku 2025 r. zmieniono w ten sposób ponad 300 decyzji.

W porównaniu z rokiem 2024 zmniejszyły się wydatki na jednorazową zapomogę

z tytułu urodzenia dziecka tzn. „becik”; wydatkowana kwota była niższa o kwotę 28 tysięcy zł, w porównaniu z 2023 r. niższa o kwotę 54 tysięcy zł, z kolei w porównaniu z 2022 r. kwota spadła aż o 118 tysięcy. Powodem mniejszej liczby wypłaconych jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka jest brak wprowadzenia mechanizmu waloryzacji kryterium dochodowego w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz mniejsza liczba urodzeń dzieci na terenie gminy.

W porównaniu z 2024 r. zmniejszyła się liczba wypłaconych jednorazowych świadczeń pieniężnych z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego

życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu – świadczenie zwane „za życiem”.

Z powyższych świadczeń ogólnie w 2025 r. skorzystało 2 693 osoby. Ze świadczeń rodzinnych łącznie w 2025 r. skorzystało 2 437 osoby, w tym z zasiłku rodzinnego skorzystało 758 osób, 1 540 osób skorzystało ze świadczeń opiekuńczych (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy), z zasiłku dla opiekuna 2 osoby, ze świadczenia rodzicielskiego 95 osób, zaś ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego skorzystało 202 osoby uprawnione. W stosunku do 2024 r., w 2025 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało o 435 osób mniej. W ramach rządowej tarczy antyinflacyjnej oraz tarczy energetycznej ze świadczeń osłonowych w 2025 r. skorzystało 5 osób, zaś w 2024 r. skorzystało łącznie 9 358 osób, a w 2023 r. jedynie 318 osób.

W sprawach o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. było 9 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie, w tym 5 decyzji zostało utrzymane w mocy, a w 1 przypadku SKO przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia, Kolegium w 3 przypadkach uchyliło decyzję I instancji i umorzyło w całości postępowanie. Wszystkie przypadki zostały rozpatrzone.

Organy gminne, takie jak Ośrodki Pomocy Społecznej mają obowiązek egzekwowania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z kilku powodów, wynikających z przepisów prawa oraz zasadności wypłacanych świadczeń. Oto kluczowe przyczyny: nieprawidłowe uzyskanie świadczenia, zmiana sytuacji osoby uprawnionej. Poniżej zestawienie dotyczące kwot odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń w 2025 r.

Rodzaj sprawy	Liczba decyzji orzekającej zwrot	Kwota świadczeń do zwrotu w zł	Kwota świadczeń odzyskanych w zł
Świadczenia rodzinne	61	309 612,27 zł	324 999,16 zł
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	7	1 916,76 zł	6 729,59 zł

W 2025 r. wydano 2221 rozstrzygnięć w prowadzonych sprawach, dla porównania w 2024 r. wydano 7 749, w 2023 r. wydano 3 256, a w 2022 r. 10 075 rozstrzygnięć.

W 2025 r. wydano 512 zawiadomień o wszczęciu postępowania z urzędu, co stanowi spadek o 61 zawiadomień z ubiegłym rokiem. Ponadto w 2025 r. wydano 16 decyzji odmawiających świadczeń oraz 2322 różnego rodzaju pism, dla porównania w 2024 r. wydano 122 decyzje odmawiające świadczeń oraz 2 445 różnego rodzaju pism, zaś w 2023 r. wydano 152 decyzji odmawiających świadczeń oraz 2 148 różnego rodzaju zaświadczeń i pism, w 2022 r. wydano 90 decyzji odmawiających świadczeń i 4 226 takich dokumentów.

Lp.	Działania podejmowane w 2025 r.	Liczba
1.	Zawiadomienia do strony postępowania	398
2.	Zawiadomienia o wszczęciu postępowań administracyjnych (przed zmianą decyzji i inne)	512
3.	Wezwania stron	245
4.	Pisma do księgowości w sprawie wpłat, działu administracyjnego oraz działu integracji i pomocy społecznej	127
5.	Pisma dotyczące składek odprowadzanych od świadczeń (do ZUS oraz do kadr)	118
6.	Pisma dotyczące egzekucji komorniczej dłużników alimentacyjnych (pisma do instytucji: ośrodków pomocy społecznej, komorników sądowych, do sądu oraz do komendy policji, prokuratury rejonowej, zaświadczenia dla dłużników)	922
Suma:		2322

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Tabela Nr 32. Ilość wydanych rozstrzygnięć w poszczególnych sprawach w 2025 r. – informację o przyznaniu prawa od świadczenia, decyzję, zawiadomienia o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia.

Rodzaj prowadzonej sprawy	Decyzja, informacja o przyznaniu świadczenia	Odmowa przyznania świadczenia	Uchylenie prawa do świadczenia	Zmiana decyzji	Żądanie zwrotu	Umorzenie postępowania	Suma:
Świadczenia rodzinne	863	16	158	792	65	108	2002
Fundusz alimentacyjny	137	0	14	40	7	7	205
Dodatek osłonowy	0	0	0	0	0	0	0
Refundacja podatku VAT	0	0	0	0	0	0	0
Bon ciepłowniczy	0	0	0	0	0	5	5
Świadczenie wychowawcze 500+	0	0	9	0	0	0	9
Suma:	1000	16	181	832	72	120	2221

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Rodzaj prowadzonej sprawy	Ilość decyzji/informacji prawomocnych	Łączna ilość złożonych odwołań	Decyzja SKO o utrzymaniu w mocy	Decyzja SKO o uchyleniu w całości i przekazaniu do ponownego rozpatrzenia	Decyzja SKO o uchyleniu w całości i wydanie orzeczenia co do istoty sprawy	W toku
Świadczenia rodzinne	1999 (2002 – 3 uchylone przez SKO)	7	4	0	3	0
Fundusz alimentacyjny	197	0	0	0	0	0
Działania wobec dłużnika alimentacyjnego	7 (bo 8 – 1 uchylone do ponownego rozpatrzenia)	1	0	1	0	0
Dodatek osłonowy	0	0	0	0	0	0
Refundacja podatku VAT	0	0	0	0	0	0
Bon ciepłowniczy	0	0	0	0	0	0
Świadczenie wychowawcze 500+	4	0	0	0	0	0
Za życiem	1	0	0	0	0	0
Suma:	2208	8	4	1	3	0

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

VII. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań

Poniższa tabela przedstawia wydatki MOPS w zakresie wypłat świadczeń i koszty obsługi tych zadań w 2025 roku. – **ogółem wszystkie zadania.**

/w zł./

OPIS ZADANIA	Wydatki	% ogółu wydatków
Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny i wychowawcze	20 401 261,62	43,14%
składki zdrowotne od świadczeń rodzinnych	386 355,58	0,82%
Utrzymanie ośrodka	6 438 324,63	13,61%
Opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej	4 704 740,51	9,95%
Zasiłki stałe	2 637 765,44	5,60%
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	1 491 867,86	3,15%
Zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki okresowe)	1 073 557,41	2,27%
Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	981 927,57	2,08%
Dożywianie	350 458,53	0,74%
Ośrodki wsparcia dziennego dla seniorów	982 073,14	2,08%
Usługi opiekuńcze	1 392 269,30	2,94%
Pozostała działalność - bezdomność	671 842,75	1,42%
Zasiłki i pomoc w naturze (zasiłki celowe)	380 670,38	0,80%
Placówki wsparcia dziennego - Świetlice dla dzieci	570 660,64	1,21%
Rodziny zastępcze	777 480,58	1,64%
Pomoc materialna dla uczniów	61 270,00	0,13%
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	312 383,00	0,66%
Wspieranie rodziny- Asystenci rodzin	188 339,80	0,40%
Dodatki motywacyjne	1 299 567,44	2,75%
Projekt UE – Pora na Dom Seniora	1 013 652,17	2,14%
SENIOR+	122 880,00	0,26%
Program "OPIEKA 75+"	64 022,94	0,13%
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (podopieczni)	253 104,39	0,53%
Program "Korpus Wsparcia Seniorów"	51 659,68	0,11%

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki (tzw. opiekun prawny)	119 239,90	0,25%
Prace społecznie użyteczne	27 985,36	0,06%
Wsparcie dla Ukrainy	467 443,99	0,99%
Karta Dużej Rodziny	3 431,00	0,007%
Projekt „Nowe perspektywy z Klubem Integracji Społecznej w Dębicy”	39 340,00	0,08%
Pozostała działalność – koszt wydawania decyzji na ubezp. społeczne	4 515,62	0,009%
Program „Żółty talerz” - Fundacja Kulczyk	10 000,00	0,02%
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	6 000,00	0,01%
Dodatki gazowe	584,11	0,001%
OGÓŁEM Wydatki 2025 roku	47 286 675,34	100,00%

7.1. Świadczenia z zakresu zadań własnych gminy

Wydatki na wypłatę świadczeń realizowanych w ramach zadań własnych gminy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 roku wynosiły ogółem 7 582 057,20 zł. Wydatki zostały poniesione na:

Tabela Nr 33. Zestawienie świadczeń dla podopiecznych MOPS - środki samorządowe.

Nazwa zadania	Wyszczególnienie wydatków	Plan na 2025r.	Wykonanie 2025r.	Wsk. %
Domy Pomocy Społecznej	Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	4 932 000,00	4 704 740,51	95,39%
Zasiłki i pomoc w naturze	świadczenia dla podopiecznych MOPS (zas. celowe)	307 278,00	305 489,40	99,42%
Dodatki mieszkaniowe	Wypłata dodatków mieszkaniowych	990 000,00	980 691,57	99,06%
Ośrodki Pomocy Społecznej	Wypłata wynagrodzenia kuratora	10 800,00	10 800,00	100,00%

Pozostała działalność	dożywianie dzieci i młodzieży oraz dorosłych w ramach programu rządowego "Posiłek w szkole i w domu" (31 %)	130 000,00	108 642,15	83,57%
Pozostała działalność	prace społecznie użyteczne (wkład własny Gminy) i pobyt w schronisku dla bezdomnych, kontrakt	818 117,00	681 958,99	83,36%
Pomoc materialna dla uczniów	Wyplata zasiłków i stypendiów szkolnych (20% wkładu Gminy do realizacji)	16 000,00	12 254,00	76,59%
Rodziny zastępcze	Odpłatność za dzieci z terenu Miasta Dębica umieszczone w rodzinach	800 000,00	777 480,58	97,19%
RAZEM:		8 004 195,00	7 582 057,20	94,73%

7.2. Świadczenia - środki rządowe oraz dofinansowanie do zadań własnych gminy

Wydatki na wypłatę świadczeń realizowanych w ramach zadań z zakresu administracji rządowej - zleconych gminie lub zadań własnych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2025 roku wynosił ogółem 23 139 621,14 zł. Wydatki zostały poniesione na:

Tabela Nr 34. Zestawienie świadczeń dla podopiecznych MOPS w 2025 roku - środki rządowe oraz dofinansowanie do zadań własnych gminy.

Nazwa zadania	Wyszczególnienie wydatków	Plan na 2025r.	Wykonanie 2025r.	Wsk. %
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	257 767,00	253 104,39	98,19%
Zasiłki i pomoc w naturze	świadczenia dla podopiecznych MOPS (zas. okresowe)	1 074 138,00	1 073 557,41	99,95%
Zasiłki stałe	Wyplata zasiłków stałych	2 644 607,00	2 637 765,44	99,74%
Ośrodki Pomocy Społecznej	wynagrodzenie opiekuna prawnego	118 334,00	117 477,90	99,28%
Pozostała działalność	dożywianie dzieci i młodzieży oraz dorosłych w ramach programu rządowego "Posiłek w szkole i w domu"	249 385,00	241 816,38	96,97%
Pomoc Ukrainie	Świadczenia pieniężne i niepieniężne dla UKR	452 245,00	450 063,43	99,52%

Pozostała działalność	Bon energetyczny	1 200,00	1 200,00	100,00%
Pozostała działalność	Dodatki osłonowe	0	0	0
Pozostała działalność	Dodatki gazowe	492,58	492,59	100,00%
Pomoc materialna dla uczniów	Wyplata zasiłków i stypendiów szkolnych	76 800,00	49 016,00	63,82%
Świadczenia rodzinne i Fundusz alimentacyjny	świadczenia rodzinne, FA skł, społeczne, świadczenie wychowawcze	17 930 692,00	17 928 772,02	99,99%
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych	400 135,00	386 355,58	96,56%
	RAZEM:	23 205 795,58	23 139 621,14	99,71%

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

7.3. Programy w obszarze pomocy społecznej

Realizacja zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy w 2025 roku obejmowała również szereg programów finansowanych ze środków własnych oraz zewnętrznych, ukierunkowanych na wsparcie różnych grup społecznych, w tym seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin wymagających wsparcia. Programy te miały na celu zwiększenie dostępności usług społecznych, poprawę jakości życia mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie programów realizowanych w obszarze pomocy społecznej wraz z planem finansowym oraz stopniem jego wykonania w 2025 roku.

Tabela Nr 35. Programy w obszarze „pomoc społeczna” realizowane przez MOPS w 2025 r.

Rozdz. i nazwa zadania	Wyszczególnienie wydatków	Plan na 2025r.	Wykonanie 2025r.	Wsk. %
85395 Projekt „Nowe perspektywy z Klubem Integracji Społecznej w Dębicy”	Szkolenia zawodowe oraz warsztaty dla osób biorących udział w projekcie	34 840,00	34 840,00	100,00%
85295 Program „Pora na Dom Seniora”	Dofinansowanie kosztów funkcjonowania Domu Dziennego Pobytu SENIOR +	1 354 907,36	999 480,87	73,77%
85295 Program "Prace społecznie użyteczne"	wynagrodzenie w formie zasiłku dla uczestników prac społecznie użytecznych	17 568,00	15 174,36	86,38%
85295 Program "Senior+"	Dofinansowanie kosztów funkcjonowania Domu Dziennego Pobytu SENIOR +	122 880,00	122 880,00	100,00%
85504 Program "Asystent rodziny"	Dofinansowanie do wynagrodzeń asystentów rodzin.	44 281,51	44 277,71	99,99%
85228 Program "Opieka 75+"	Dofinansowanie do wynagrodzeń opiekunek chorych	64 022,94	64 022,94	100,00%
85295 Program "Korpus Wsparcia Seniorów"	Dofinansowanie do wynagrodzeń osób świadczących usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich	54 500,00	51 659,68	94,79%
85311 Program "Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i urzędzeń pomocniczych" część finansowana z dotacji Powiatu Gminy Dębica	Wynagrodzenia pracownika	86 183,00	86 183,16	100,00%
	Wydatki bieżące wypożyczalni	68 817,00	68 816,84	100,00%
Opieka wytchnieniowa	Wynagrodzenie dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami	112 608,00	112 602,03	99,99%
Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością	Wynagrodzenie asystentów dla osób z niepełnosprawnościami	837 399,60	837 324,89	99,99%
	RAZEM:	2 798 007,41	2 437 262,48	87,11%

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

7.4. Dochodzenie należności i prowadzenie postępowań administracyjnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy, realizując zadania statutowe, nalicza, pobiera i dochodzi należności budżetowe wynikające z prawomocnych decyzji administracyjnych. Obejmują one m.in. odpłatności za usługi z pomocy społecznej oraz nienależnie pobrane świadczenia.

Działania prowadzone są zgodnie z ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W przypadku nieterminowych wpłat MOPS wystawia upomnienia i tytuły wykonawcze oraz podejmuje czynności informacyjne i egzekucyjne, umożliwiające przymusowe dochodzenie należności na rzecz budżetu gminy i państwa.

W latach 2023–2025 odnotowano wzrost dochodów, szczególnie w zakresie dochodów samorządowych.

Tabela Nr 36. Zestawienie dochodów w latach 2023 – 2025.

Rok	Dochody samorządowe	Dochody rządowe
2023	1 064 507,57 zł	1 093 702,45 zł
2024	1 421 355,33 zł	1 225 276,95 zł
2025	1 793 307,17 zł	1 207 397,21 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Dochody samorządowe wykazują wyraźną tendencję wzrostową — wzrost o blisko 68% w ciągu trzech lat, co potwierdza skuteczność prowadzonych działań windykacyjnych.

Dochody rządowe pozostają na zbliżonym poziomie, z niewielkim spadkiem w 2025 r., co może wynikać z uwarunkowań ustawowych lub zmniejszenia liczby osób uprawnionych do świadczeń.

Utrzymujący się wzrost dochodów samorządowych wskazuje na efektywność podejmowanych działań. Zasadne jest dalsze monitorowanie skuteczności windykacji oraz analiza możliwości optymalizacji procesów odzyskiwania należności.

VIII. Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie infrastruktury

8.1. Obsługa organizacyjna Ośrodka

Dział Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy w 2025 roku realizował zadania zawarte w Regulaminie Organizacyjnym mające na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Ośrodka, a w szczególności:

- dbano o racjonalne gospodarowanie posiadanym budżetem w związku z realizacją zadań Ośrodka.
- dokonywano zakupu niezbędnego asortymentu biurowego, środków chemicznych i ochrony osobistej, publikacji, druków zgodnie z posiadanymi możliwościami finansowymi.
- organizowano pracę sekretariatu jak również załatwiano sprawy związane z reprezentacyjną funkcją Dyrektora i Zastępcy Dyrektora. Przygotowywano codzienną pocztę do dekretacji, czuwano nad terminarzem spotkań oficjalnych i indywidualnych ze stronami, wysyłano korespondencję.
- realizowano zadania *dziennika podawczego* w ramach którego prowadzono ewidencję dokumentów wpływających do Ośrodka za pośrednictwem systemu EZD, prowadzono dystrybucję dokumentacji zgodnie z obowiązującym obiegiem.
- prowadzono *punkt informacyjny*, w którym udzielano stronom informacji o możliwości załatwienia spraw w poszczególnych komórkach, wydawano korespondencję awizowaną, decyzje na zasiłki oraz świadczenia, stypendia i zasiłki szkolne.
- administrowano budynkami będącymi w dyspozycji Ośrodka, a w związku z tym wykonywano przeglądy techniczne i elektryczne budynków roczne i 5-letnie wynikające z ustawy prawo budowlane oraz sprawdzano drożność przewodów kominowych.
- w związku z pełnieniem funkcji Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej Kierownik działu organizacyjnego wykonywał terminowe przeglądy podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów, oświetlenia awaryjnego oraz ewakuacyjnego, przeciwpożarowego wyłącznika prądu, systemu sygnalizacji pożaru.
- przygotowywano oraz aktualizowano Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla obiektów MOPS, dla których jest wymagana oraz przeprowadzano szkolenia z zakresu ochrony p.poż. dla nowo przyjmowanych pracowników, stażystów, praktykantów.
- dbano o czystość i porządek na terenie Ośrodka oraz prowadzono prace porządkowe na terenach przyległych do obiektów administrowanych przez MOPS w ramach zajęć uczestników Klubu Integracji Społecznej.
- dostosowywano harmonogram pracy kierowcy do realizowanych zadań i potrzeb.
- monitorowano stan techniczny samochodów oraz przestrzegano terminowych

- przeглядów. Rozliczano karty drogowe kierowców.
- prowadzono rejestr i rozliczano delegacje.
 - monitorowano pracę gońca oraz korespondencję wychodzącą z Ośrodka.
 - opisywano i rozliczano faktury wpływające do Ośrodka.
 - przygotowywano sprawozdania w następujących zakresach: comiesięczne sprawozdania działu organizacyjnego z wykonywanych zadań, dokumentację z zakresu kontroli zarządczej.
 - zawierano umowy dotyczące bieżącego funkcjonowania Ośrodka zgodnie z zasadami centralizacji VAT.
 - dbano o terminowe dokonywanie opłat w zakresie bieżącego funkcjonowania Ośrodka w tym za trwałe zarząd budynków oraz opłatę za podatek od nieruchomości na podstawie Deklaracji DN-1.
 - zabezpieczano sprawne działanie systemów informatycznych, administrowano serwerami oraz bazami danych, archiwizowano bazy danych, przygotowywano i wysyłało sprawozdania i zbiory centralne, instalowano aktualizacje i poprawki w programach używanych w MOPS, instalowano oprogramowania użytkowe w nowo zakupionych komputerach, instalowano drukarki, sprawdzano sprzęt przeznaczony do likwidacji.
 - przygotowano nową stronę www.mops-debica.pl oraz stronę BIP <https://bip.mops-debica.pl/> zgodnie z wymogami WCAG 2.1. Zamieszczano aktualności dotyczące działalności Ośrodka oraz informacje dotyczące zmian w przepisach. Dostosowano zgodność tych stron z wymaganiami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.
 - prowadzono obsługę medialną przygotowywano teksty prasowe oraz zdjęcia na stronę internetową MOPS.
 - nadzorowano pracę składnicy akt. Przechowywano dokumenty zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt.
 - prowadzono zamówienia publiczne zgodnie z Ustawą prawo zamówień publicznych. Przygotowywano dokumentację związaną z postępowaniem w sprawie zamówienia publicznego. W ramach realizowania zadania zamówień publicznych, dokonywano opiniowania i kontroli wniosków i zapotrzebowań na okoliczność celowości, legalności i gospodarności wydatku pod względem zgodności z ustawą Prawo zamówień publicznych i wymogów Procedury Kontroli Zarządczej opracowywano dokumentację niezbędną do wszczęcia postępowania, organizowano pracę komisji przetargowych. Sporządzano i podpisywano umowy po przeprowadzonych szacowaniach wartości zamówienia z wybranymi kontrahentami.
 - sporządzano i podpisywano umowy ze szkołami, placówkami na dożywianie dzieci.
 - gospodarowano środkami rzeczowymi i materiałami biurowymi.
 - prowadzono ewidencję ilościowo- wartościową środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu systemu informatycznego. Dokumentowano wszelkie zmiany w stanie i przemieszczaniu się środków trwałych. Prowadzono księgi inwentarzowe.

- Przygotowano likwidację zużytego sprzętu wraz z niezbędnymi ekspertyzami.
- przeprowadzono inwentaryzację metodą spisu z natury.
 - obsługiwano portale ePUAP oraz PUE ZUS, Empatia.
 - angażowano wydatki bieżące dotyczące kontrahentów związanych umowami z MOPS w programie Finansowo- Księgowym.
 - uruchomiono e-doręczenia w systemie EZD.
 - przygotowano sprawozdanie bilansowe nośników energii i infrastruktury ciepłowniczej G-02b przesłanego do GUS za 2024 rok. Wykonano Raport o stanie zapewnienia dostępności podmiotu publicznego i przesłano go do GUS.
 - przygotowano sprawozdanie z zachowania trwałości projektu „Poprawa dostępności do usług publicznych świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy dla osób ze szczególnymi potrzebami”.
 - od kwietnia do września 2025 trwały w Ośrodku prace społeczno-użyteczne. Nadzór nad pracownikami miał Kierownik Działu Organizacyjnego. Podopieczni, którzy pracowali w ramach prac dbali głównie o porządek na terenach zielonych przylegających do budynków administrowanych przez Ośrodek, ale także wykonywali drobne prace naprawcze.
 - w maju oraz czerwcu 2025 Kierownik działu jako koordynator ds. dostępności przeprowadziła autorskie szkolenie pracowników Ośrodka dotyczące rodzajów dostępności, realizacja projektu „Dostępna przestrzeń publiczna, procedury ewakuacji i obsługi osób ze szczególnymi potrzebami.
 - od października 2025 podejmowano działania organizacyjne mające na celu przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy w Centrum Usług Społecznych Miasta Dębica tj: zamówiono nowe tablice na budynki; zakupiono nową domenę „cus-debica.pl”, wykonano nowe LOGO, przygotowywano umowy z kontrahentami na nowe dane, wykonano nowe pieczętki.
 - w grudniu 2025 w związku z decyzją Burmistrza Miasta Dębica o wygaśnięciu trwałego zarządu dla budynku przy ul. Ratuszowej 6 będącego w zarządzie Ośrodka, nastąpiło przeniesienie pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych do siedziby Ośrodka przy ul. Akademickiej 12.

8.2. Zamówienia publiczne

W okresie sprawozdawczym wpłynęły 24 wnioski o wszczęcie zamówienia publicznego, w tym: 18 wniosków dotyczących usług, 6 wniosków dotyczących dostaw. Sposób realizacji poszczególnych zamówień uzależniony był od ich wartości szacunkowej i odbywał się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz regulaminem wewnętrznym obowiązującym w MOPS w Dębicy.

Zamówienia o wartości poniżej 45 000 zł netto

Spośród wszystkich wniosków 20 dotyczyło zamówień o wartości poniżej 45 000 zł netto. Zgodnie z postanowieniami regulaminu wewnętrznego, zamówienia te stanowiły zamówienia, do których nie stosuje się procedur określonych w regulaminie. Realizacja tych zamówień następowała z zachowaniem zasad celowości, oszczędności, gospodarności oraz racjonalnego wydatkowania środków publicznych.

Zamówienia o wartości powyżej 45 000 zł netto, a poniżej 85 000 zł netto

W okresie sprawozdawczym 3 wnioski dotyczyły zamówień o wartości powyżej 45 000 zł netto, a poniżej 85 000 zł netto. Dla wskazanych zamówień, zgodnie z „Regulaminem udzielania zamówień, do kwoty 130 000 złotych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębicy”, przeprowadzono rozeznanie rynku, w wyniku którego wybrano wykonawców oferujących najkorzystniejsze warunki realizacji zamówień. Z wybranymi wykonawcami zawarto stosowne umowy.

Zamówienie o wartości powyżej 85 000 zł netto, a poniżej 130 000 zł netto

1 wniosek dotyczył zamówienia o wartości powyżej 85 000 zł netto. Zgodnie z regulaminem wewnętrznym przeprowadzono zapytanie ofertowe, które zostało unieważnione.

Zamówienia realizowane na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych

W analizowanym okresie 4 wnioski dotyczyły zamówień o wartości powyżej 130 000 zł netto. Dla wskazanych zamówień przeprowadzono postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzone w trybie podstawowym bez negocjacji, zgodnie z art. 275 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Postępowania te były realizowane za pośrednictwem platformy e-Zamówienia oraz publikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych, z zachowaniem zasad jawności, uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców.

Wszystkie zamówienia publiczne realizowane w okresie sprawozdawczym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębicy były prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych oraz regulaminem wewnętrznym jednostki. Zastosowane procedury były adekwatne do wartości zamówień i zapewniały przejrzyste, efektywne oraz oszczędne gospodarowanie środkami publicznymi.

8.3. Kontrola Zarządcza w MOPS

W oparciu o ustawę 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.), Dyrektor MOPS jest zobowiązany do zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

Kontrola zarządcza w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębicy stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób efektywny, oszczędny i terminowy.

Kontrola zarządcza stwarza podstawy efektywnego zarządzania, dostarczania niezbędnych informacji do podejmowania decyzji związanych z zarządzaniem, sygnalizuje naruszenie prawa, zaniedbania i nieprawidłowości.

Dyrektor Ośrodka jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w oparciu o art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, co roku składa Burmistrzowi oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w MOPS w Dębicy. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębicy w 2025 r. funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

8.4. Inspektor Ochrony Danych (IOD)

Inspektor Ochrony Danych (IOD) – został wyznaczony w związku ze zmianą przepisów dotyczących ochrony danych osobowych. Do zadań inspektora ochrony danych należało:

1. Informowanie administratora, podmiotu przetwarzającego oraz pracowników, którzy przetwarzają dane osobowe, o obowiązkach spoczywających na nich na mocy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (zwanego dalej RODO) oraz innych przepisów Unii lub państw członkowskich o ochronie danych i doradzanie im w tej sprawie;
2. Monitorowanie przestrzegania RODO, innych przepisów Unii lub państw członkowskich o ochronie danych oraz polityk administratora lub podmiotu przetwarzającego w dziedzinie ochrony danych osobowych, w tym podział obowiązków, działania zwiększające świadomość, szkolenia personelu uczestniczącego w operacjach przetwarzania oraz powiązane z tym audyty;
3. Udzielanie na żądanie zaleceń co do oceny skutków dla ochrony danych oraz monitorowanie jej wykonania;
4. Współpraca z organem nadzorczym w zakresie danych osobowych;
5. Pełnienie funkcji punktu kontaktowego dla organu nadzorczego w kwestiach związanych z przetwarzaniem, w tym z uprzednimi konsultacjami, o których mowa w art. 36 RODO, oraz w stosownych przypadkach prowadzenie konsultacji we wszelkich innych sprawach z zakresu ochrony danych.

6. zachowanie w tajemnicy lub poufności co do wykonywania swoich zadań – zgodnie z prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego.

8.5. Współpraca z organizacjami, innymi instytucjami i podmiotami

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy w toku codziennych działań współpracują z wieloma instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi na rzecz mieszkańców miasta. Współpraca ta ma na celu skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych, koordynację działań pomocowych oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Ośrodek współpracuje w szczególności z:

1. **Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie z terenu całego kraju** – w zakresie przekazywania i przeprowadzania wywiadów środowiskowych u osób zobowiązanych do alimentacji, kompletowania dokumentacji osób kierowanych do domów pomocy społecznej, wymiany informacji o osobach ubiegających się o pomoc, a także współdziałania w obszarze ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. **Powiatowym Urzędem Pracy w Dębicy** – w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, realizacji programów rynku pracy, przeciwdziałania bezrobociu oraz działań wspierających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym organizacji prac społecznie użytecznych.
3. **Komendą Powiatową Policji w Dębicy** – w sytuacjach kryzysowych, w szczególności dotyczących przemocy w rodzinie, bezdomności, czy zagrożeń związanych z okresem zimowym. Współpraca obejmuje także realizację procedury „Niebieskiej Karty”, udział w pracach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz działania profilaktyczne i edukacyjne.
4. **Strażą Miejską w Dębicy** – w zakresie wspólnych interwencji dotyczących osób bezdomnych oraz działań związanych z utrzymaniem porządku publicznego w środowiskach objętych wsparciem Ośrodka.
5. **Sądem Rejonowym w Dębicy** – w sprawach dotyczących m.in. ograniczenia lub pozbawienia władzy rodzicielskiej, ustanowienia nadzoru kuratorskiego, kierowania osób na leczenie psychiatryczne bez zgody, a także kierowania do domów pomocy społecznej w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia.
6. **Prokuraturą Rejonową w Dębicy** – w zakresie składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, w szczególności w przypadkach przemocy w rodzinie, zaniedbywania dzieci czy innych sytuacji wymagających podjęcia działań prawnych.

7. **Podmiotami leczniczymi i zakładami opieki zdrowotnej** – w zakresie uzyskiwania zaświadczeń o stanie zdrowia klientów, kierowania do zakładów opiekuńczo-leczniczych oraz domów pomocy społecznej, a także ustalania prawa do ubezpieczenia zdrowotnego.
8. **Urzędami Skarbowymi** – w zakresie wymiany informacji oraz prowadzenia postępowań dotyczących egzekucji nienależnie pobranych świadczeń.
9. **Placówkami oświatowymi** – szkołami, przedszkolami, żłobkami oraz Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym – w zakresie współpracy z pedagogami i wychowawcami, podejmowania działań wspierających dzieci i rodziny, dożywiania uczniów oraz wymiany informacji o sytuacji rodzinnej dzieci.
10. **Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – w zakresie kierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe oraz podejmowania działań profilaktycznych.
11. **Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną** – w zakresie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego dla dzieci i młodzieży z trudnościami wychowawczymi, edukacyjnymi oraz emocjonalnymi.
12. **Zakładem Karnym w Dębicy** – w zakresie działań wspierających proces readaptacji społecznej osób opuszczających zakład karny.
13. **Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) oraz Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS)** – w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń, wymiany informacji oraz weryfikacji sytuacji dochodowej klientów.
14. **Komornikami sądowymi** – w zakresie ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań egzekucyjnych.
15. **Zakładem Usług Miejskich** – w ramach organizacji prac społecznie użytecznych.
16. **Polskim Komitetem Pomocy Społecznej** – w zakresie wydawania skierowań do odbioru paczek żywnościowych w ramach programów pomocy żywnościowej.
17. **Organizacjami pozarządowymi**, w tym m.in. Stowarzyszeniem Pomocy Społecznej „Ad Astram”, Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta – Koło Dębickie, Caritas przy parafiach, Stowarzyszeniem Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych "Radość" w Dębicy, organizacjami kombatanckimi, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz osób potrzebujących – w zakresie koordynacji działań pomocowych oraz realizacji inicjatyw społecznych.
18. **Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Rzeszowie, Wojewódzkim Urzędem Pracy oraz Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** – w zakresie realizacji programów i projektów społecznych, w tym współfinansowanych ze środków krajowych i europejskich.
19. **Mediami lokalnymi oraz instytucjami kultury** – w zakresie upowszechniania informacji o działaniach Ośrodka, kampaniach społecznych oraz inicjatywach skierowanych do mieszkańców. Informacje

publikowane są również na stronie internetowej Ośrodka oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

8.6. Składnica akt

W budynku magazynu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ulicy Ratuszowej funkcjonuje utworzona w 2009 roku składnica akt. Pracownik - archiwista dokonuje co roku składowania w niej dokumentów zgodnie z obowiązującymi przepisami we współpracy ze wszystkimi działami, które przekazują akta do składnicy. Składnica wyposażona jest w metalowe regały przesuwane - jezdne. Posiada podręczny sprzęt ochrony przeciwpożarowej, drzwi obite są blachą z dwoma zamkami. Zamontowany jest system wentylacji kontrolujący temperaturę i wilgotność powietrza.

Podsumowanie

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy objął wsparciem około 21 000 mieszkańców, co stanowi blisko połowę mieszkańców miasta. Na ogólną liczbę klientów składają się osoby i rodziny korzystające z różnych form wsparcia realizowanych przez Ośrodek, w szczególności z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, programów wsparcia seniorów, usług opiekuńczych oraz innych działań o charakterze społecznym i aktywizacyjnym.

Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych oraz doprowadzenie do ich życiowego usamodzielnienia, a także integracji ze środowiskiem. Działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej koncentrują się na wzmacnianiu potencjału osób i rodzin, przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu oraz poprawie jakości życia mieszkańców wymagających wsparcia.

Tabela Nr 37. Liczbę rodzin/osób korzystających z pomocy MOPS przedstawia poniższe zestawienie:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
ustawy o pomocy społecznej	837 rodzin	801 rodzin	813 rodzin
ustaw o świadczeniach rodzinnych:	2 590 rodzin	2 494 rodzin	2 202 rodziny
<i>w tym: zasiłku rodzinnego</i>	650 rodzin	510 rodzin	382 rodziny
<i>świadczenia opiekuńcze</i>	1 563 rodziny	1603 rodzin	1 512 rodzin
<i>świadczenie rodzicielskie</i>	120 rodzin	113 rodzin	91 rodzin
<i>zasiłki dla opiekunów</i>	7 rodzin	3 rodziny	2 rodziny
<i>jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka</i>	125 rodzin	99 rodzin	71 rodzin
ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	175 rodzin	163 rodzin	142 rodziny
ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (500+)	5 rodzin	1 rodzina	1 rodzina
ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	1 rodzina	2 rodziny	1 rodzina
ustawy o dodatku osłonowym – „dodatek osłonowy”	1 gospodarstwo domowe	1394 gospodarstw domowych	0
ustawy o dodatku węglowym – „dodatek węglowy”	93 gospodarstwa domowe	0	0
ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw – „dodatek z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła”	16 gospodarstw domowych	0	0

ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej - „dodatek elektryczny”	24 gospodarstwa domowe	0	0
ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu „dodatek gazowy”	184 gospodarstwa domowe	291 gospodarstw domowych	1 gospodarstwo domowe
ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego	0	1888 gospodarstw domowych	4 gospodarstwa domowe
ustawy o dodatkach mieszkaniowych	498 rodzin	318 rodzin	394 rodzin
ustawy o systemie oświaty (pomoc materialna dla uczniów)	87 uczniów	61 uczniów	73 uczniów
ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	36 rodzin	31 rodzin	31 rodzin
ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	90 rodzin	138 rodzin	125 rodzin
ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (w tym: prace społecznie użyteczne)	12 osób	17 osób	13 osób
ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i urzędzeń pomocniczych)	658 osób	680 osób	667 osób
ustawa o Karcie Dużej Rodziny	625 osób	557 osób	727 osób
uchwały Rady Miejskiej w Dębicy w sprawie wprowadzenia Programu działań na rzecz rodzin wielodzietnych pod nazwą „Dębicka Karta Rodziny	94 osoby	164 osób	-
uchwały Rady Miejskiej w Dębicy w sprawie uchwalenia Programu Dębicka Karta Seniora	327 osób	1 258 osób	-
Ogólnopolska Karta Seniora	285 osób	352 osób	269 osób
program „Korpus Wsparcia Seniora”	77 osób	6 osób	9 osób
program „Opieka wytchnieniowa”	12 osób	21 osób	10 osób
Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	5 osób	10 osób	26 osób
Pomoc obywatelom Ukrainy:			
ustaw o świadczeniach rodzinnych, w tym:	52 rodziny	49 rodzin	40 rodzin
<i>zasiłku rodzinnego</i>	34 rodziny	28 rodzin	12 rodzin
<i>świadczenia opiekuńcze</i>	13 rodzin	18 rodzin	22 rodzin
<i>świadczenie rodzicielskie</i>	4 rodziny	4 rodziny	6 rodzin
<i>jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka „becik”</i>	1 rodzina	3 rodziny	0

jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł dla obywateli Ukrainy	46 osób	15 osób	-
posiłki dla dzieci i młodzieży w szkole i przedszkolu przyznawane w ramach zasiłku celowego dla	79 dzieci	7 dzieci	7 dzieci

Źródło: opracowanie własne Ośrodka.

Zamieszczone powyżej zestawienie porównawcze, pokazuje liczbę osób i rodzin korzystających ze świadczeń przysługujących na podstawie realizowanych ustaw, uchwał, programów na przestrzeni ostatnich dwóch lat.

W 2025 roku najliczniejszą grupę świadczeniobiorców stanowiły rodziny pobierające świadczenia wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych – 2 202 rodzin. Na drugim miejscu znalazły się rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej – 813 rodzin (1 446 osoby w tych rodzinach).

W 2025 r. najczęstszymi przyczynami korzystania przez beneficjentów z pomocy społecznej były problemy związane z ubóstwem, ze złym stanem zdrowia lub niepełnosprawnością oraz bezrobocie. Pierwszy z wymienionych problemów dominował wśród gospodarstw jednoosobowych, osób samotnie gospodarujących. Bezrobocie dotyczyło przede wszystkim gospodarstw wieloosobowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy w ubiegłym roku kontynuował rozwój, szerokich już działań w zakresie wspierania osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie. Działaniami Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie objętych było 78 rodzin. Wszystkie te rodziny zostały objęte procedurą „Niebieskiej Karty”.

W ubiegłym roku aktywnie funkcjonowały Placówki Wsparcia Dziennego w Dębicy. Z zajęć prowadzonych w trzech placówkach „Zgrana Paka” skorzystało 83 wychowanków. Ponadto we wszystkich trzech placówkach wsparcia organizowane były zajęcia opiekuńcze oraz edukacyjne dla dzieci ukraińskich.

Asystenci rodzin objęli długofalowym wsparciem 31 rodzin przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

W schroniskach dla osób bezdomnych znajdowało się w minionym roku 41 osób. W schroniskach na terenie naszego miasta przebywało 37 osoby, natomiast 4 osoby bezdomne przebywały w schroniskach z usługami opiekuńczymi poza terenem naszego miasta.

Z pomocy w postaci usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 266 osób. Ponadto objęliśmy wsparcie specjalistycznymi usługami opiekuńczymi 30 dzieci z zaburzeniami psychicznymi w tym z autyzmem.

W ubiegłym roku odnotowaliśmy wzrastającą liczbę osób starszych, chorych oraz niepełnosprawnych oczekujących wsparcia ze strony MOPS w Dębicy. W domach pomocy społecznej przebywało 115 pensjonariuszy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy w 2025 r. realizował różnego rodzaju programy na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, m.in. program „Korpus Wsparcia Seniorów” który w dużym stopniu przyczynił się do pomocy w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Kolejny rok realizowany był program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2025, ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Program zapewniał wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Po raz drugi MOPS w Dębicy realizował program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2025, którego celem było odciążenie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dzięki temu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki mogły dysponować czasem dla siebie, który przeznaczyły na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Realizowano również projekt pt. „Pora na DOM SENIORA” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 Program jest kontynuacją działań prowadzonych w ramach zakończonego projektu pt: „Sercem w Seniora”.

Pomoc środowiskową na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych potrzebujących wsparcia zapewniały Ośrodki Wsparcia: Dzienny Dom Senior + oraz Dom Dziennego Pobytu Senior + pn. „Dom Seniora” do którego uczęszczało 82 osób.

Do ograniczenia skutków niepełnosprawności osób o różnych rodzajach niepełnosprawności, a w konsekwencji zapewnienia im szybkiego powrotu do aktywności zawodowej i społecznej oraz przyśpieszenie procesu adaptacyjnego przyczynia się Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego działająca w strukturach tut. Ośrodka. Wypożyczalnia zakresem swojego działania obejmuje powiat dębicki i świadczy usługi na rzecz jego mieszkańców. W 2025r. wpłynęło 667 wniosków o użyczenie sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych.

Dla wszystkich osób i rodzin objętych wsparciem w 2025 roku MOPS w Dębicy wydał łącznie 6 586 decyzji administracyjnych.

Spośród wszystkich wydanych decyzji 46 było odmownych, co stanowiło niespełna 0,69% ogółu wydanych decyzji. Od wydanych decyzji wniesiono 18 odwołań co stanowiło znikomą ilość w stosunku do ogólnej liczby rozstrzyganych spraw. Przy tak dużej liczbie decyzji Ośrodek może pochwalić się niewielką ilością odwołań złożonych przez klientów do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, co jest niewątpliwie dowodem na właściwe prowadzenie postępowań przez pracowników Ośrodka.

Pracownicy socjalni przeprowadzili 3 015 wywiadów środowiskowych. Wystawiono ponad 2 700 zaświadczeń o korzystaniu bądź nie ze świadczeń pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych.

Ośrodek skutecznie wykorzystuje narzędzia informatyczne (w tym także rozwiązania jak E-PUAP i EMPATIA), dzięki którym mieszkańcy mogą wnioskować o przyznanie świadczeń w formie elektronicznej. Rozwiązania takie w znacznym stopniu ułatwiają mieszkańcom naszego miasta wnioskowanie o świadczenia.

Realizowaliśmy zadania wynikające z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Uchodźcy wojenni z Ukrainy mogli również otrzymać świadczenia rodzinne, posiłki dla dzieci i młodzieży w szkole i przedszkolu przyznawane w ramach zasiłku celowego.

Rodziny i osoby korzystające z pomocy MOPS w Dębicy wymagają nie tylko profesjonalizmu i dużego zaangażowania ze strony pracowników Ośrodka, ale także znacznych nakładów finansowych na realizację przewidzianych ustawą świadczeń.

Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy odnoszą się m.in. do celów wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Dębica na lata 2022 - 2027. W związku z tym niniejsze sprawozdanie stanowi analizę osiągniętych efektów tej strategii.

Opisany w sprawozdaniu katalog zadań realizowanych w 2025 roku nadal będzie kontynuowany i na bieżąco modyfikowany.

Ośrodek realizuje swoje obowiązki zgodnie z zasadami celowości, legalności i gospodarności w zakresie wydatkowania środków finansowych, obowiązującymi standardami oraz zasadami etyki zawodowej. Realizacja misji i założonych celów przebiega zgodnie z wdrożoną polityką zarządzania ryzykiem i objęta jest kontrolą zarządczą.

Ośrodek niezmiennie pozyskuje na dużą skalę środki zewnętrzne - zarówno unijne, jak i środki z budżetu Państwa (funduszy celowych, programów rządowych), środków w ramach Funduszu Solidarnościowego, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Funduszu Pomocy.

Bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2026

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco przez Ośrodek monitoring problemów społecznych występujących w mieście, osób korzystających z pomocy na podstawie zgromadzonych danych, analiz i wskaźników, ale także diagnoza zasobów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W celu rozwijania funkcjonującego systemu pomocy społecznej oraz w oparciu o zdiagnozowane problemy klientów pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy uważa za potrzebne w szczególności:

- 1) Konieczność zabezpieczenia środków na zadania realizowane przez tut. Ośrodek oraz funkcjonowanie Ośrodka.
- 2) Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w ramach realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Dębicy na lata 2025-2030, w szczególności poprzez:
 - pracę Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) Prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Dębica na lata 2024 – 2026,
 - wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze przez Zespół ds. Asysty Rodzinnej oraz poprzez pogłębioną pracę

socjalną z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze.

- 4) Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.
- 5) Zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz poszerzenie oferty środowiskowego systemu wsparcia poprzez podniesienie standardów usług dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach działalności placówek wsparcia dziennego dla seniorów. Widoczne jest zwiększone zainteresowanie pomocą w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Obserwuje się mniejsze zaangażowanie rodzin w sprawowaniu opieki nad swoimi zależnymi członkami rodziny i cedowanie wszystkich problemów osoby starszej lub niepełnosprawnej na jednostki pomocy społecznej i ochrony zdrowia. Kurczy się potencjał opiekuńczy rodzin. Występują trudności z zorganizowaniem pomocy osobom opuszczającym szpitale po zakończonym leczeniu z uwagi na brak narzędzi, tj. zakładu opiekuńczo-leczniczego.
- 6) Zabezpieczenie środków finansowych na utrzymanie osób starszych w domach pomocy społecznej. Przy planowaniu budżetu na najbliższe lata, należy wziąć pod uwagę kwestię zwiększenia środków finansowych na opłatę pobytu osób w domach pomocy społecznej. Należy również dodać, że koszt średniomiesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej jest nieproporcjonalny do wzrostu emerytur. Sukcesywny wzrost osób umieszczanych w domach pomocy społecznej przy corocznych wzrostach kosztu pobytu powoduje duży wzrost wydatków w porównaniu do innych form pomocy.
- 7) Inicjowanie oraz wsparcie osób nieaktywnych zawodowo poprzez organizację usług aktywizacyjnych oraz tworzenie warunków do realizacji prac społecznie użytecznych i rozwój działalności Klubu Integracji Społecznej we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.
- 8) Zmniejszenie skutków negatywnych zjawisk społecznych, zwłaszcza wśród osób bezdomnych, uzależnionych od alkoholu i mających trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.
- 9) Rozwijanie pracy socjalnej z poszczególnymi grupami osób wymagającymi wsparcia oraz podejmowanie nowych działań mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.
- 10) Rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi, m.in. Powiatowym Urzędem Pracy, Centrum Integracji Społecznej.
- 11) Kluczem do osiągnięcia sukcesu zakładu pracy jest zastosowanie odpowiednich technik motywowania. Poza bodźcami niematerialnymi motywującymi pracowników do pracy takimi jak awanse, samorealizacja,

- możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych, najważniejszym bodźcem materialnym są wynagrodzenia, dlatego realizacja zadań zleconych MOPS w Dębicy ze względu na ich ciężar, mnogość i odpowiedzialność, wymaga dalszych konsekwentnych działań w zakresie poprawy warunków płacowych.
- 12) Szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry.
 - 13) Kontynuacja realizacji programów ministerialnych, projektów unijnych oraz projektów socjalnych.
 - 14) Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację różnorodnych działań mających na celu wsparcie osób i rodzin oraz rozwój nowych form wsparcia.
 - 15) Monitorowanie przestrzegania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.
 - 16) Systematyczne poszerzanie oferty Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego i Urządzeń Pomocniczych.
 - 17) Kontynuacja pracy środowiskowej na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez działalność Placówek Wsparcia Dziennego, współpraca z rodzicami, wyjazdy wakacyjne, itp.
 - 18) Realizacja założonych działań w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022 – 2027.
 - 19) Realizacja programów: „Korpus Wsparcia Seniorów”, „Opieka 75+”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Opieka wytchnieniowa”.
 - 20) Pomoc finansowa i rzeczowa obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
 - 21) Wdrożenie elektronicznego zarządzania dokumentacją (EZD).
 - 22) Tworzenie nowych placówek dla seniorów.
 - 23) Pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój usług społecznych w mieście.
 - 24) Zapewnienie warunków organizacyjnych i finansowych dla funkcjonowania Centrum Usług Społecznych Miasta Dębica, w tym dostosowanie struktury organizacyjnej, procedur oraz zakresu realizowanych usług społecznych do nowych zadań wynikających z ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.
 - 25) Rozwijanie i poszerzanie katalogu usług społecznych świadczonych w ramach Centrum Usług Społecznych, w szczególności usług skierowanych do osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, rodzin wymagających wsparcia oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
 - 26) Wzmocnienie współpracy z instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej w celu tworzenia lokalnego systemu usług społecznych i zwiększenia dostępności wsparcia dla mieszkańców miasta.
 - 27) Podnoszenie kwalifikacji pracowników w związku z realizacją nowych zadań wynikających z funkcjonowania Centrum Usług Społecznych, w tym w zakresie koordynowania usług społecznych oraz pracy środowiskowej.
 - 28) Rozwój działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących oferty CUS, mających na celu zwiększenie dostępności usług społecznych dla mieszkańców oraz ułatwienie korzystania z dostępnych form wsparcia.

Spis tabel

Tabela Nr 1. Liczba etatów	11
Tabela Nr 2. Rzeczywista liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2023 – 2025.....	14
Tabela Nr 3. Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2023 – 2025.	15
Tabela Nr 4. Typy gospodarstw domowych objętych pomocą w latach 2023 - 2025 roku.	16
Tabela Nr 5. Wskaźnik obrazujący pracę pracowników socjalnych w 2024 - 2025 roku.....	18
Tabela Nr 6. Liczba zawartych kontraktów socjalnych oraz realizowanych projektów socjalnych w latach 2023–2025.	20
Tabela Nr 8. Realizowane projekty socjalne oraz działania wspierające społeczność lokalną przez MOPS w Dębicy w 2025 roku.....	21
Tabela Nr 9. Dynamika uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych 2023 – 2025.	26
Tabela Nr 10. Zasiłek stały w latach 2023 – 2025	27
Tabela Nr 12. Realizacja zasiłków okresowych w latach 2023-2025.....	28
Tabela Nr 13. Realizacja zasiłków celowych i specjalnych w latach 2023–2025	29
Tabela Nr 14. Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2023 –2025.....	32
Tabela Nr 15. Stypendia i zasiłki szkolne	35
Tabela Nr 16. Zasiłki szkolne w roku szkolnym 2025 r.	36
Tabela Nr 17. Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2023 – 2025.	37
Tabela Nr 18. Dodatki mieszkaniowe z podziałem na użytkowników mieszkań.....	38
w 2025 roku.	38
Tabela Nr 19. Statystyka dotycząca wydanych decyzji administracyjnych ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2023 - 2025 roku.	39
Tabela Nr 20. Liczba rodziny objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2023 – 2025.	41
Tabela Nr 21. Ilość skierowanych wniosków poprzez instytucje do przydzielenia rodzinie asystenta rodziny w latach 2023 – 2025.....	42
Tabela Nr 22. Zestawienie odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2023 – 2025r.....	43
Tabela Nr 23. Liczba rodzin objętych pogłębioną pracą socjalną z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi w latach 2023 – 2025.	44
Tabela Nr 24. Organizacja pracy Placówek Wsparcia Dziennego „Zgrana Paka” w 2025r.....	48
Tabela Nr 25. Realizacja zadania w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w latach 2023 -2025 roku.	51
Tabela Nr 26. Realizacja zadania w formie specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2023 - 2025 roku.	53
Tabela Nr 27. Realizacja zadania w formie specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi, w tym z autyzmem w latach 2023 - 2025 roku.....	54
Tabela Nr 28. Zestawienie wydatków poniesionych za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2023-2025.	55
Tabela Nr 29. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w 2025 roku (wg typów).	55

Tabela Nr 30. Dynamika korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego i wydatków 2023–2025.....	63
Tabela Nr 32. Ilość wydanych rozstrzygnięć w poszczególnych sprawach w 2025 r. – informację o przyznaniu prawa od świadczenia, decyzję, zawiadomienia o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia.....	79
Tabela Nr 33. Zestawienie świadczeń dla podopiecznych MOPS - środki samorządowe.	82
Tabela Nr 34. Zestawienie świadczeń dla podopiecznych MOPS w 2025 roku - środki rządowe oraz dofinansowanie do zadań własnych gminy.	83
Tabela Nr 35. Programy w obszarze „pomoc społeczna” realizowane przez MOPS w 2025 r.	85
Tabela Nr 36. Zestawienie dochodów w latach 2023 – 2025.	86
Tabela Nr 37. Liczbę rodzin/osób korzystających z pomocy MOPS przedstawia poniższe zestawienie:.....	95

Spis wykresów

Wykres Nr 1. Schemat organizacyjny MOPS w Dębicy.....	10
Wykres Nr 2. Zatrudnienie pracowników w etatach w 2025 roku	11
Wykres Nr 3. Rzeczywista liczba osób objętych programem w latach 2023 – 2025.....	33
Wykres Nr 4. Liczba uczniów uprawnionych do pobierania stypendium szkolnego	36
Wykres Nr 5. Liczba gospodarstw domowych korzystających dodatku mieszkaniowego w latach 2023 – 2025.	37